

Kommunal økonomi – usikkerhet og utfordringer

Trøndelag – 5. juni 2018

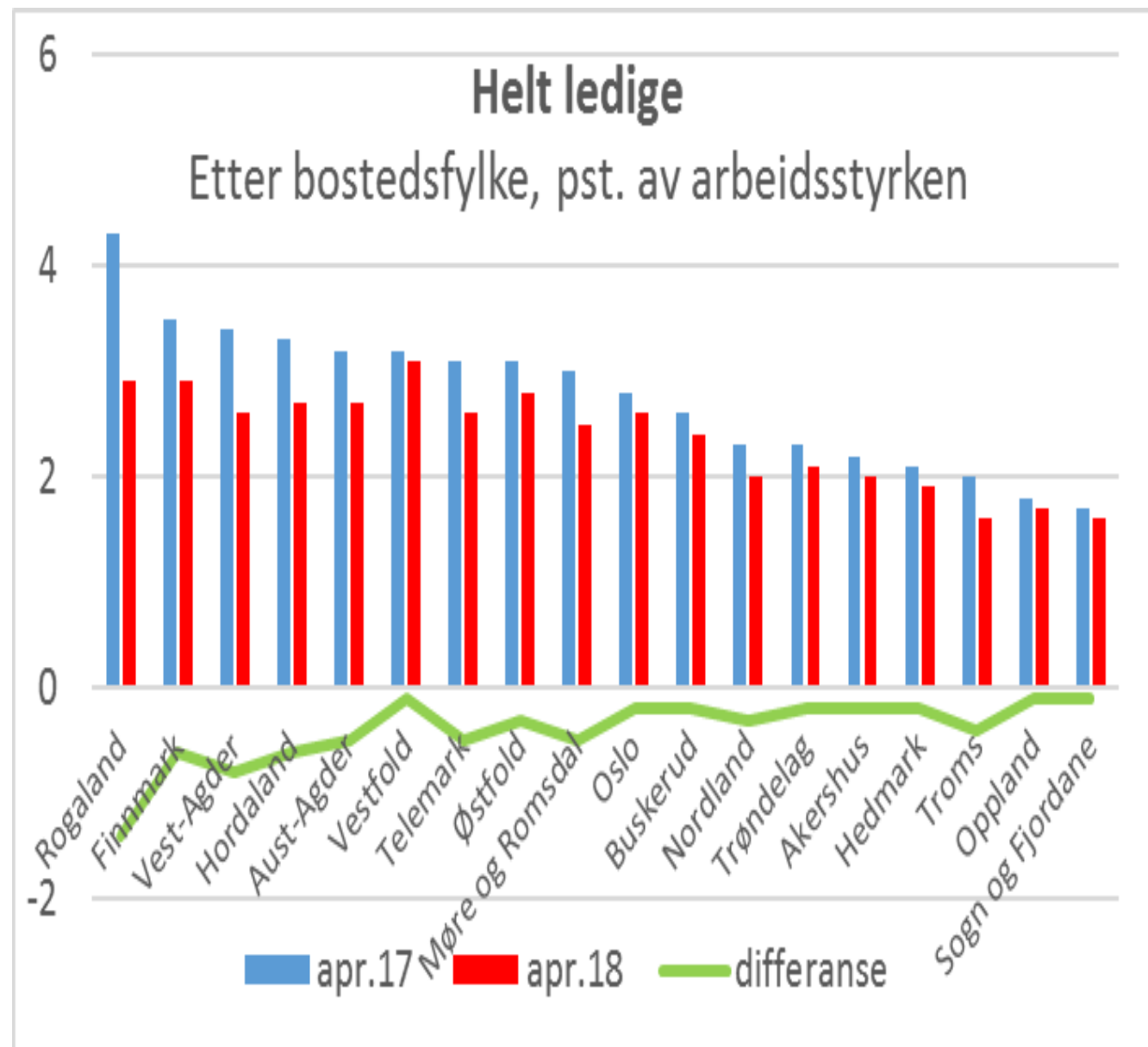
Sigmund Engdal og Rune Bye

Hovedtemaer

- ✓ Kommunal økonomi – usikkerhet og utfordringer
 - RNB 2018
 - Skatt
 - Havbruksfond
 - Effekter av forslag i kommuneproposisjonen 2019
 - Befolkningsvekst og befolkningsmodell
 - Ressurskrevende brukere
 - Rammer 2019
 - Normer (Barnehage og skole)
 - Viktige enkeltsaker
 - prognosemodellen og kommunene i Trøndelag
 - Kommunesammenslåinger og effekten på inntektssystemet
 - Modell kommunesammenslåing

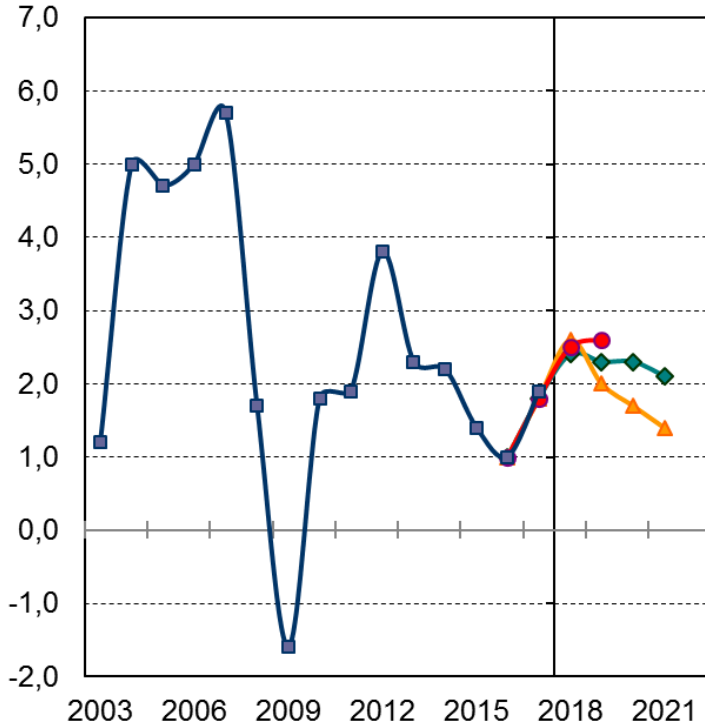
Oljenedturen definitivt over

- Konjunkturoppgang fom 2017
- Produksjonsvekst i leverandørindustrien
- Konjunktursituasjonen likere mellom regioner
- Oljeprisen 70-80 \$/fat

Konjunkturoppgangen fortsetter i 2018 og 2019

BNP Fastlands-Norge
Vekst fra året før, prosent

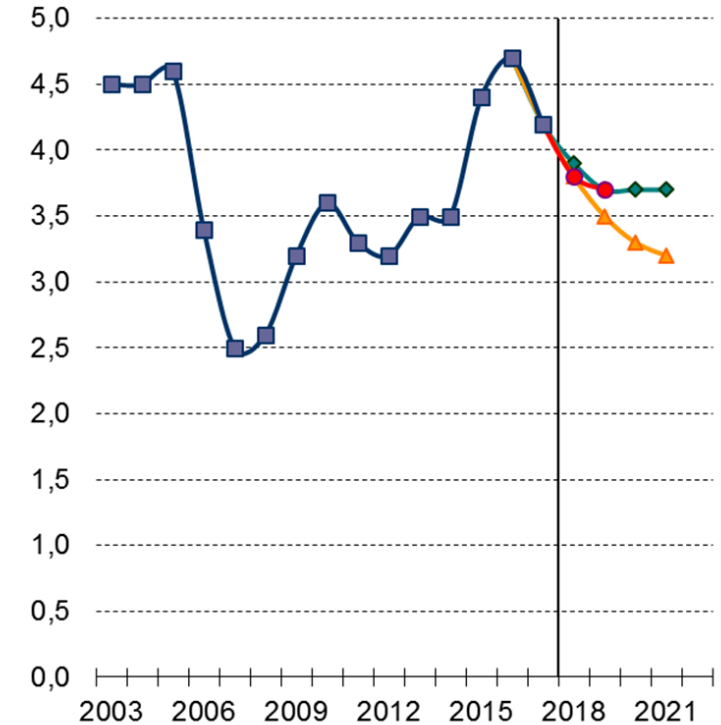

SSB 8.3.18
FIN 15.5.18
NBa 15.3.18
Regnskap

Kilde: Finansdepartementet, Norges Bank, Statistisk sentralbyrå

- «Alle» regner med at konjunkturoppgangen fortsetter i år og neste år
 - Vekst i BNP Fastlands-Norge over trend-vekst
 - Arbeidsledigheten fortsetter å falle litt
- Arbeidsledigheten i 2018 fortsatt litt høyere enn gjennomsnittet siste 20 år
- Produksjonsnivået under «potensialet» i 2018
- Ute av lavkonjunkturen i 2019

Arbeidsledighet (AKU)
I prosent av arbeidsstyrken

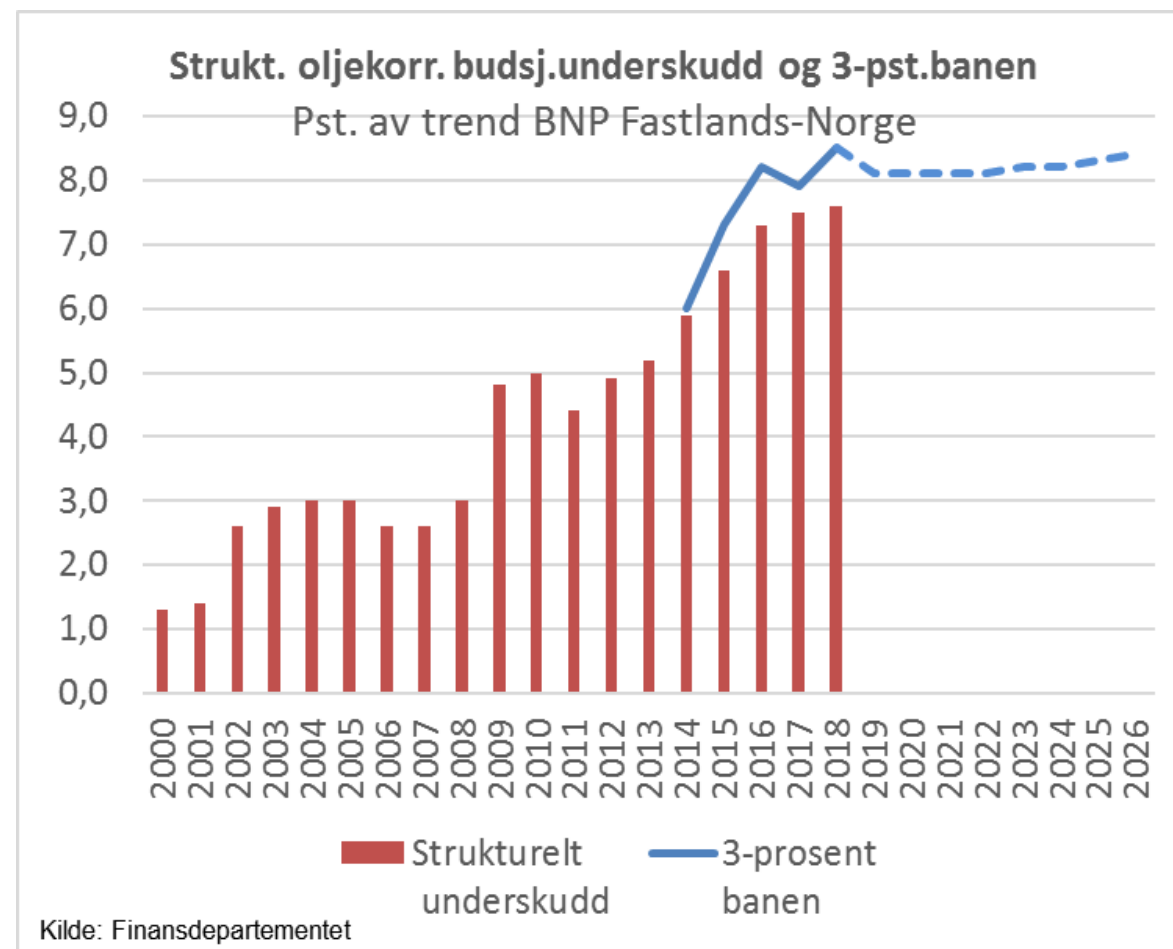

SSB 8.3.18
FIN 15.5.18
NBa 15.3.18
Regnskap

Kilde: Finansdepartementet, Norges Bank, Statistisk sentralbyrå

Normalisering av konjunktorene – nær konjunkturnøytral finanspolitikk

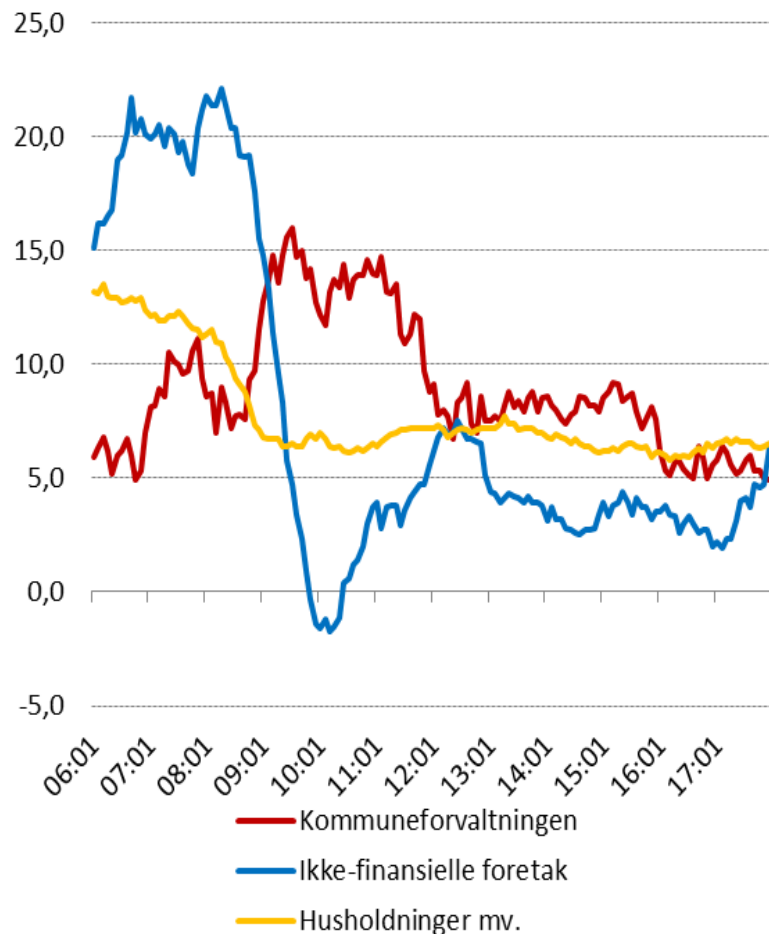
- Økt bruk av oljepenger
 - 6 mrd. kroner i 2018 etter fire år med nær 20 mrd. kroner årlig
- Stabile rammevilkår er viktig for kommunesektoren – en forutsetning er at oljepengebruken på kort sikt ikke blir så høy at man senere må stramme kraftig til
 - Valutakurser og verdens børser vil skape store svingninger i fondsverdien og dermed 3-prosent-banen
- Bygge opp buffer vil kunne bidra til å sikre handlingsregelen og muliggjøre stabile rammevilkår for kommunesektoren

Laveste gjeldsvekst på lang tid, men fortsatt høy investeringsaktivitet

Fig. 4.13 Kredittindikatoren

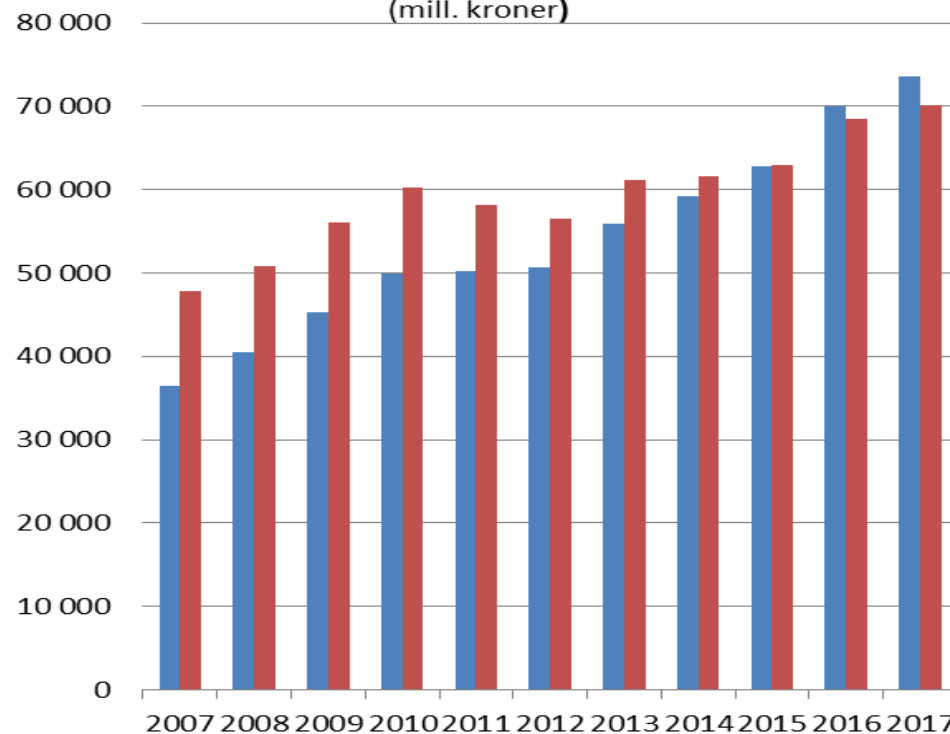
Pst vekst innenl. bto gjeld siste 12 mnd

Kilde: SSB

Fig 4.15 Investeringer i kommuneforvaltningen

(mill. kroner)

Kilde: SSB ■ Løpende priser ■ Faste 2015-priser (sesongjustert)

Kommunegjelda – neppe grunn til generell bekymring

År	Lite økonomisk handlingsrom	Moderat økonomisk handlingsrom	Større grad av økonomisk handlingsrom
2016	23	146	259
2015	40	192	196
2014	63	211	154
2013	68	208	152

- De fleste kommuner (95 pst) hadde moderat eller større grad av økonomisk handlingsrom i 2016
 - små og store kommuner hadde størst handlingsrom
 - kommuner på 4000 – 8000 innbyggere hadde minst
 - liten sammenheng mellom handlingsrom og korrigert inntekt
- Økt netto driftsresultat ga klar nedgang i antall kommuner med lite handlingsrom fra 2014 til 2015 og fra 2015 til 2016

Trøndelag - økonomisk handlingsrom

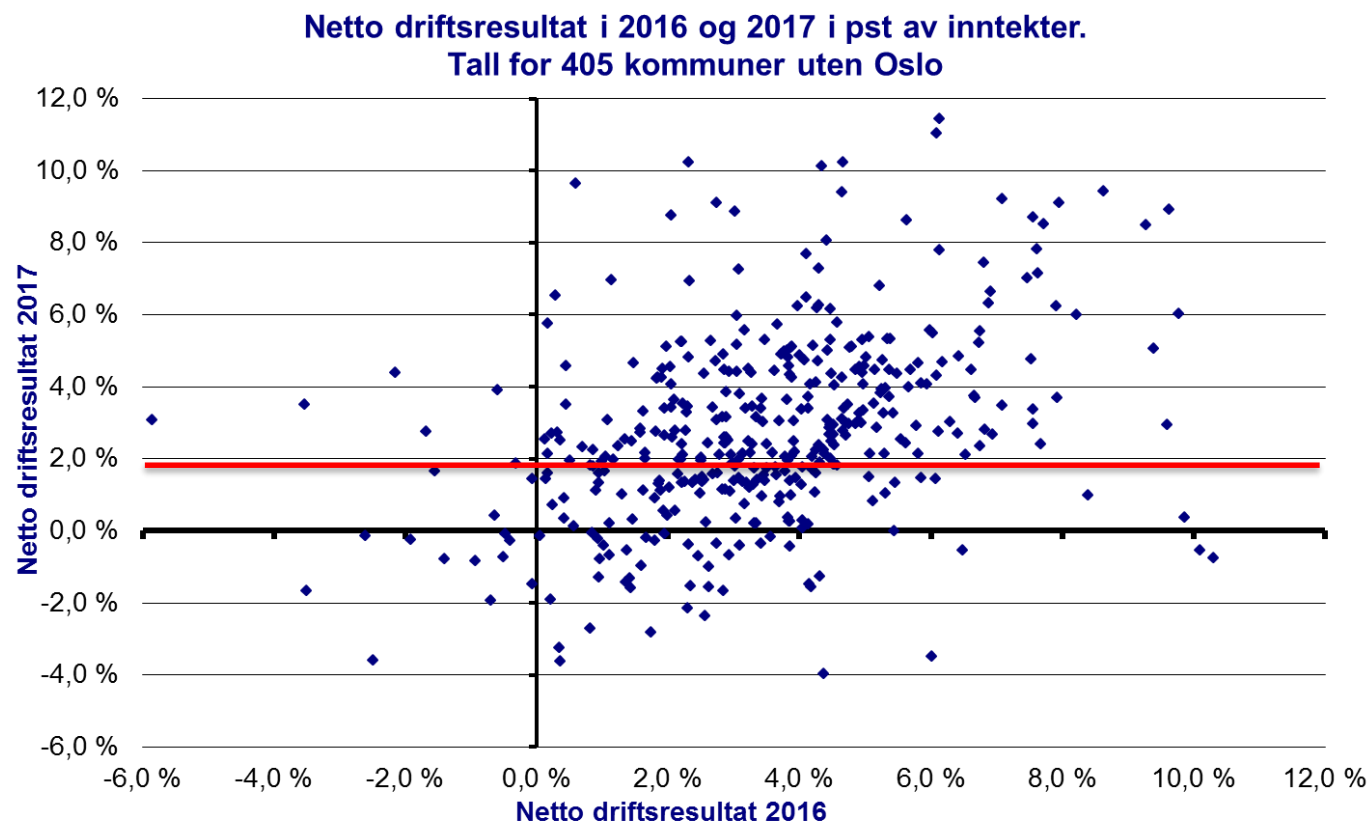
K.nr.	Kommune	Netto driftsresultat inkl netto bunde avsetninger i pst av driftsinntekter	Netto lånegjeld korrigerert for ubunde investeringsfond i pst av driftsinntekter	Disposisjonfond inkl. regnskapsmessig mer-/mindreforbruk i pst av driftsinntekter
1601	TRONDHEIM	5,3	55,6	7,0
1612	HEMNE	2,2	29,4	10,8
1613	SNILLFJORD	0,5	43,2	6,7
1617	HITRA	0,0	138,4	9,7
1620	FRØYA	2,6	117,1	5,4
1621	ØRLAND	1,5	111,9	2,9
1622	AGDENES	5,4	6,5	27,2
1624	RISSA	-0,2	100,8	6,5
1627	BJUGN	5,4	98,3	-0,7
1630	ÅFJORD	4,7	92,4	12,2
1632	ROAN	2,8	86,2	-2,0
1633	OSEN	1,8	59,3	6,3
1634	OPPDAL	3,1	47,0	11,0
1635	RENNEBU	-0,2	68,5	8,6
1636	MELDAL	1,7	58,6	9,2
1638	ORKDAL	5,0	68,9	16,4
1640	RØROS	4,1	71,7	1,1
1644	HOLTÅLEN	3,5	91,0	6,7
1648	MIDTRE GAULDAL	-1,9	76,3	0,3
1653	MELHUS	2,1	90,5	12,0
1657	SKAUN	6,5	94,5	32,2
1662	KLÆBU	0,3	76,1	9,4
1663	MALVIK	4,7	97,3	4,3
1664	SELBU	5,0	70,6	6,3
1665	TYDAL	0,1	39,4	15,8

K.nr.	Kommune	Netto driftsresultat inkl netto bunde avsetninger i pst av driftsinntekter	Netto lånegjeld korrigerert for ubunde investeringsfond i pst av driftsinntekter	Disposisjonfond inkl. regnskapsmessig mer-/mindreforbruk i pst av driftsinntekter
1702	STEINKJER	3,3	60,9	10,3
1703	NAMSOS	3,2	75,0	9,1
1711	MERÅKER	2,1	74,4	7,4
1714	STJØRDAL	1,3	101,1	5,9
1717	FROSTA	1,2	69,5	5,4
1718	LEKSVIK	0,5	65,7	1,9
1719	LEVANGER	3,8	134,7	7,3
1721	VERDAL	2,5	97,2	5,0
1724	VERRAN	0,6	108,5	1,0
1725	NAMDALSEID	1,6	92,5	7,5
1736	SNÅSA	2,1	81,9	9,8
1738	LIERNE	1,0	66,0	5,6
1739	RØYRVIK	1,4	72,2	4,7
1740	NAMSSKOGAN	10,4	75,1	22,6
1742	GRONG	3,0	107,7	11,7
1743	HØYLANDET	0,9	45,8	12,0
1744	OVERHALLA	6,7	92,2	15,7
1748	FOSNES	4,7	120,5	9,1
1749	FLATANGER	3,2	58,8	6,6
1750	VIKNA	2,9	87,2	4,3
1751	NÆRØY	2,6	80,1	8,7
1755	LEKA	3,4	35,7	9,3
1756	INDERØY	1,2	105,5	8,6

Netto driftsresultat og disposisjonsfond

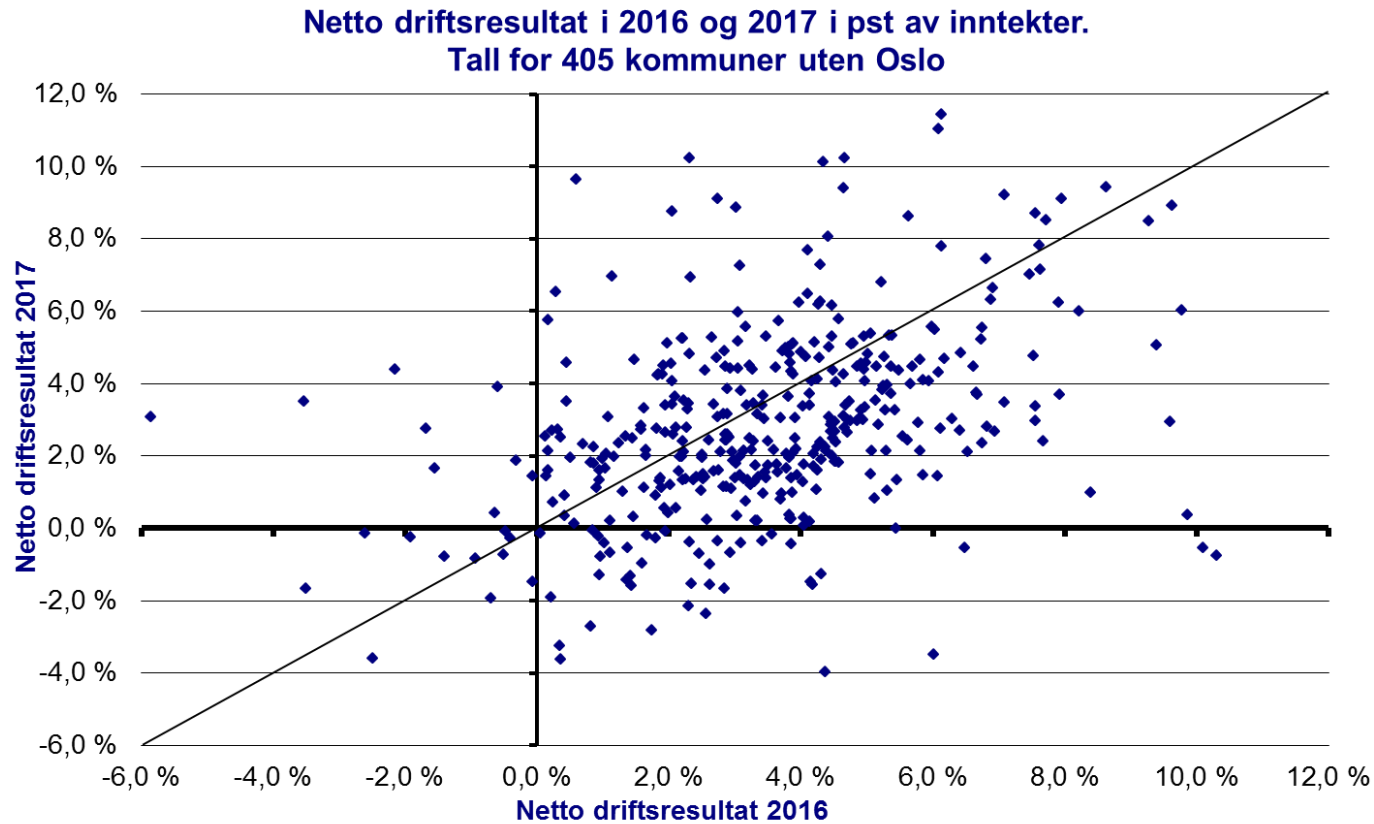
2017 - Fortsatt godt resultat i flertallet av kommunene

Ni kommuner fremkommer ikke i oversikten da kommunen hadde netto driftsresultat i 2016 eller 2017 som oversteg 12 pst

- 279 kommuner (68 pst) har netto driftsresultat over 1,75 pst av inntektene (332 kommuner (80 pst) i 2016)

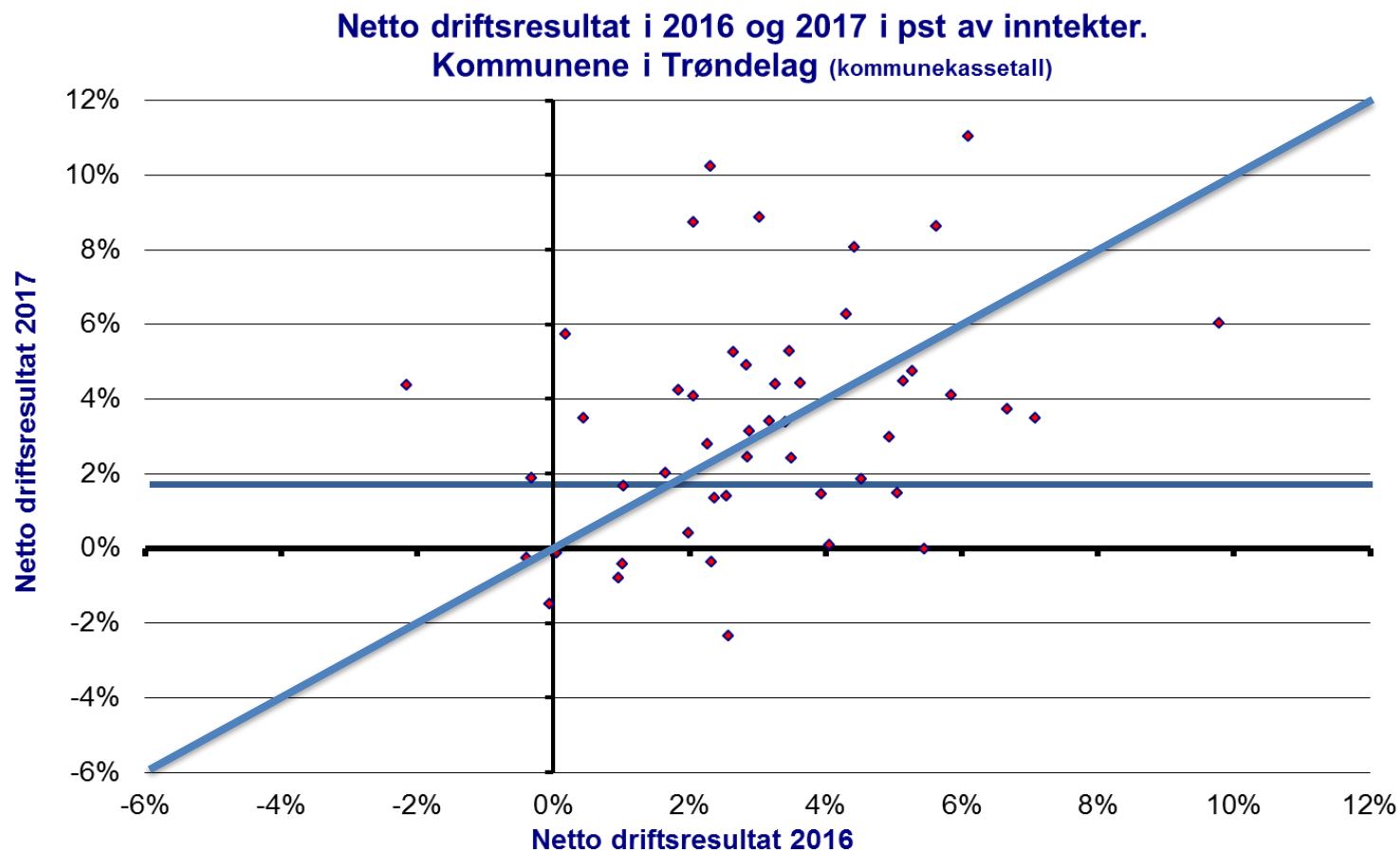
Men hovedtrekket er likevel at resultatet i 2017 er svakere enn i 2016

Ni kommuner fremkommer ikke i oversikten da kommunen hadde netto driftsresultat i 2016 eller 2017 som oversteg 12 pst

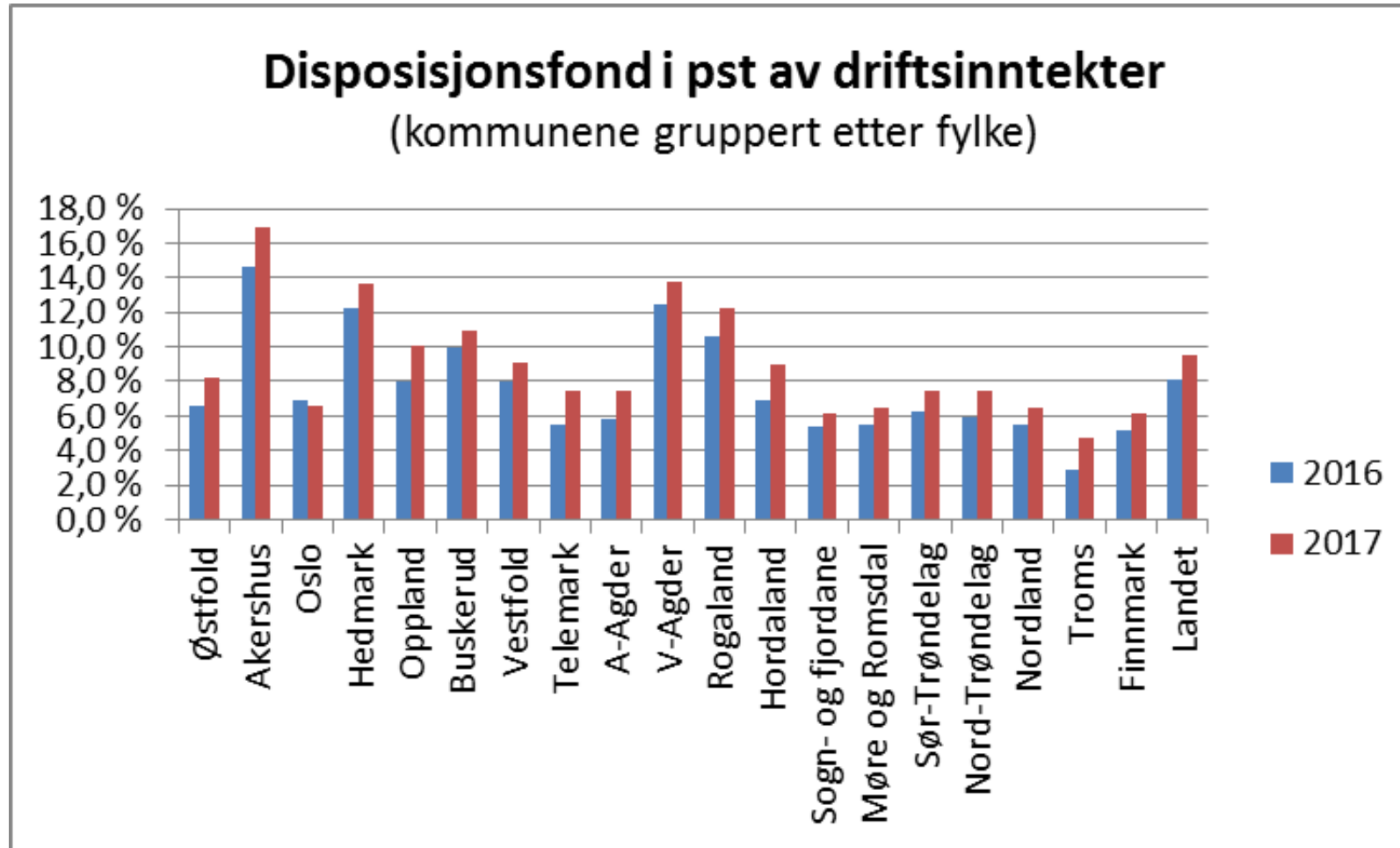
- 279 kommuner (68 pst) har netto driftsresultat over 1,75 pst av inntektene (332 kommuner (80 pst) i 2016)
- 259 kommuner (63 pst) har svakere netto driftsresultat i 2017 enn i 2016
- 65 kommuner (16 pst) har resultatnedgang på mer enn 3 prosentpoeng.
- 36 kommuner (9 pst) har resultatoppgang på mer enn 3 prosentpoeng
- 43 kommuner (10 pst) går fra positivt resultat i 2016 til negativt resultat i 2017.
- 11 av 414 kommuner har negativt netto driftsresultat både i 2016 og 2017

Trøndelag har resultater om lag som landet, men resultatene har ikke svekket seg like mye

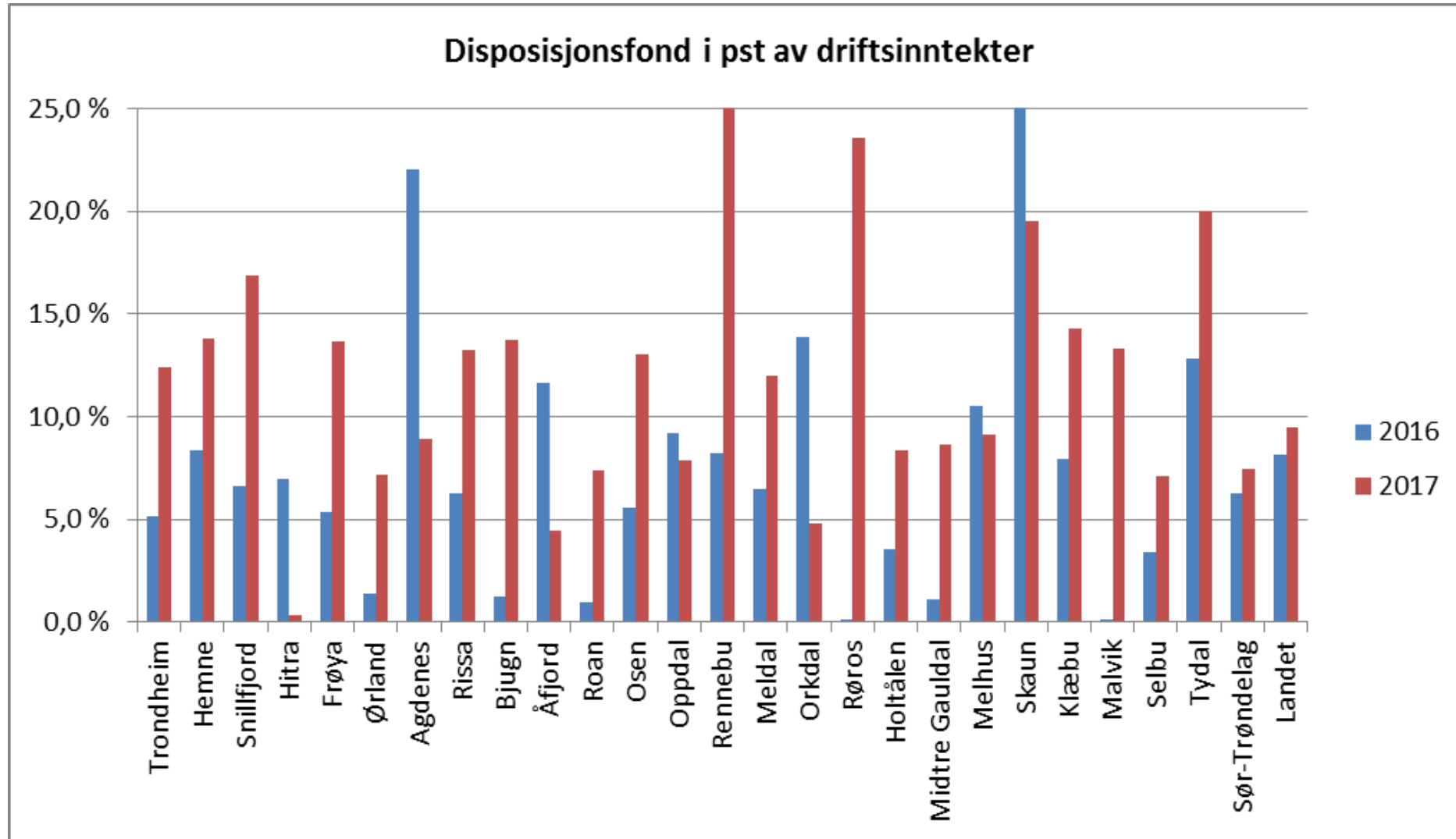
- 33 kommuner (69 pst) har netto driftsresultat over 1,75 pst av inntektene (37 kommuner (77 pst) i 2016)
- 24 kommuner (50 pst) har svakere netto driftsresultat enn i 2016
- 6 kommuner (13 pst) har resultatnedgang på mer enn 3 pst-poeng
- 8 kommuner (17 pst) har resultatforbedring med mer enn 3 pst-poeng
- 8 kommuner (17 pst) har negativt netto driftsresultat i 2017 (4 kommuner i 2016)
- 2 kommuner (4 pst) har negativt resultat både i 2016 og 2017)

Kommunene styrket sin økonomiske «buffer» med om lag 8 mrd i 2017

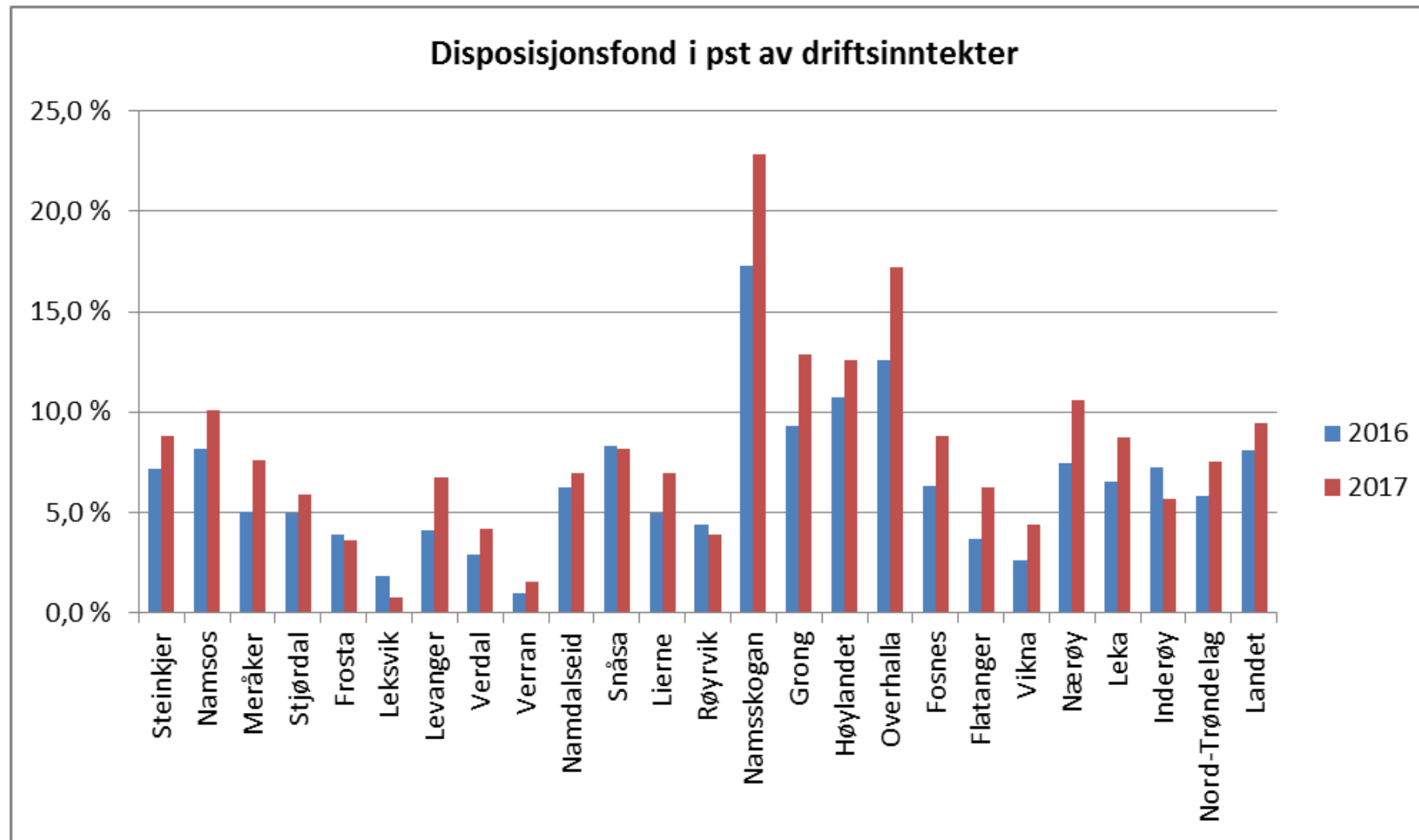

Disposisjonsfondene i kommunene i (Sør)Trøndelag har utviklet seg i samme takt som landet.

Økningen er på 0,4 mrd. kroner.

Disposisjonsfondene i kommunene i (Nord) Trøndelag har, relativt sett, økt litt mer enn i landet
Økningen er på 0,25 mrd. kroner.

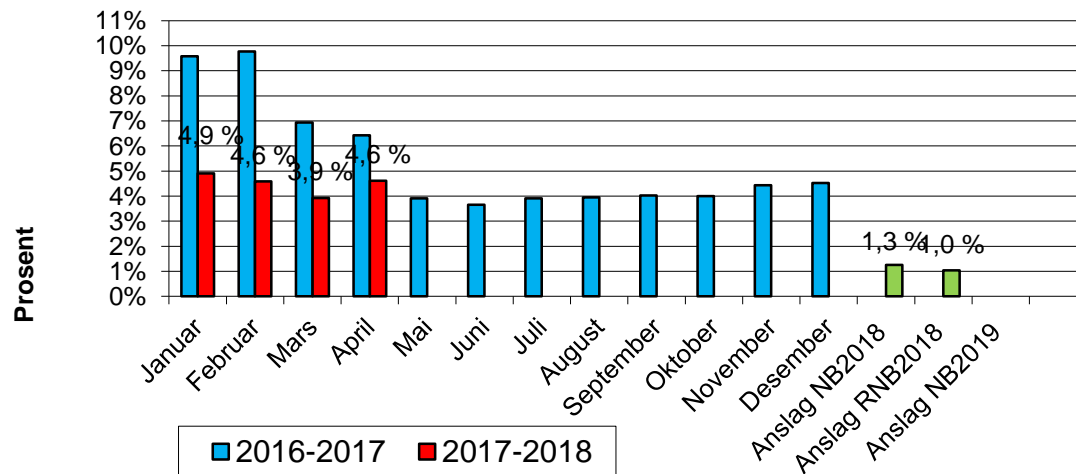
Revidert nasjonalbudsjett og Trøndelag

Lavere skattevekst for kommunene i 2018 – skatteanslaget justert ned i RNB

Restskatt og tilgodebeløp ved skatteoppgjøret ett usikkerhetsmoment

Skatteinngang, akkumulert - kommunene - pst-ndring fra året før

Foreløpige tall for skatteoppgjøret

Skatteoppgjør 2017

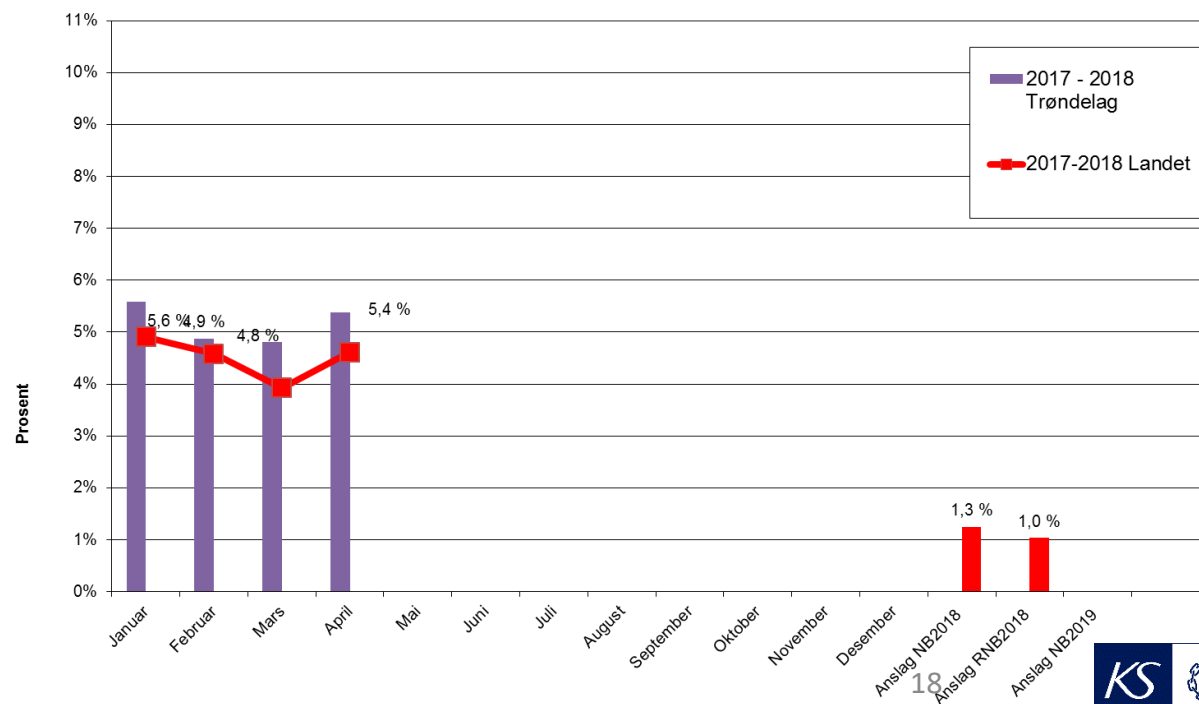
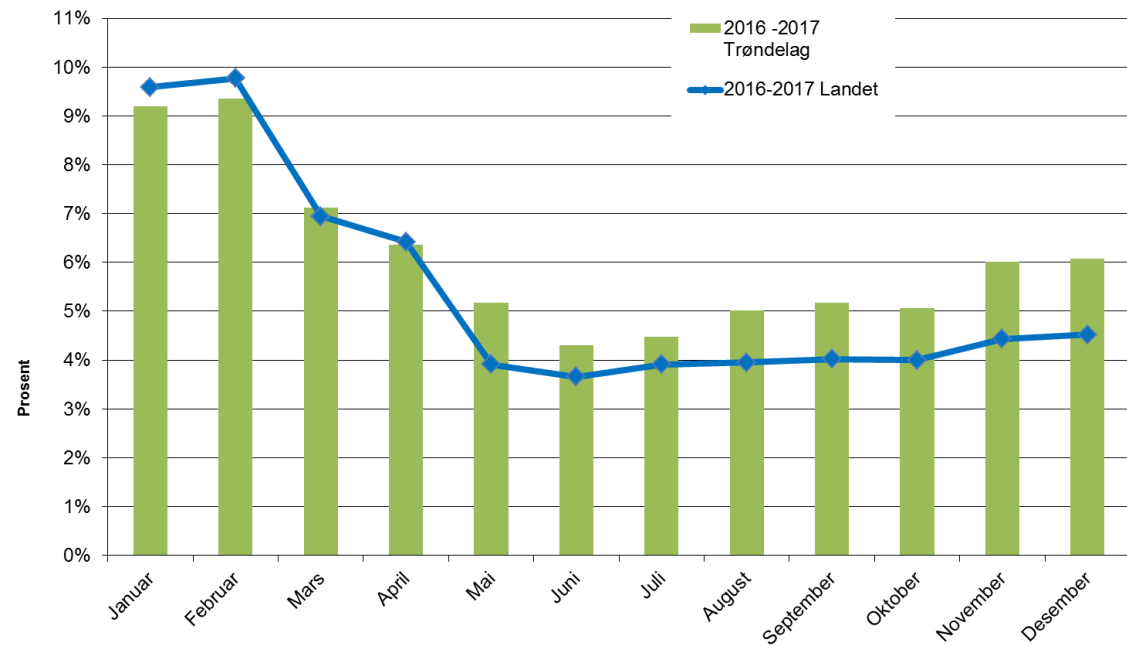
<https://www.nrk.no/norge/de-fleste-far-igjen-pa-skatten-1.13991208>

Skatteoppgjør 2016

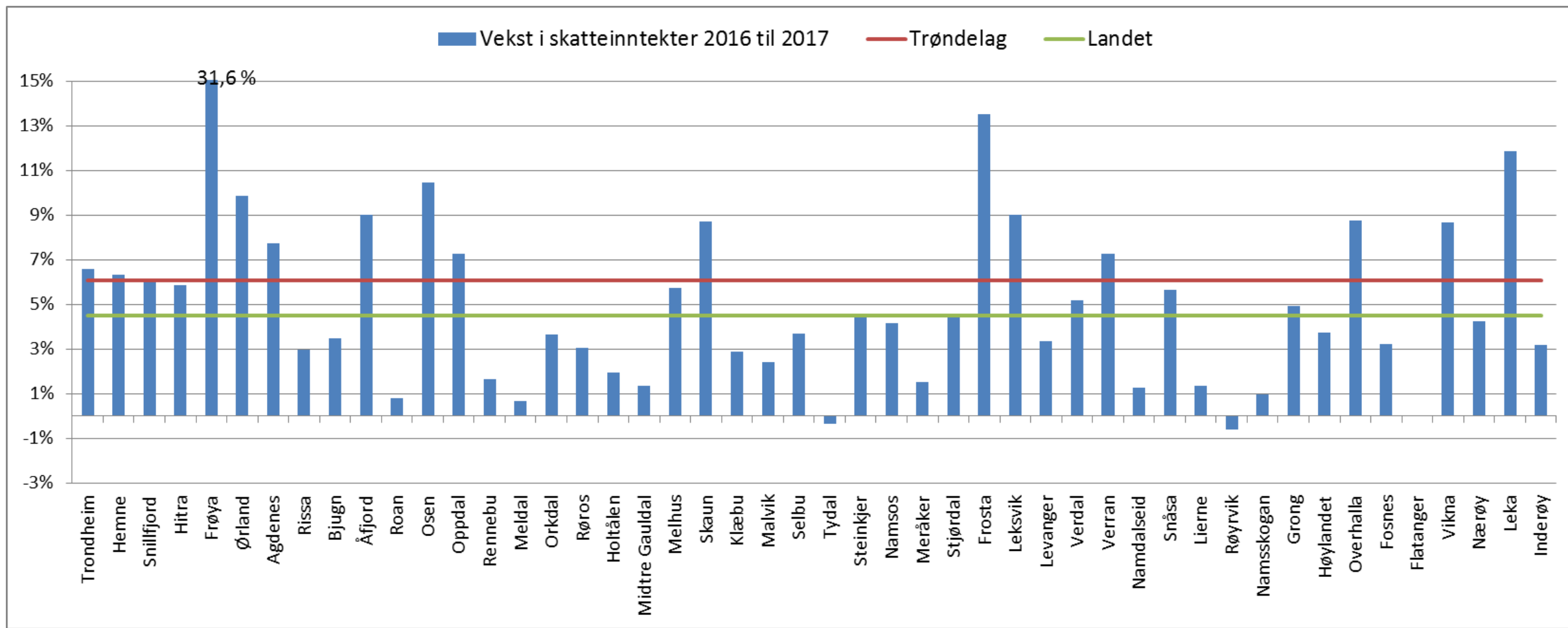
<http://www.hegnar.no/Nyheter/Personlig-oekonomi/2017/04/2-8-millioner-faar-igjen-paa-skatten>

	Antall	Gjennomsnitt	Netto til gode (mrd. kroner)
Til gode	2 800 000	12000	33,6
Restskatt	800 000	-25000	-20,0
Netto til gode			13,6
Til gode	2 800 000	11000	30,8
Restskatt	740 000	-26000	-19,2
Netto til gode			11,6

I kommunene i Trøndelag var skatteveksten i 2017 noe høyere enn for landet og vi ser samme tendens de første månedene av 2018

Samtidig er det store variasjoner mellom kommunene i Trøndelag

RNB 2018 – skatt og rammetilskudd - Trøndelag

	Anslag utslag skatt og inntekts-utjevning 1000 kroner	Økt rammetilskudd	
		ny beregning kostnader gratis kjernetid 1000 kroner	Anslag netto effekt skatt og rammetilskudd 1000 kroner
TRONDHEIM	-12 412	540	-11 873
STEINKJER	-1 345	54	-1 291
NAMSOS	-798	35	-763
HEMNE	-258	10	-248
SNILLFJORD	-60	2	-58
HITRA	-284	10	-274
FRØYA	-384	13	-371
ØRLAND	-327	13	-314
AGDENES	-102	4	-99
BJUGN	-296	14	-282
ÅFJORD	-200	7	-193
ROAN	-58	2	-56
OSEN	-59	2	-57
OPPDAL	-425	18	-407
RENNEBU	-154	5	-150
MELDAL	-239	9	-230
ORKDAL	-728	31	-698
RØROS	-346	11	-335
HOLTÅLEN	-123	4	-119
MIDTRE GAULDAL	-379	17	-362
MELHUS	-1 002	47	-956
SKAUN	-496	28	-468
KLÆBU	-372	18	-354
MALVIK	-857	42	-814

	Anslag utslag skatt og inntekts-utjevning 1000 kroner	Økt rammetilskudd	
		ny beregning kostnader gratis kjernetid 1000 kroner	Anslag netto effekt skatt og rammetilskudd 1000 kroner
SELBU	-249	9	-240
TYDAL	-49	2	-47
MERÅKER	-150	6	-144
STJØRDAL	-1 464	65	-1 400
FROSTA	-159	6	-153
LEVANGER	-1 228	55	-1 173
VERDAL	-908	37	-872
VERRAN	-149	5	-144
NAMDALSEID	-96	4	-93
SNÅSA	-127	5	-122
LIERNE	-84	3	-81
RØYRVIK	-27	1	-26
NAMSSKOGAN	-52	1	-50
GRONG	-146	6	-140
HØYLANDET	-77	3	-74
OVERHALLA	-234	12	-223
FOSNES	-37	1	-36
FLATANGER	-68	2	-66
VIKNA	-275	13	-262
NÆRØY	-312	14	-298
LEKA	-35	1	-34
INDERØY	-413	17	-396
INDRE FOSEN	-613	23	-590
TRØNDELAG	-28 659	1 227	-27 433

Havbruksfond

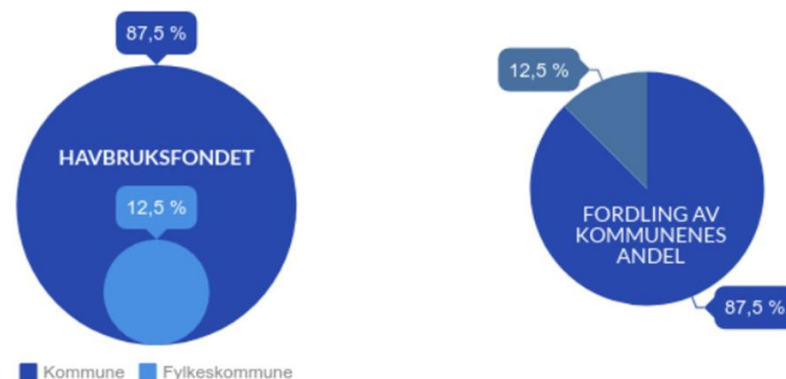

Havbruksfondet - 80 prosent av inntektene fra framtidig vekst i oppdrettsnæringen fordeles til kommunal sektor (ikke en del av prognosemodellen)

- 2,4 milliarder kroner i 2018
- Om lag 160 kommuner og 10 fylkeskommuner fra Aust-Agder oppover kysten til Finnmark
- Vekst i oppdrettsnæringen
- Endelig fordeling klar i oktober 2018

Alle kommuner og fylkeskommuner som det framgår av Akvakulturregisteret at **har klarerte lokaliteter for oppdrett** av laks, ørret og regnbueørret i sjøvann får en respektiv andel av inntektene som skal fordeles årlig.

Lokalitets-MTB (maksimal tillatt biomasse) for alminnelige matfisktillatelser og tillatelser til særlige formål benyttes som fordelingsnøkkel.

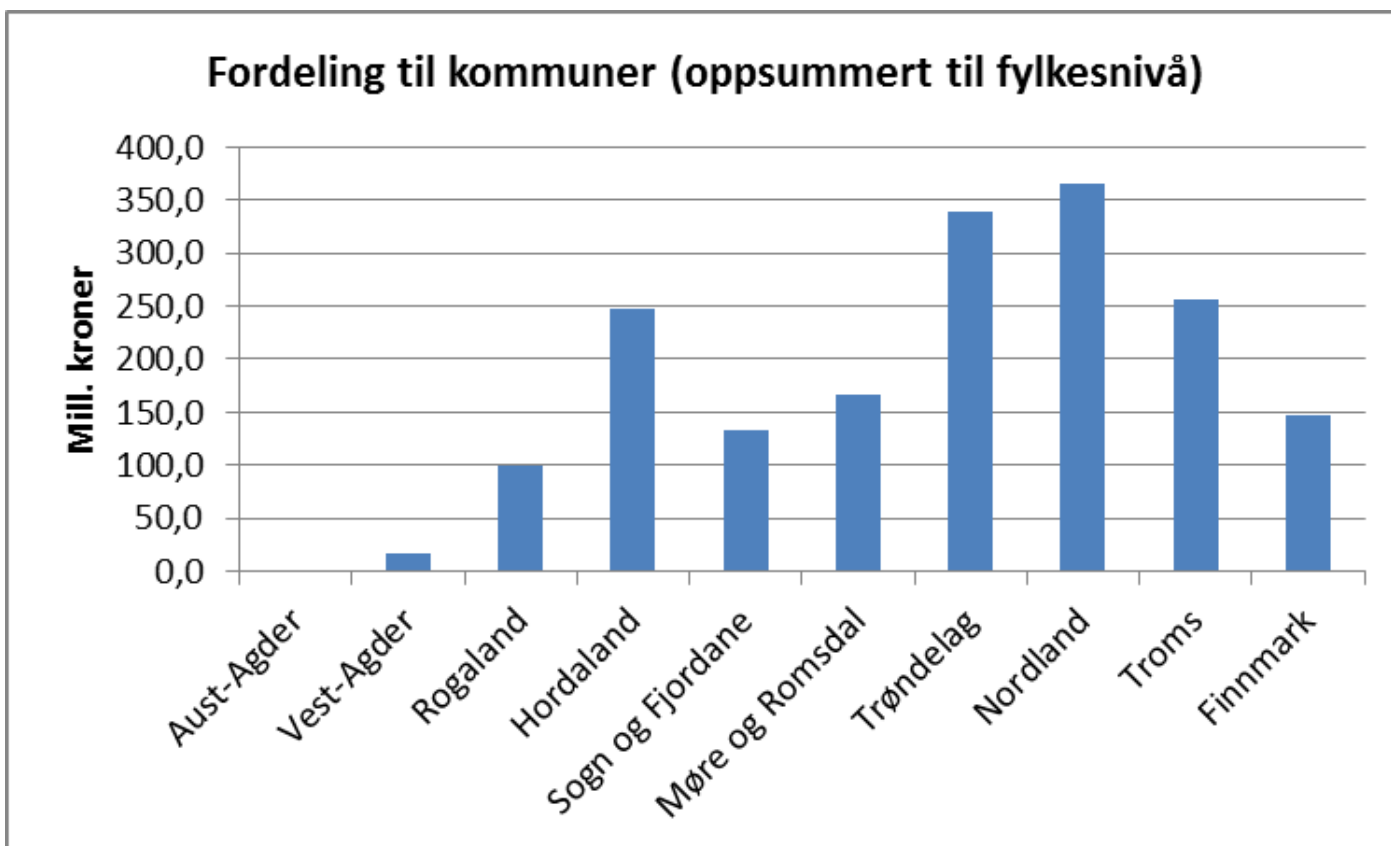

0,3 mrd. kroner til fylkeskommunene ,
KS anslår 57 mill. kroner til Trøndelag fylkeskommune

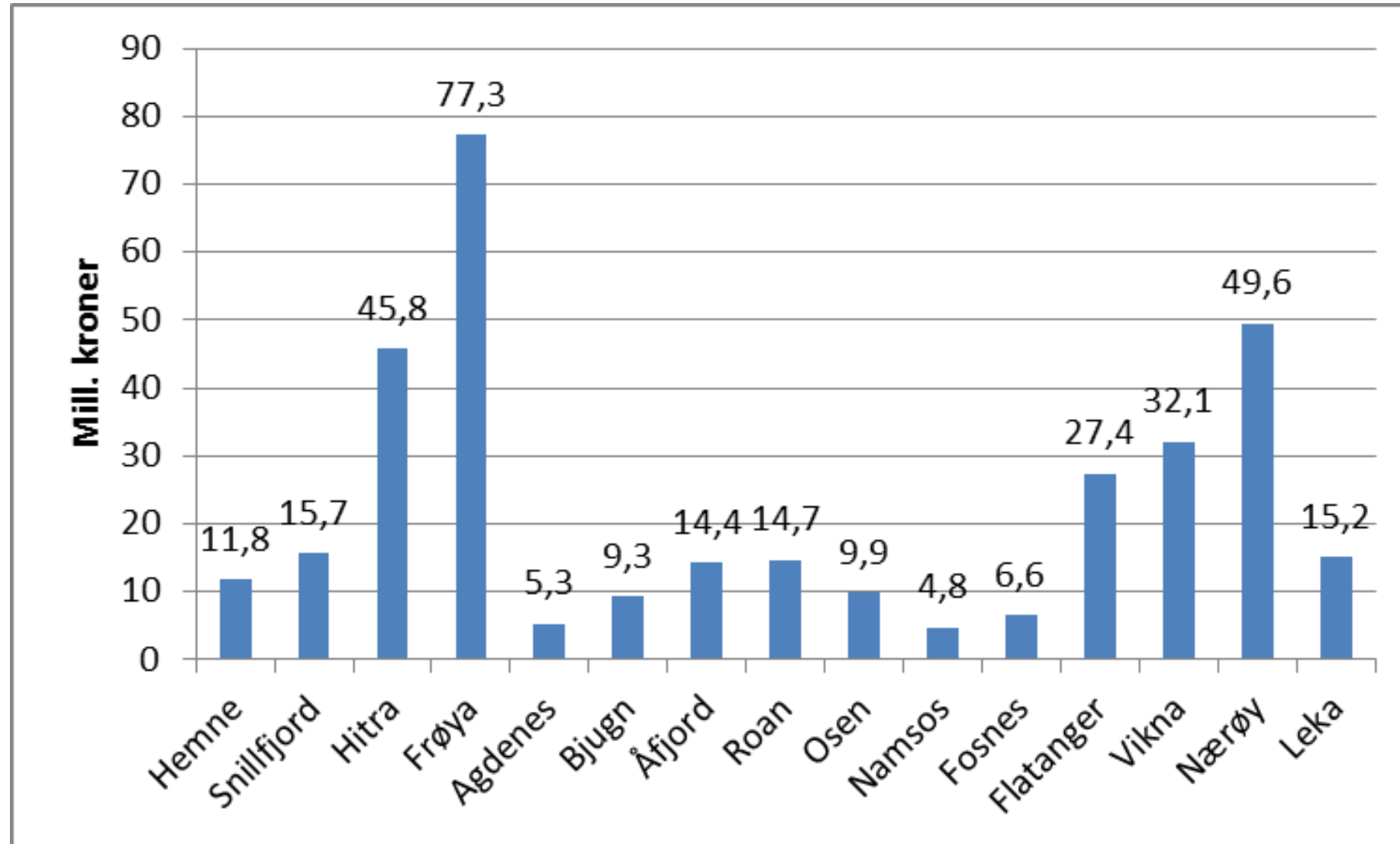
2,1 mrd. kroner til kommunene:
0,3 mrd. kroner til de som har som har klarert ny lokalitetsbiomasse
1,8 mrd. kroner som fordeles ut fra klarerte lokaliteter

Inntekter fra Havbruksfondet er teknisk sett et øremerket tilskudd, men i realiteten en inntekter kommunene og fylkeskommunene kan anvende fritt

Anslag for fordelingen av kommunenes andel ut fra klarerte lokaliteter (1,8 mrd. kroner) – brukt nøkkel fra fordeling i desember 2017.

Kommunene i Trøndelag sin andel (340 mill. kroner)

Kommuneprop. 2019 – hva skal det være plass til innenfor veksten i de frie inntektene?

	Mrd kr
Frie inntekter	2,6- 3,2
Demografi videreført fra 2018	1,4
Pensjonskostnader utover lønnsvekst	0,65
Russatsinger innenfor veksten i frie inntekter	0,2
Opptrappingsplanen for habilitering og rehabilitering	0,1
Sum utgifter	2,35
Mulig handlingsrom	0,25 – 0,85

Politiske føringer over tid for anvendelse av fri inntektsvekst (mill. kroner)

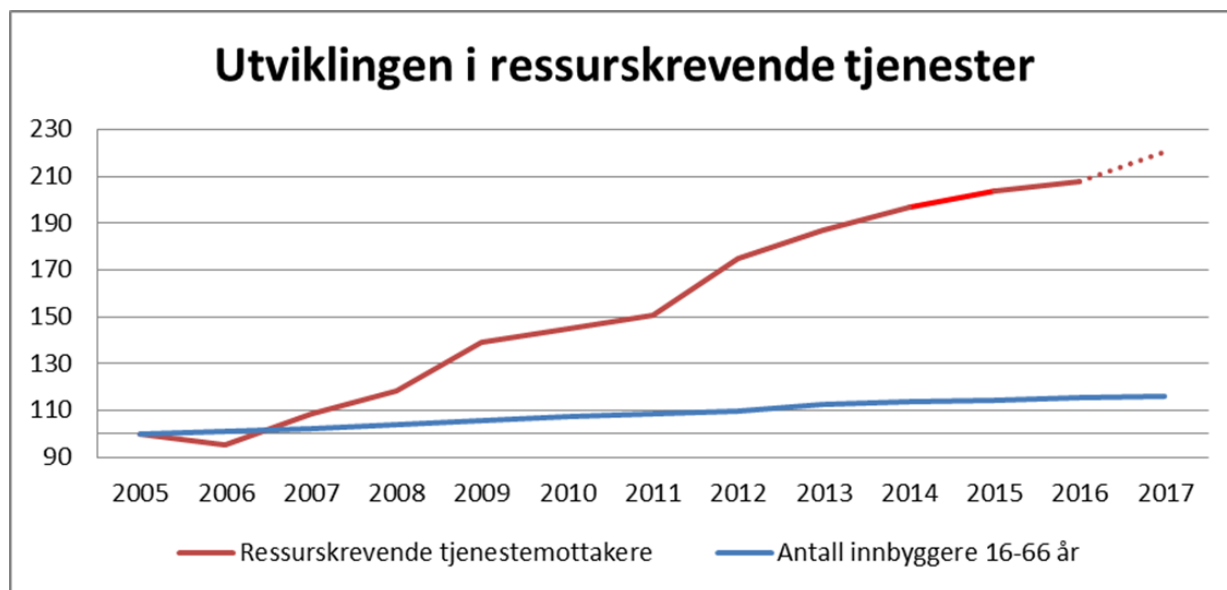
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kommuner						
Utdanning deltidsbrannpersonell	27					
Skolehelsetjeneste/helsesøster	180	270	200	50		
Rusomsorg og psykiatri		100	400	300	300	200
Fleksibelt barnehageopptak		333	400			
Tidlig innsats					200	
Habilitering/rehabilitering				100		100
Forebyggende tiltak barn/unge (barnevern)					200	
SUM kommuner	207	703	1 000	450	700	300
Fylkeskommuner						
Tapskompensasjon		185				
Opprusting/fornyning fylkesveier	780	200	160	200		
Ferjekostnader					100	
Sum fylkeskommuner	780	385	160	200	100	0

Noen kommunaløkonomiske skjær i sjøen.....

Foto: Redningselskapet

Innstramning i ressurskrevende tjenester to år på rad – hva skjer i 2019?

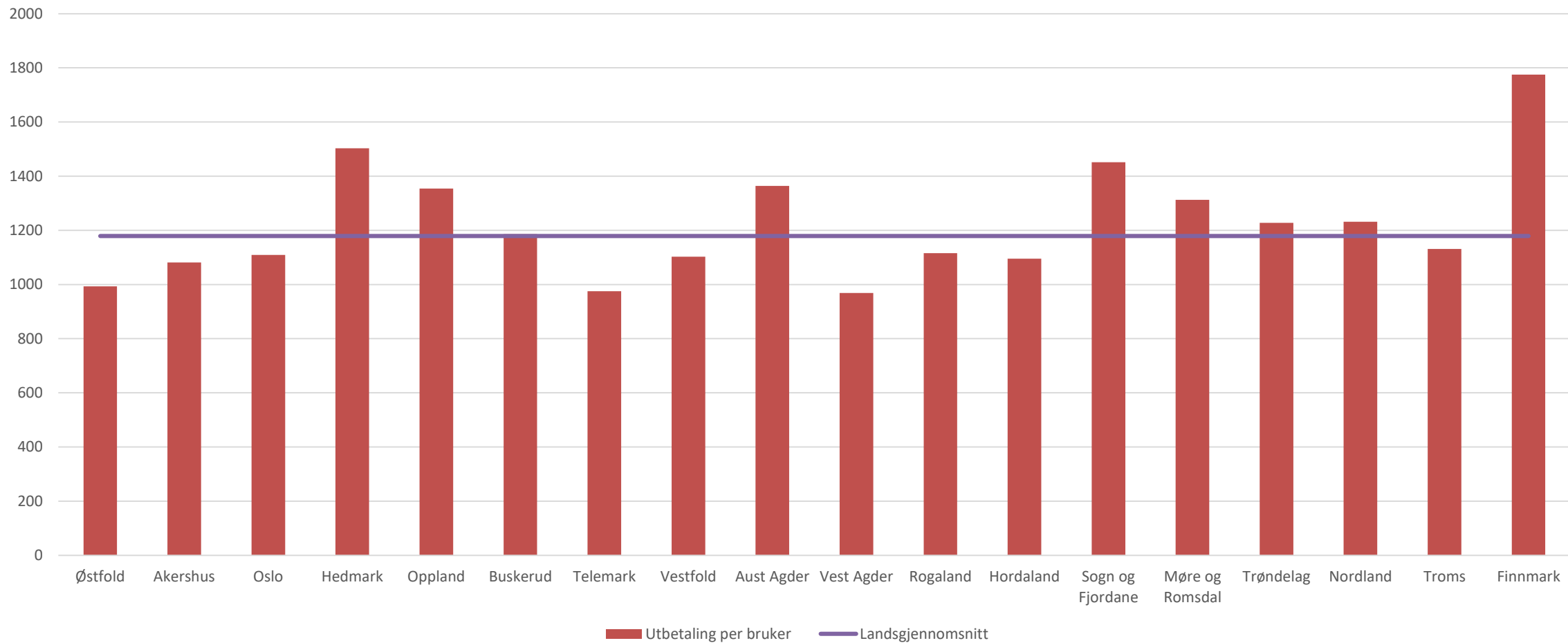

- Øker innslagspunktet med 50.000 utover lønns og prisvekst prioriteringsutfordringer i kommunene i 2018

Ressurskrevende tjenester – utbetaling 2017

Gjennomsnittlig utbetaling per bruker - ressurskrevende tjenester (1000 kr)

Beregningsreglene for ressurskrevende tjenester

2011

NYHETER

Fant plutselig flere millioner

FORNØYDE: Eyvonne Vestli Heggem (til venstre) og Tone Taugbøl kan smile. Millionene triller nemlig inn til enheten for helse- og omsorg. Pengene skal imidlertid dekke tidligere års merforbruk. Foto: Frede Y. Eriksen

Av Vidar Nygårdseter

02. oktober 2011, kl. 22:00

Artikkelen er over 6 år gammel

Nærmest i en bisetning fant saksbehandler Tone Taugbøl flere millioner kroner i et dokument som kan redde Eidskog-økonomien. BØR KOMMUNENE HA KONTROLLRUTINER PÅ SLIKE TING?

2018

- Staten raner oss for millioner

KONGSVINGER. Kommunen i regionen ruller ut årlige 10 millioner årlig hvis to nye forslag fra staten blir vedtatt. Omsorgens kutter det et par millioner. Staten vil betale mindre...

KONGSVINGER-REGIONEN KONGSVINGER EIDSKOG KAMILLATHJUE SJUR STRAND

Kontroll av Eidskog og Kongsvinger

Mullig forverring: Summen viser beregnet tap for kommunene i 2017 og i år. Nå kan 2016-tallene føre til enda større tap. Foto: Ole-johny Myhrvold

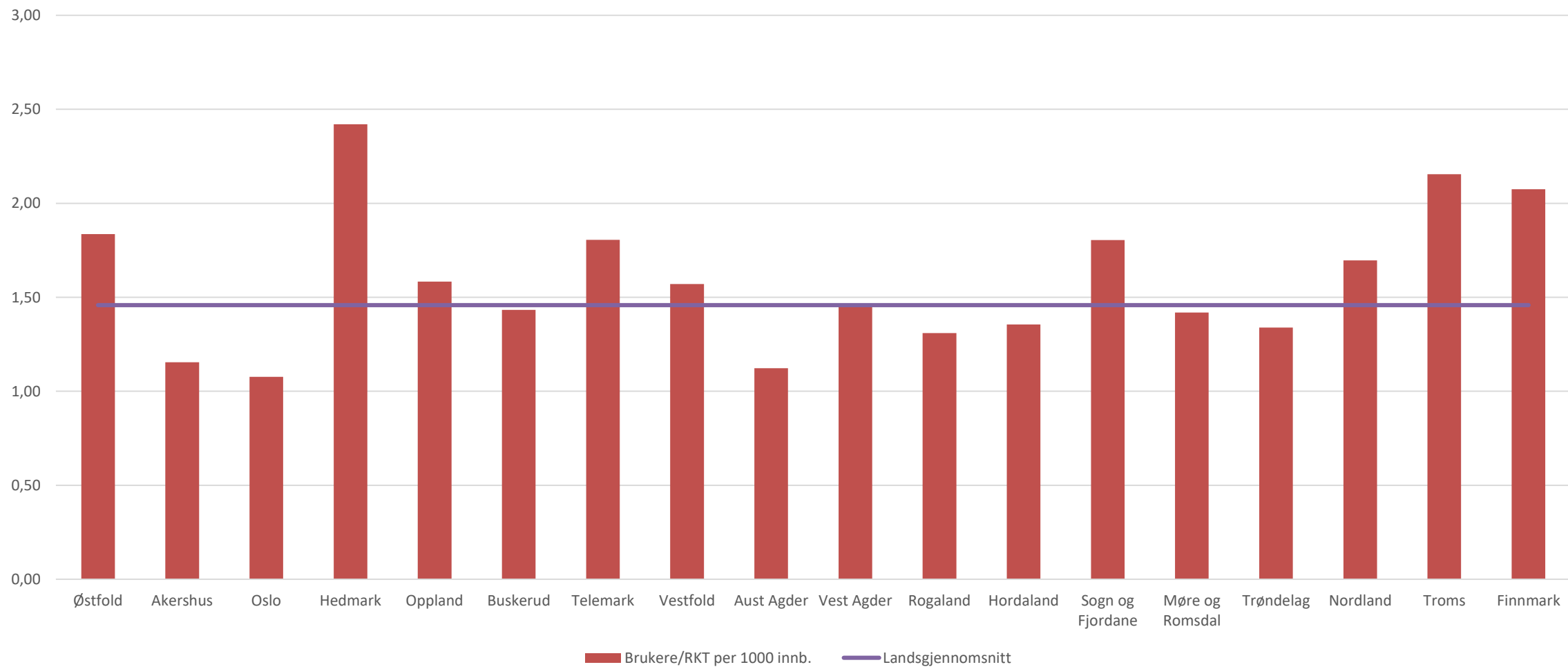
Av Arnfinn Storvæen 01. mars 2018, kl. 18:03

Et brev fra Helsedirektoratet varslers nå Kongsvinger og Eidskog kommune om at regelverket for ressurskrevende helse- og omsorgstjenester ikke er endret.

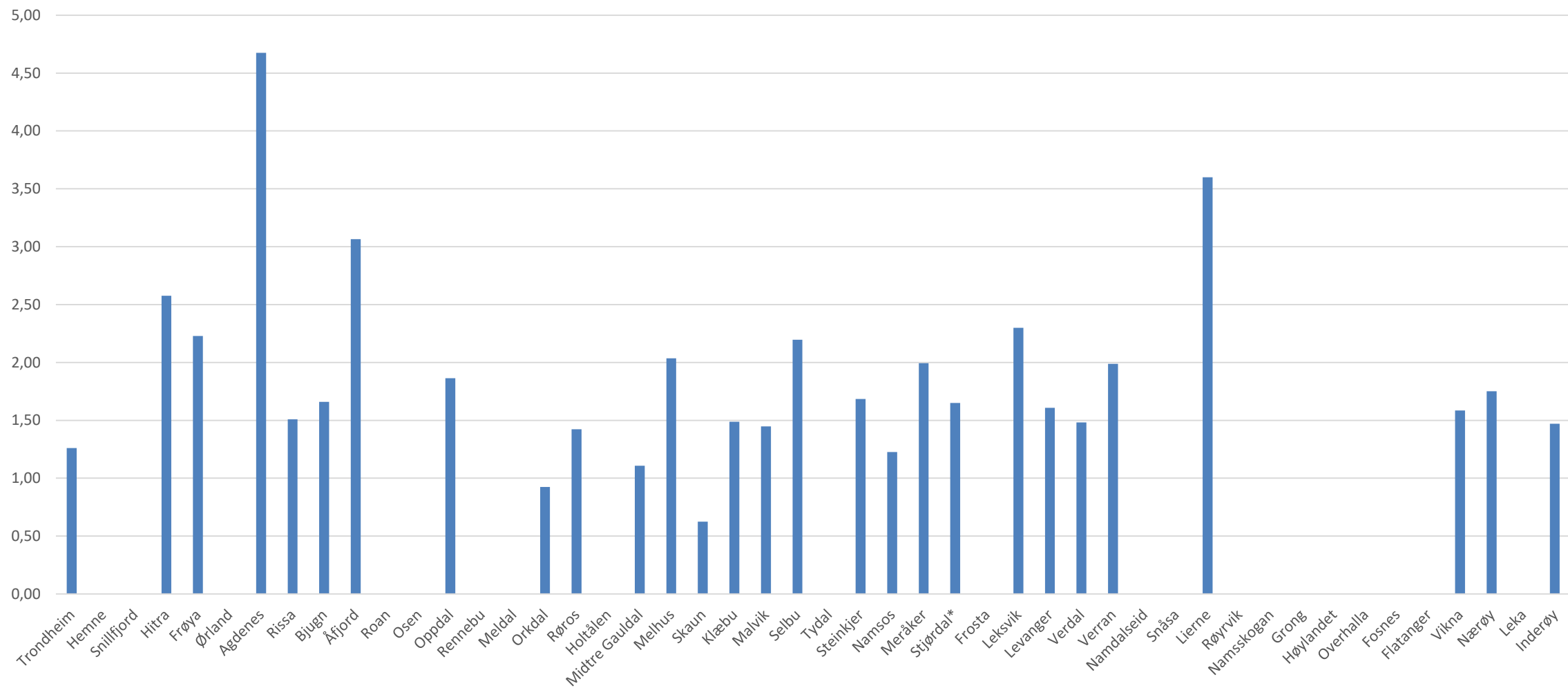
Ressurskrevende tjenester – utbetaling 2017

Brukere omfattet av ordningen med per 1000 innbyggere i fylket

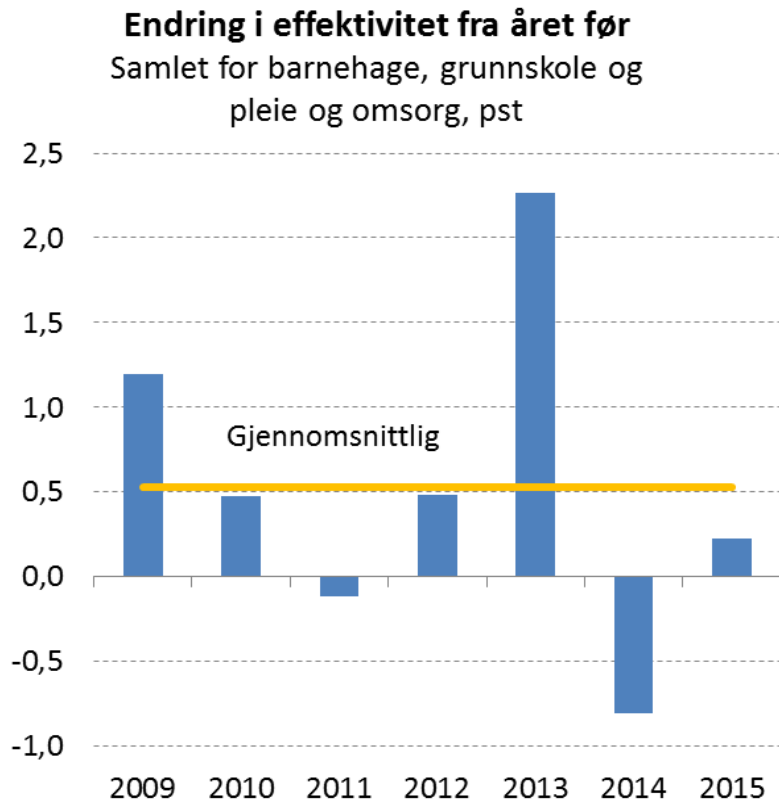

Ressurskrevende tjenester

Trøndelagskommunene – mottakere per 1000 innbyggere

Avbyråkratiseringsreformen!!

Kilde: SØF/TBU, KS

Økt effektivitet: Kommunene effektiviserer allerede

Tabell 3.10 Økning i kommunesektorens handlingsrom i 2018 med og uten effektiviseringskrav på 0,5 pst.
Mrd. kroner

	2018
Vekst i frie inntekter	3,8
– Merkostnader til demografi	-2,2
– Merkostnader til pensjon	-0,4
– Satsinger innenfor veksten i frie inntekter	-0,8
Økt handlingsrom uten effektiviseringskrav	0,4
+ Effektiviseringskrav på 0,5 pst. ¹	1,2
Økt handlingsrom med effektiviseringskrav på 0,5 pst.	1,6

¹ Beregningsgrunnlaget er den delen av de frie inntektene utenom eiendomsskatt som går til å dekke driftsutgiftene. Driftsutgifter utgjør om lag 70 pst. av samlede utgifter og beregningsgrunnlaget for effektivitetskravet er derfor 70 pst. av de frie inntektene utenom eiendomsskatt.

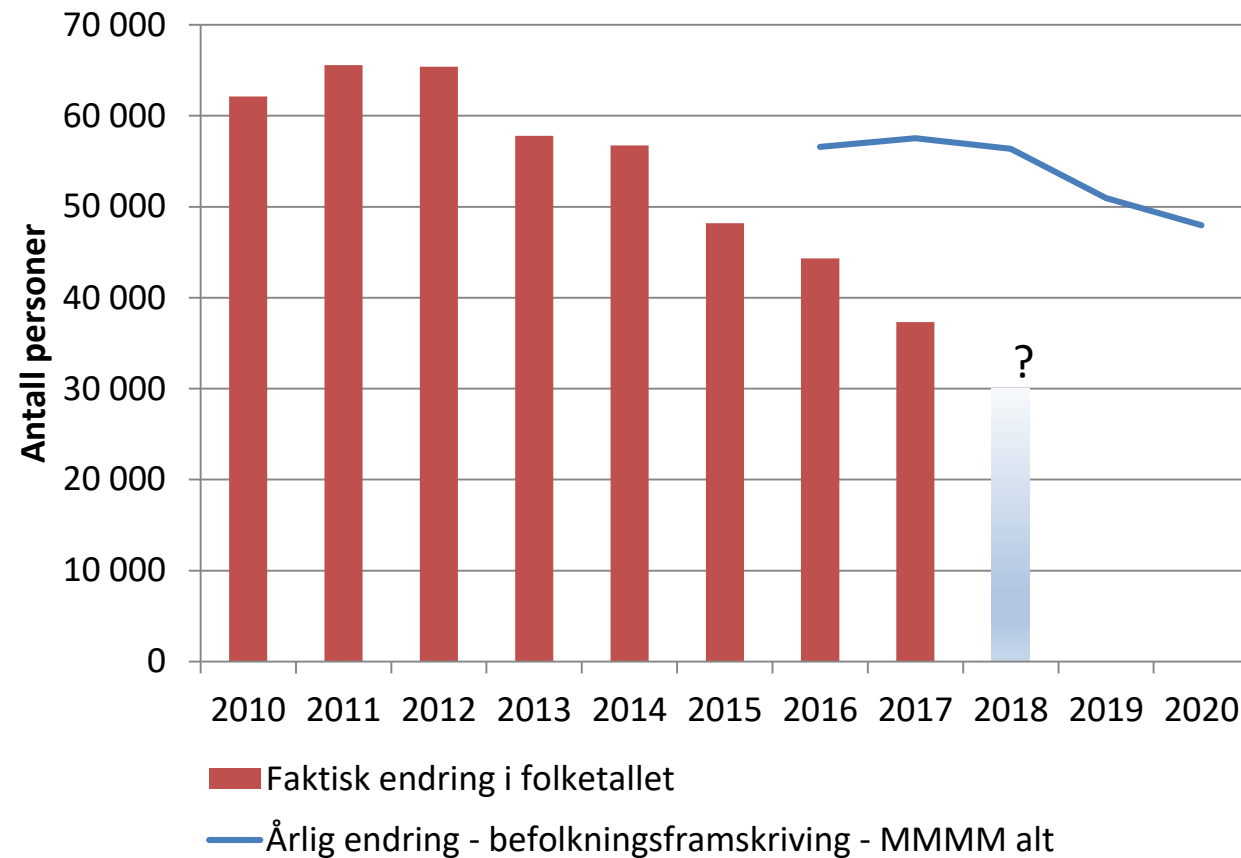
Kilder: Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Finansdepartementet.

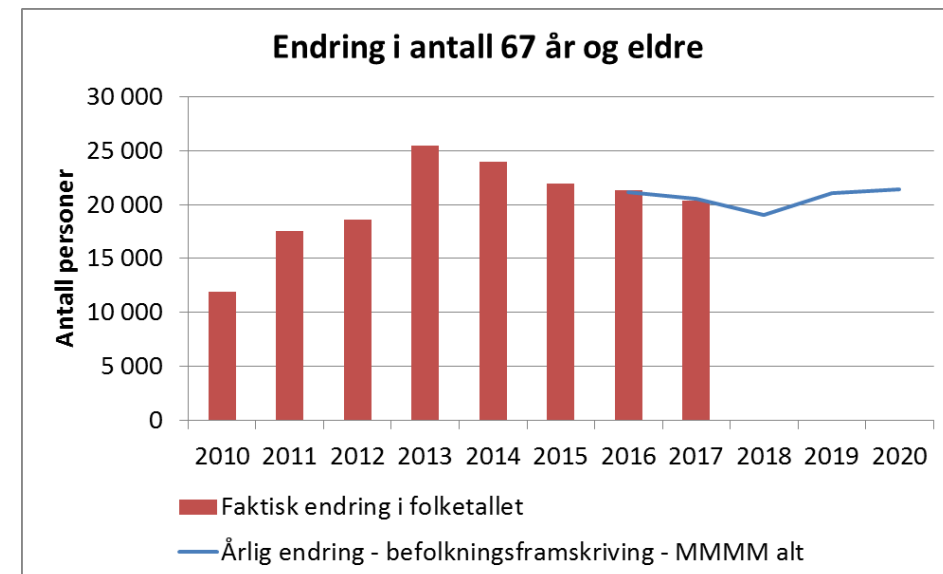
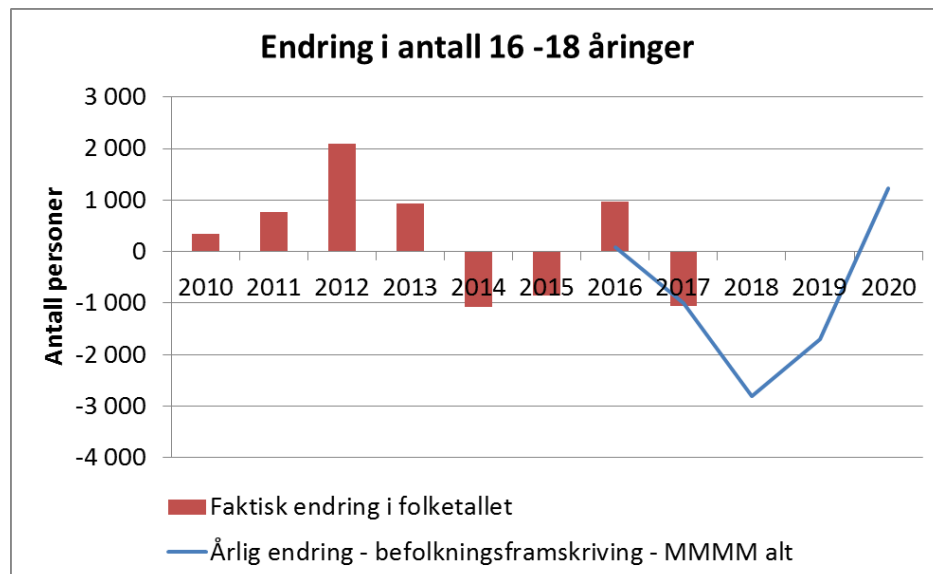
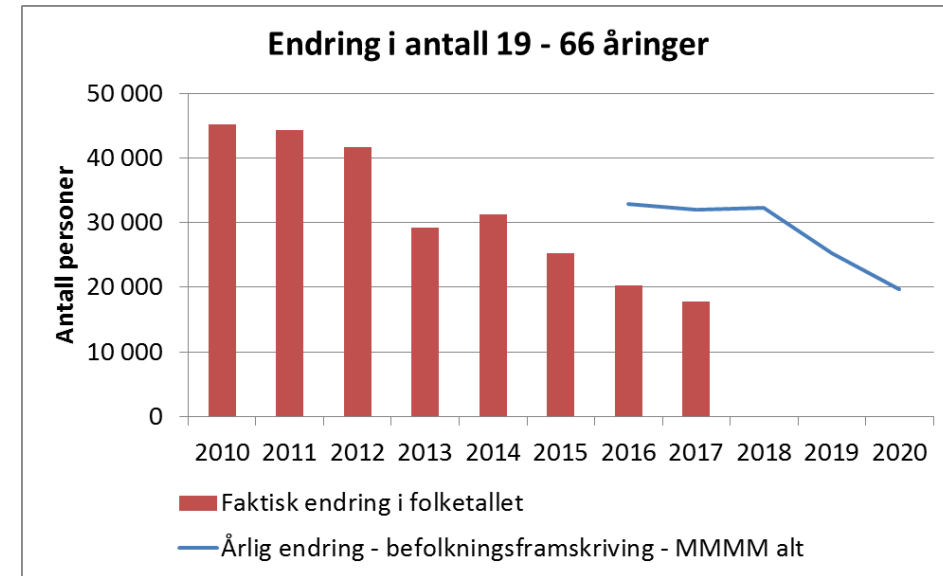
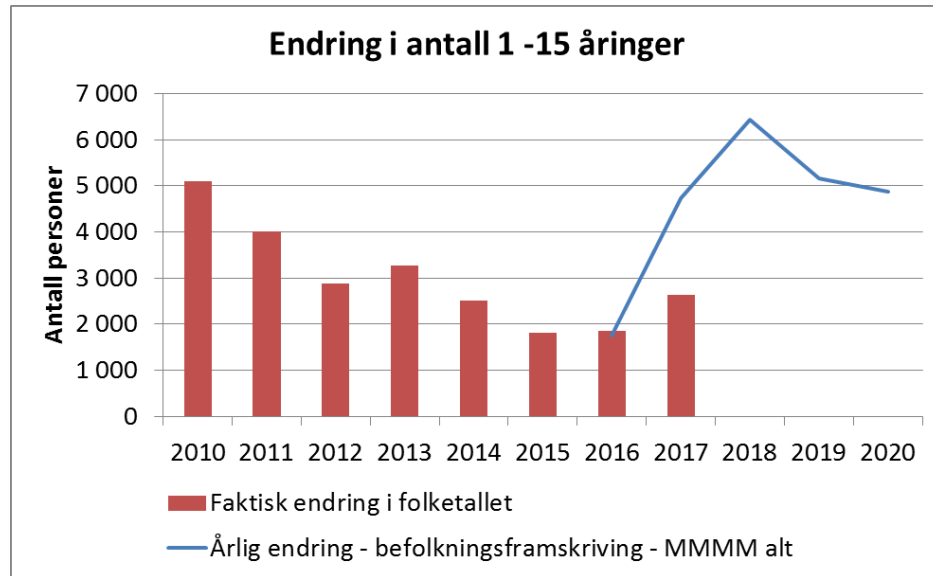
Befolkningsutvikling

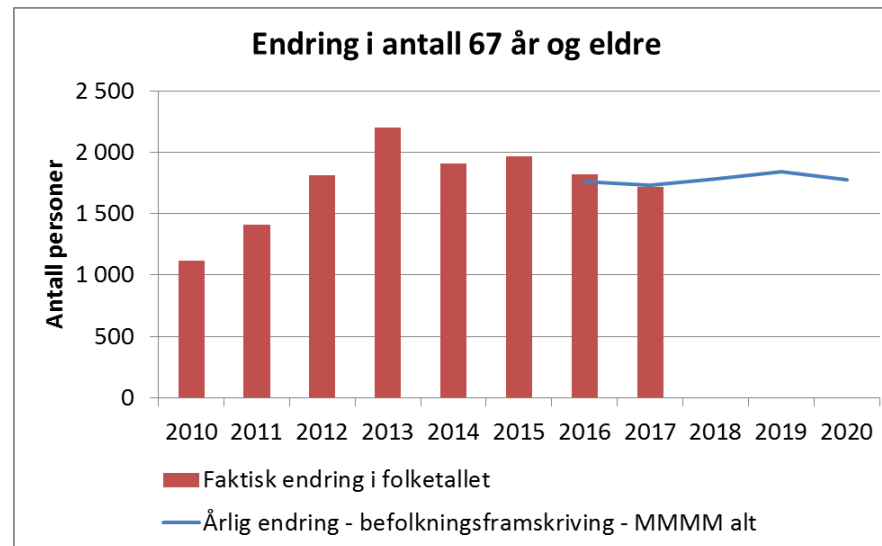
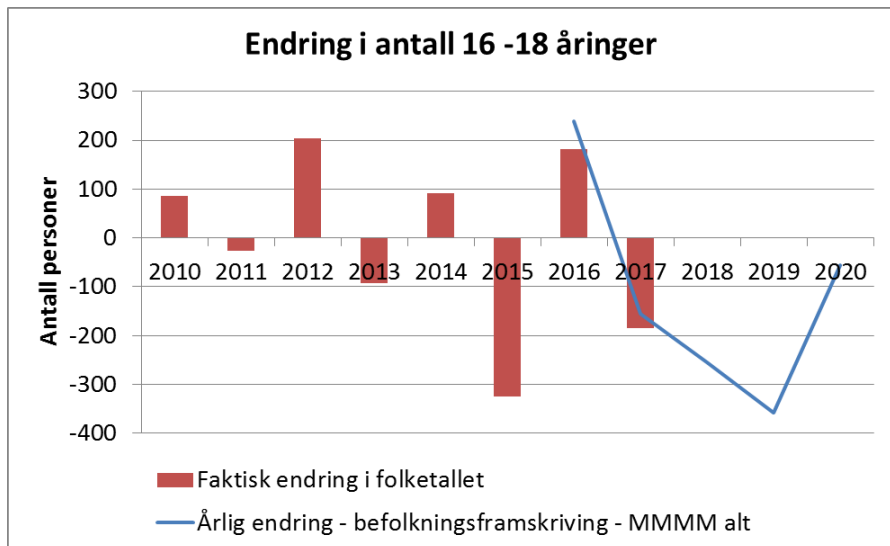
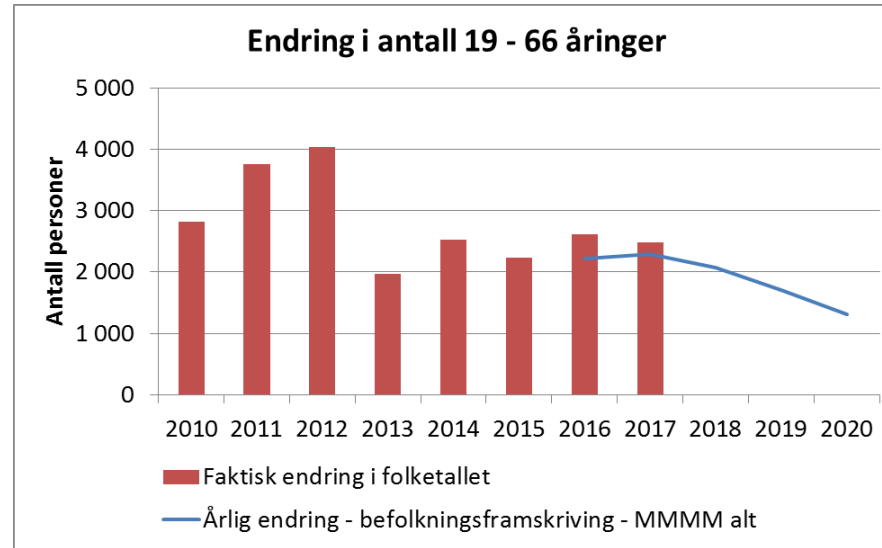
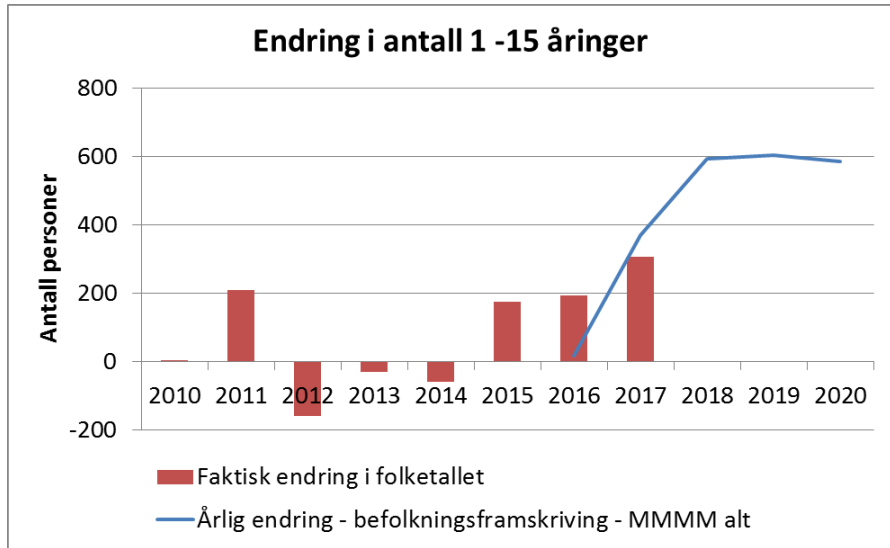
Befolkningsveksten har avtatt, men framskrivingene har fortsatt høy vekst

Yrkesaktiv del av befolkningen og de yngste aldersgruppene har hatt lavere vekst enn framskrivingene. 16-18 åringer forventes også å gå videre nedover

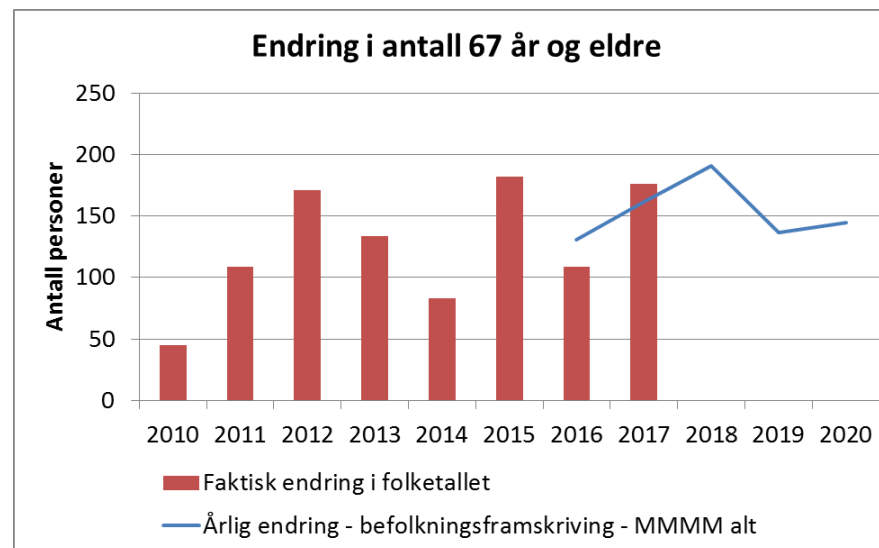
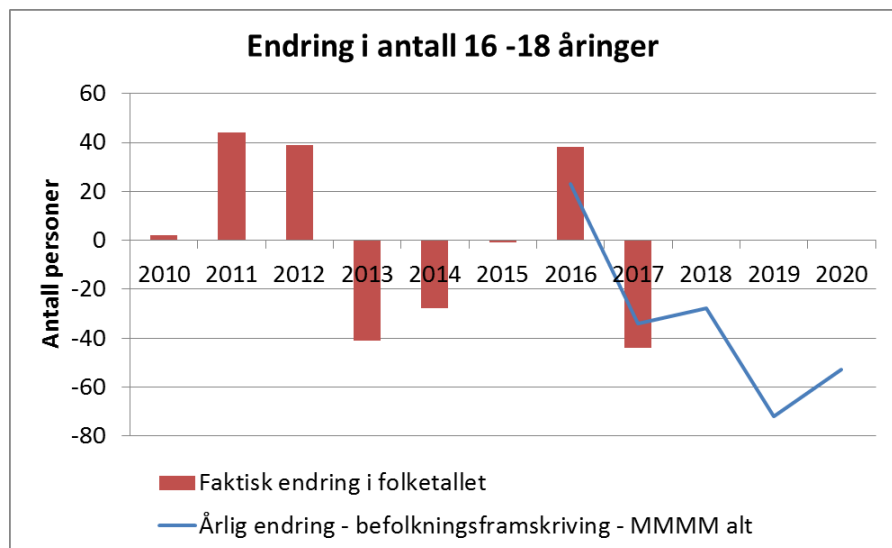
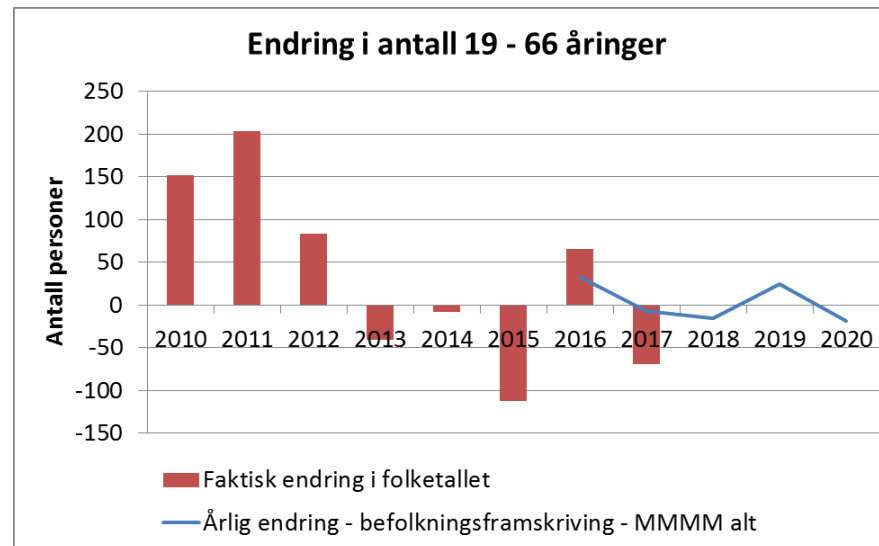
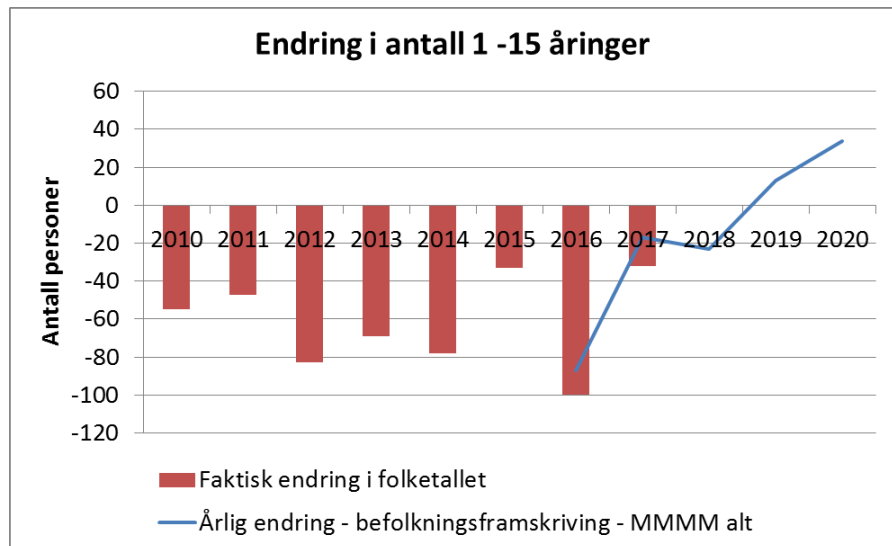

Trøndelag - Befolkningsframskrivingene truffet langt bedre enn for landet

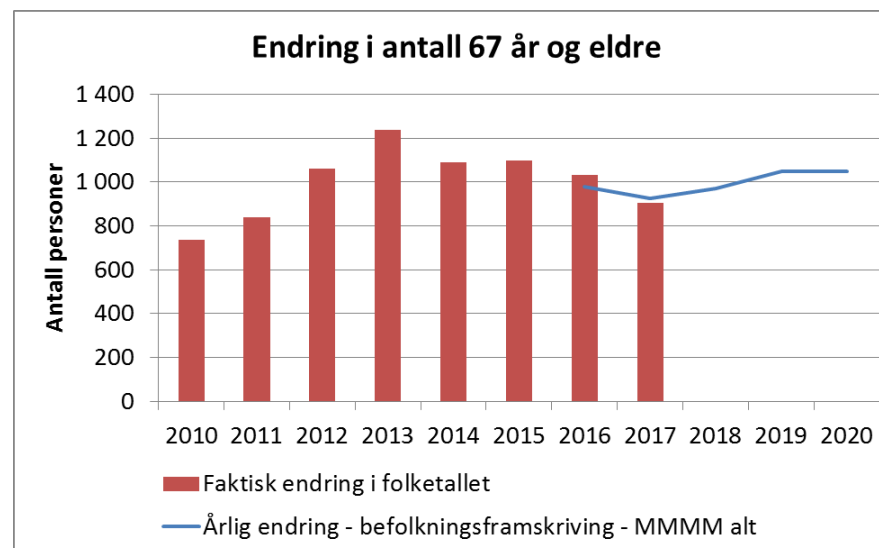
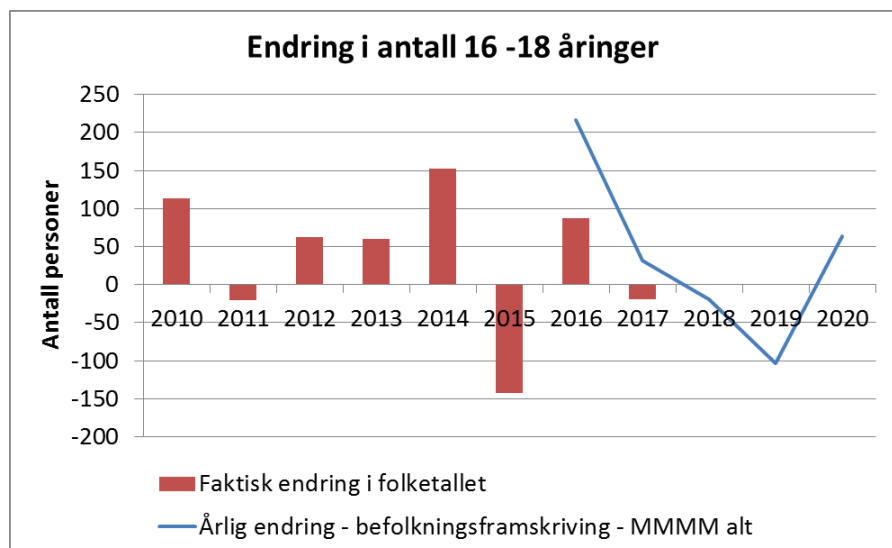
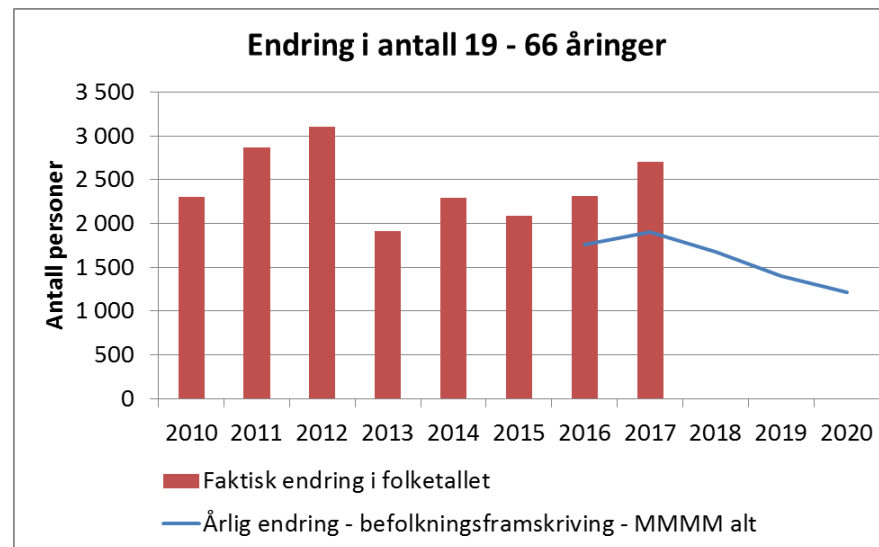
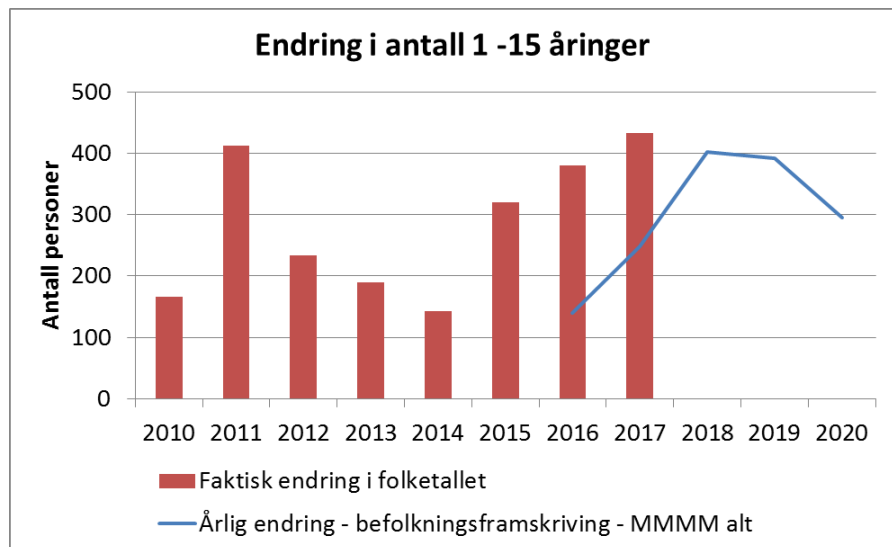

Men det er store forskjeller:

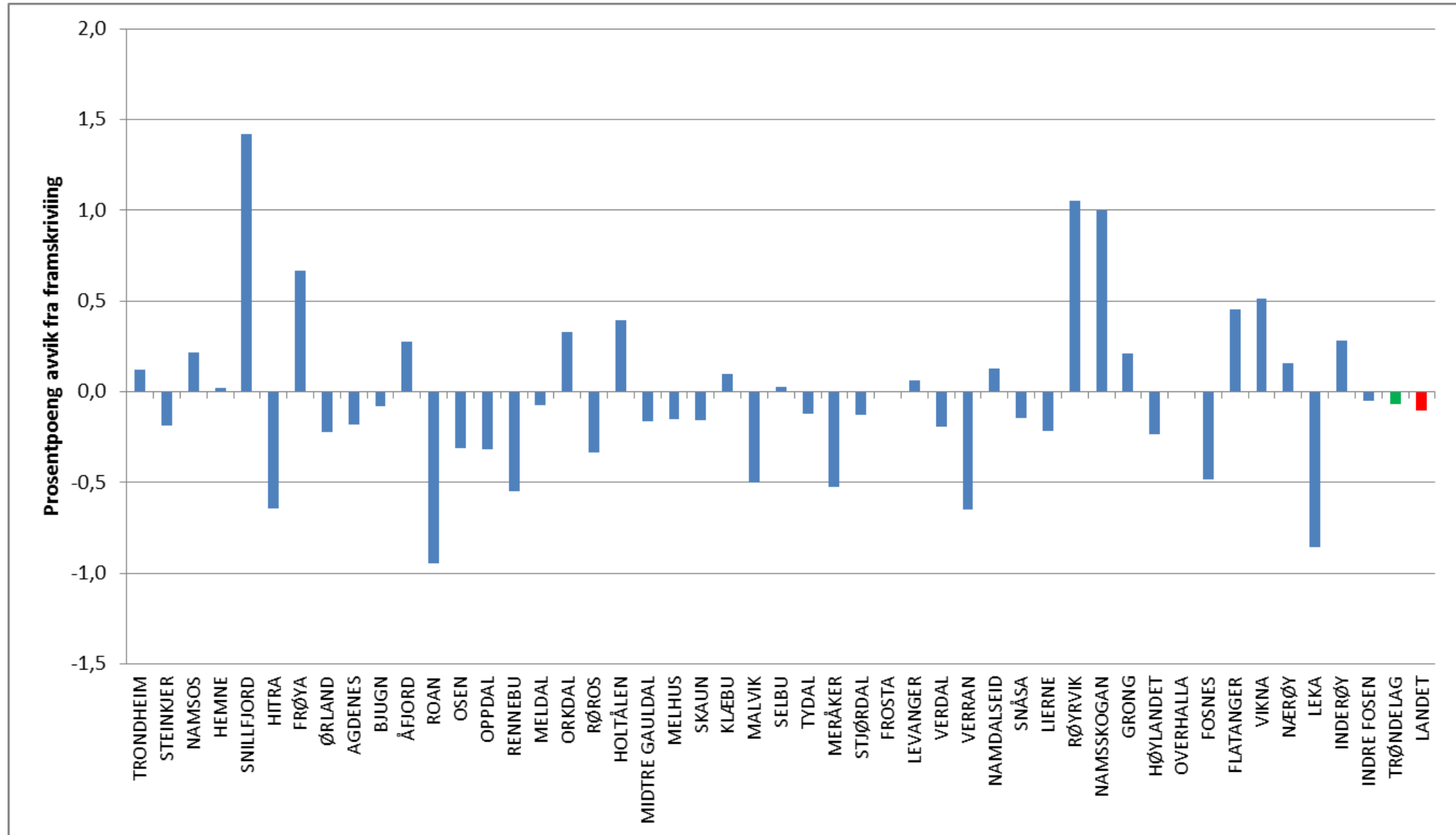
Namdalen – svak vekst eller fallende befolkningstall i aldersgruppene under 67 år, mens antallet innbyggere over 67 år øker. Har vært godt samsvar med framskrivingene

Trondheim/Stjørdal området – vekst i yrkesaktiv befolkning og 1- 15 år - sterkere enn framskrivingene.
 Svak utvikling i 16 – 18 åringer.
 Markert vekst i antall eldre. Har vært lav vekst for aldersgruppen 80 +, men her forventes vekst framover.

Mange kommuner hadde lavere befolkningsvekst i 1. kvartal 2018 sammenlignet med SSBs befolkningsframskriving i MMML alternativet

Befolkningsendringer – hvilken betydning får dette for planleggingen?

- ✓ Hvilke behov kan det forventes at innbyggerne vil ha framover?
- ✓ Hva vil det koste å videreføre dagens prioriteringer?
- ✓ Kan det bli behov for å omprioritere for å tilpasse seg til nye behov?
- ✓ Hva er konsekvensene for kommunens økonomi?
- ✓ Behov for informasjon om sannsynlige utviklingsbaner for befolkningsutviklingen framover

KS har laget en enkel regnearkmodell – etter samme metodikk som TBU bruker for beregninger for demografikostnader på landsbasis

del av abonnement på prognosemodellen – vil oppdateres når SSB kommer med nye befolkningsframskrivninger

MODELL FOR ANSLAG DEMOGRAFIKOSTNADER

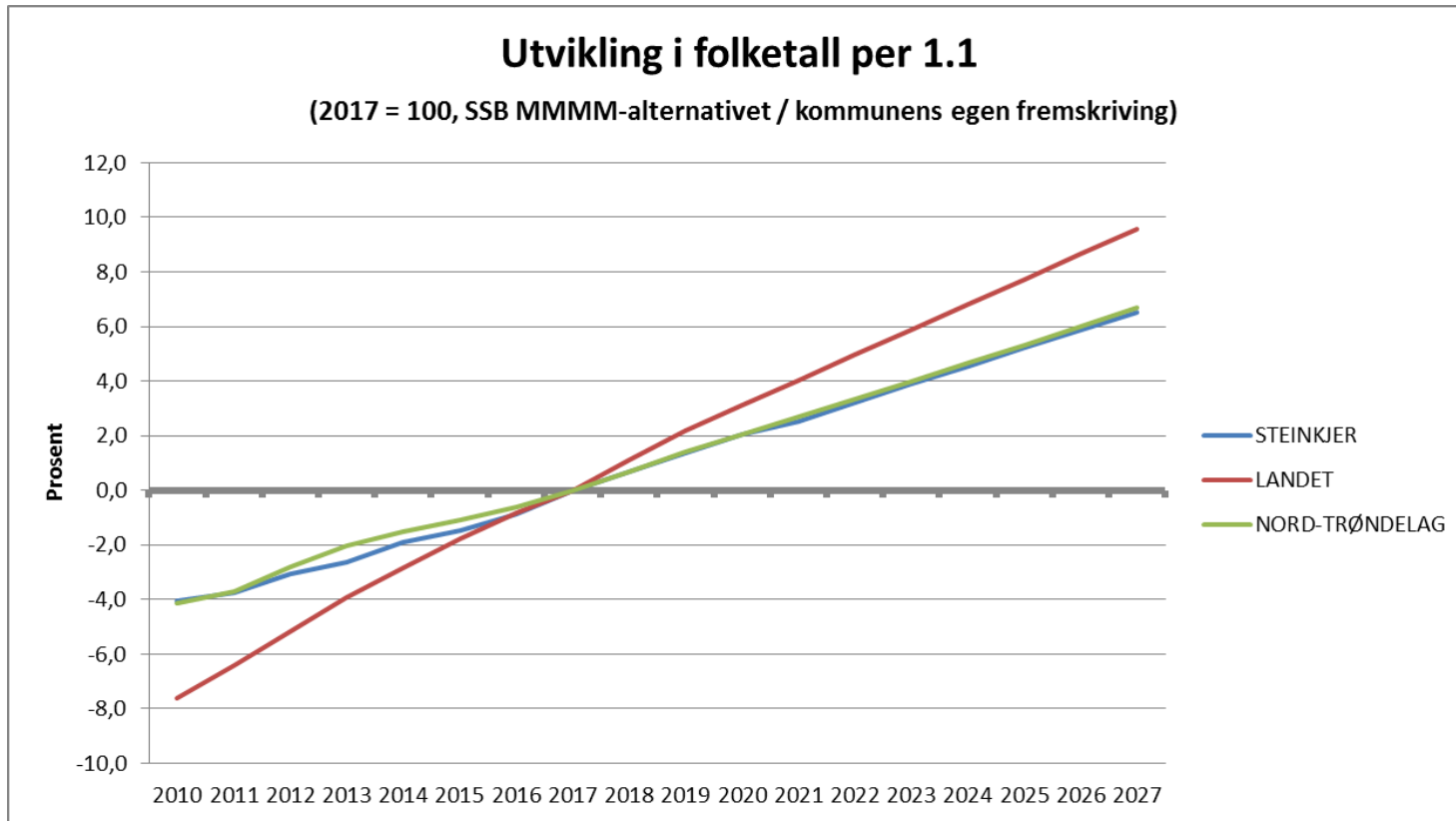
Kommune

1702 STEINKJER

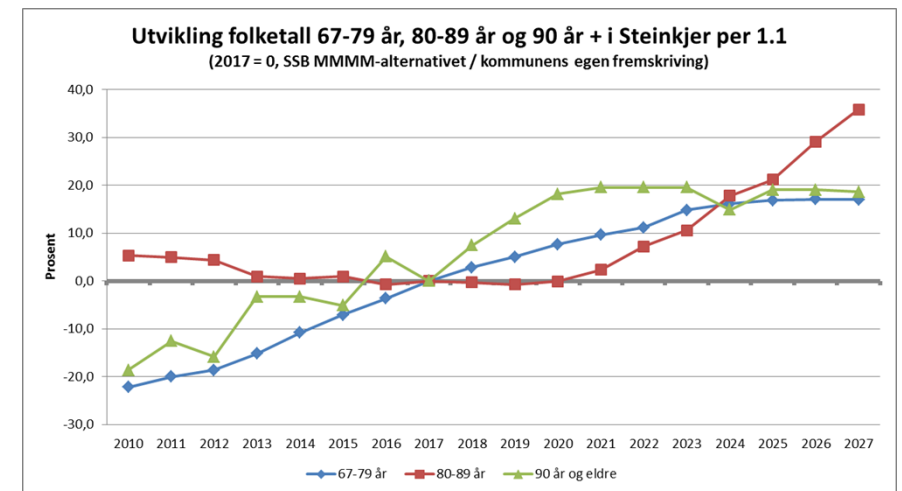
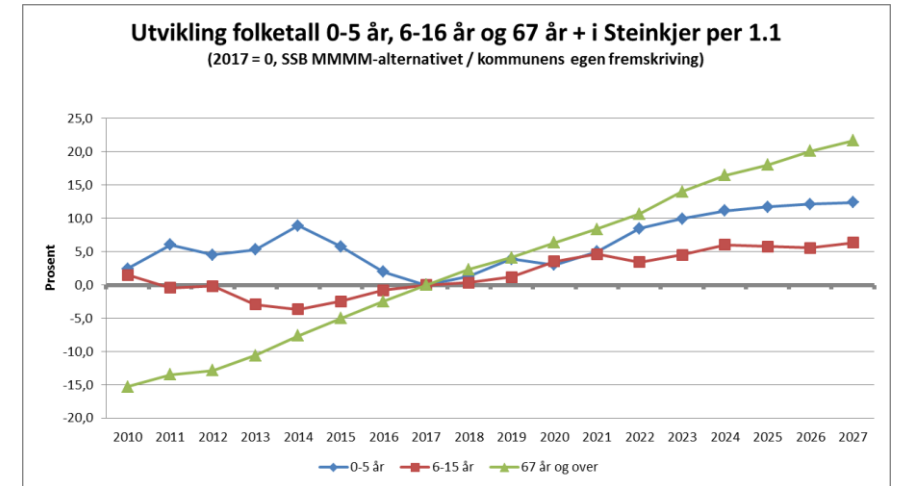
Befolkningsframskriving per 1.1 - standard er SSB - MMMM alternativet

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
0-1 år	420	456	467	475	482	486	487	489	491	489	487
2-5 år	970	952	977	957	977	1 022	1 041	1 056	1 062	1 070	1 075
6-15 år	2 639	2 648	2 670	2 732	2 761	2 730	2 758	2 798	2 792	2 786	2 807
16-18 år	861	877	841	822	793	836	839	842	856	908	933
19-20 år	630	568	576	579	565	541	525	524	553	563	533
21-22 år	589	650	634	581	584	581	569	543	531	530	557
23-29 år	1 992	2 000	2 016	2 042	1 998	1 958	1 935	1 901	1 884	1 843	1 797
30-34 år	1 122	1 156	1 224	1 281	1 347	1 408	1 450	1 469	1 465	1 446	1 447
35-49 år	3 921	3 900	3 840	3 805	3 791	3 779	3 776	3 851	3 911	4 018	4 099
50-66 år	4 909	4 905	4 952	4 978	4 985	5 001	4 978	4 935	4 947	4 903	4 903
67-79 år	2 749	2 828	2 888	2 960	3 014	3 056	3 156	3 192	3 213	3 218	3 217
80-80 år	955	952	948	954	977	1 024	1 056	1 125	1 157	1 233	1 297
90 år og eldre	215	231	243	254	257	257	257	247	256	256	255
Sum innbyggere	21 972	22 123	22 276	22 420	22 531	22 679	22 827	22 972	23 118	23 263	23 407

Modellen har diagrammer som illustrerer befolkningsframskrivingene på kommunenivå

Kilde: SSB

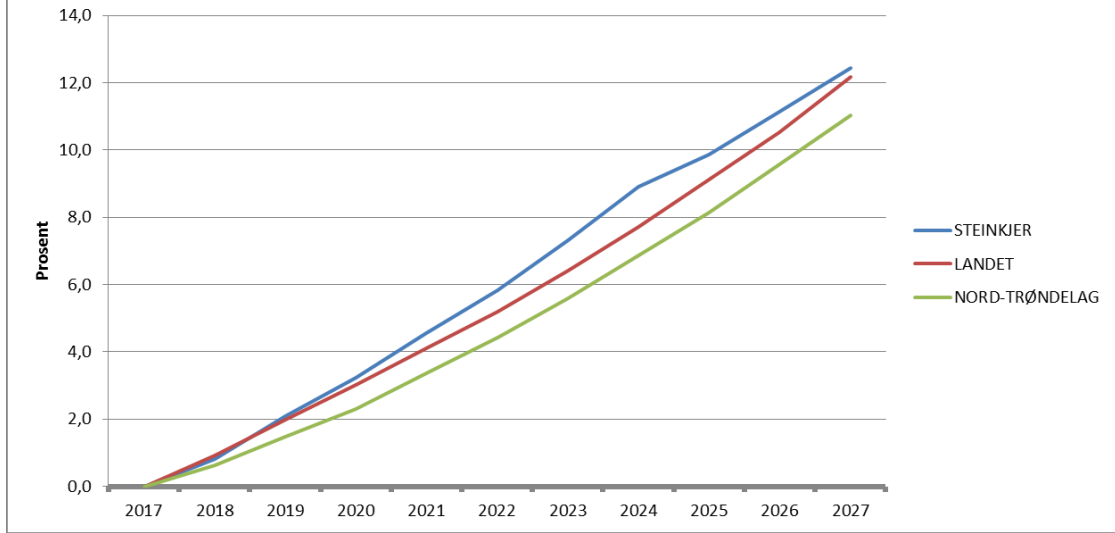

Kilde: SSB

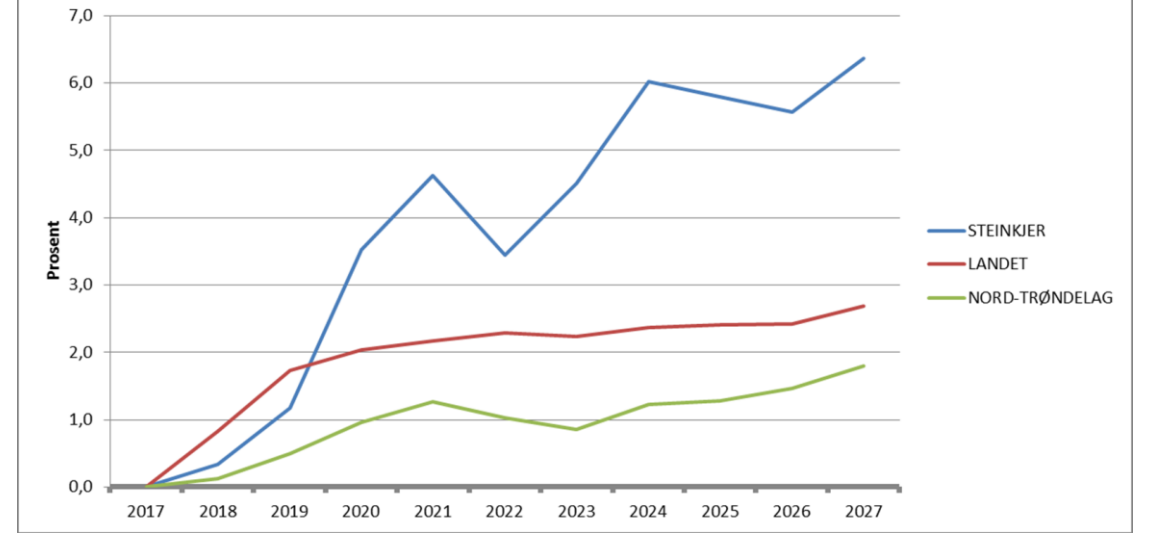
Utgiftsbehov demografi i alt

(målt ved inngangen til det enkelte år)

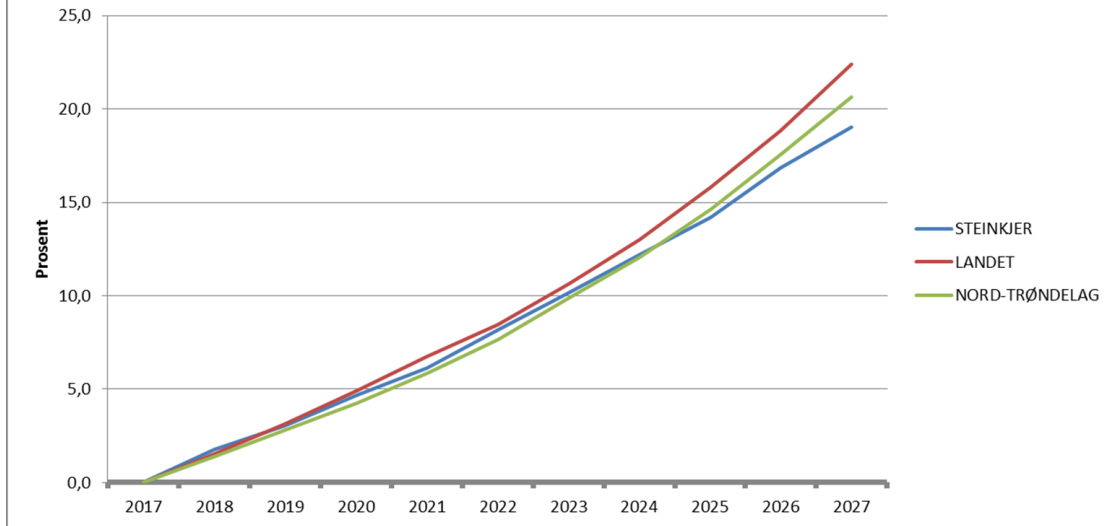
Utgiftsbehov demografi grunnskole

(målt ved inngangen til det enkelte år)

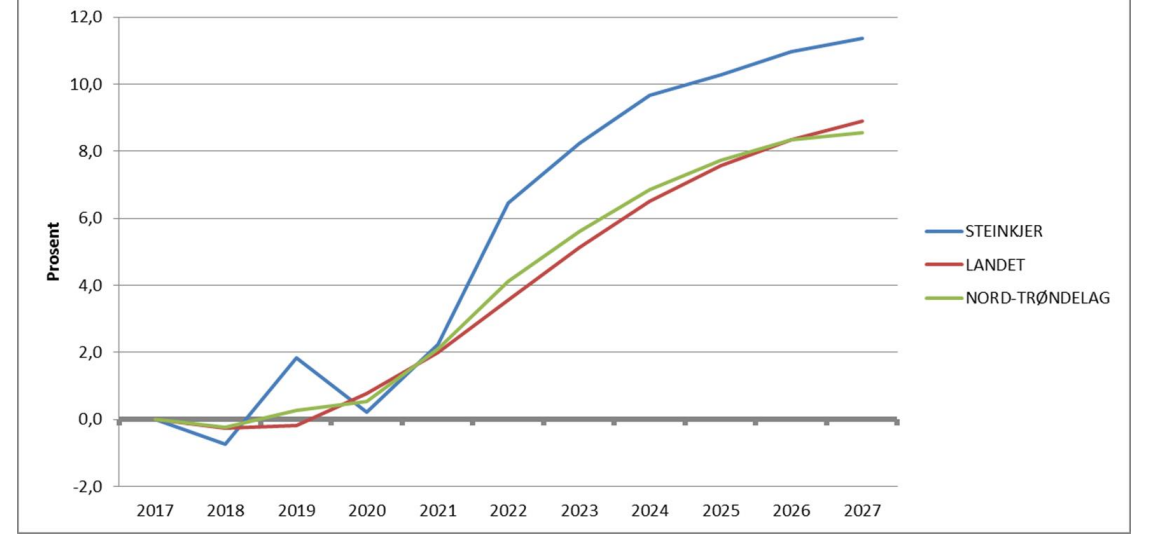
Utgiftsbehov demografi pleie og omsorg

(målt ved inngangen til det enkelte år)

Utgiftsbehov demografi barnehage

(målt ved inngangen til det enkelte år)

1702 STEINKJER

Anslag endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer

(endring fra 1.1.2017)

Endring utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern	SUM STEINKJER
2018	9 189	1 179	-1 427	131	842	353	10 267
2019	6 813	2 881	4 970	296	673	468	16 101
2020	8 551	8 120	-3 153	196	705	275	14 693
2021	7 668	3 798	3 888	178	674	460	16 666
2022	10 711	-4 060	8 172	315	848	267	16 253
2023	10 382	3 667	3 417	-20	1 031	430	18 906
2024	10 559	5 239	2 757	238	877	531	20 200
2025	10 426	-786	1 161	522	689	143	12 155
2026	14 068	-786	1 320	391	866	237	16 097
2027	11 390	2 750	788	494	727	347	16 497

Tjenesteområdene

Normer og kompetansekrav i kommunesektoren

Bindende bemanningsnormer – ressursgaranti eller detaljstyring?

18 | 18. oktober 2017

Vil ha flere ansatte og mer kompetanse i barnehagen

«Vi har fortsatt behov for flere kompetente ansatte i barnehagen»

«Vi har fortsatt behov for flere kompetente ansatte i barnehagen»

VEDTATT

NEROSTEIN

Start sommeren med ny benkeplate!

19 | 18. oktober 2017

Sveio er årets rytnorskommune

Kulturdepartementet har kåret Sveio kommune til årets rytnorskommune 2017. Det er gitt en pris for beste resultat på mange ulike kriterier som rytnorsarbeid, rytnorsarbeid og rytnorsarbeid.

VEDTATT

Læremenn

– Blir krevende å innfri

En lærernorm som har absolutt ikke vilje til å bli skrevet bort til Torbjørn Roe Sakken (H) da han i går vil tilbake på jobben etter 1 ukers pappperm.

VEDTATT

20 | 18. oktober 2017

Maten sjekkes for lite

Nye tall om velfærdsmat blant eldre

VEDTATT

Maten sjekkes for lite

«Bare 17 prosent av brukerne av hjemmetjenester fikk kostholdet vurdert i fjor. – Det er for dårlig, mener Bård Høksrud (Sp)»

21 | 18. oktober 2017

Fem grep for et bedre barnevern

DEBATT

Fem grep for et bedre barnevern

«Barnevern er et av de mest utfordrende og viktigste områdene i offentlig sektor»

VEDTATT

22 | 18. oktober 2017

Er Høyre troverdig?

DEBATT

Er Høyre troverdig?

«Høyre har vært et av de mest troverdige partiene i Norge»

VEDTATT

barnehage

skole

skolehelsetjeneste

omsorg

barnevern

KS deler regjeringens vurdering av betydningen av et sterkt lokalt folkestyre. Utfordringen er å følge dette opp i praktisk politikk

Regjeringen vil legge til rette for levende lokalsamfunn over hele landet. Vi vil spre makt og bygge samfunnet nedenfra. Et sterkt lokalt folkestyre gir folk og lokalsamfunn frihet og mulighet til å styre sin egen hverdag og samfunnsutvikling. Regjeringen vil arbeide for å redusere statlig detaljstyring og byråkrati og sørge for at mer makt og myndighet desentraliseres til lokalsamfunn og deres folkevalgte.

Sterke statlige styringsvirkemidler som for eksempel øremerking og bemanningsnormer, kan resultere i et uoversiktlig og lite fleksibelt styringssystem, der ordningene motvirker hverandre og den offentlige ressursbruken øker. Bemanningsnormer kan også ha uheldige effekter ved at arbeidskraft låses til én sektor.

Kunnskapsdepartementet	86
12.7.1 Plikt til tidlig innsats	86
12.7.2 Plikt til å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole og SFO	86
12.7.3 Bemannings- og pedagognorm i barnehage	86
12.7.4 Språkkrav for ansatte i barnehagen	86
12.7.5 Språkkrav i barnehagen for personer med utenlandske yrkeskvalifikasjoner som styrer eller pedagogisk leder	87
12.7.6 Norm for lærertetthet	87

Skjerpet pedagognorm og bemanningsnorm i barnehage – finansiering?

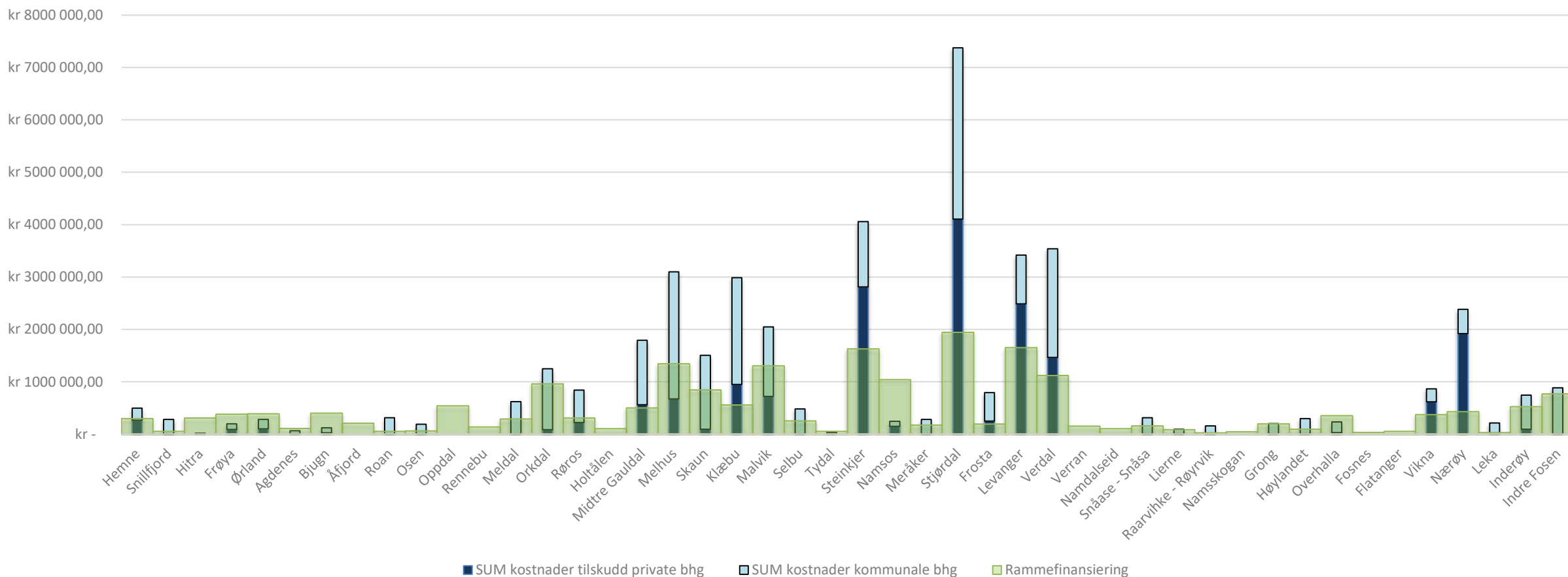
- I underkant av 1 milliard kroner per år fra 2021
- Ikke omtalt i RNB eller Kommuneprop.
- Innføring av bemanningsnormer medfører omprioriteringer i kommunene

- Delvis øremerket finansiering av bemanningsnorm i RNB i Stortinget
- Regjeringspartiene og KrF er enige om et øremerket tilskudd på 100 millioner kroner i 2018 og 2019.
- 40 millioner tildeles kommunale og 60 millioner går til private, fortrinnsvis små, barnehager.

Pedagog- og bemanningsnorm i Trøndelag - 2020

Trondheim	
Kostnader kommunale bhg	kr 22 981 680
Effekt på tilskudd til private	kr 13 882 516
Rammeøkning	kr 16 083 724
Over/underfinansiering	kr -20 780 472

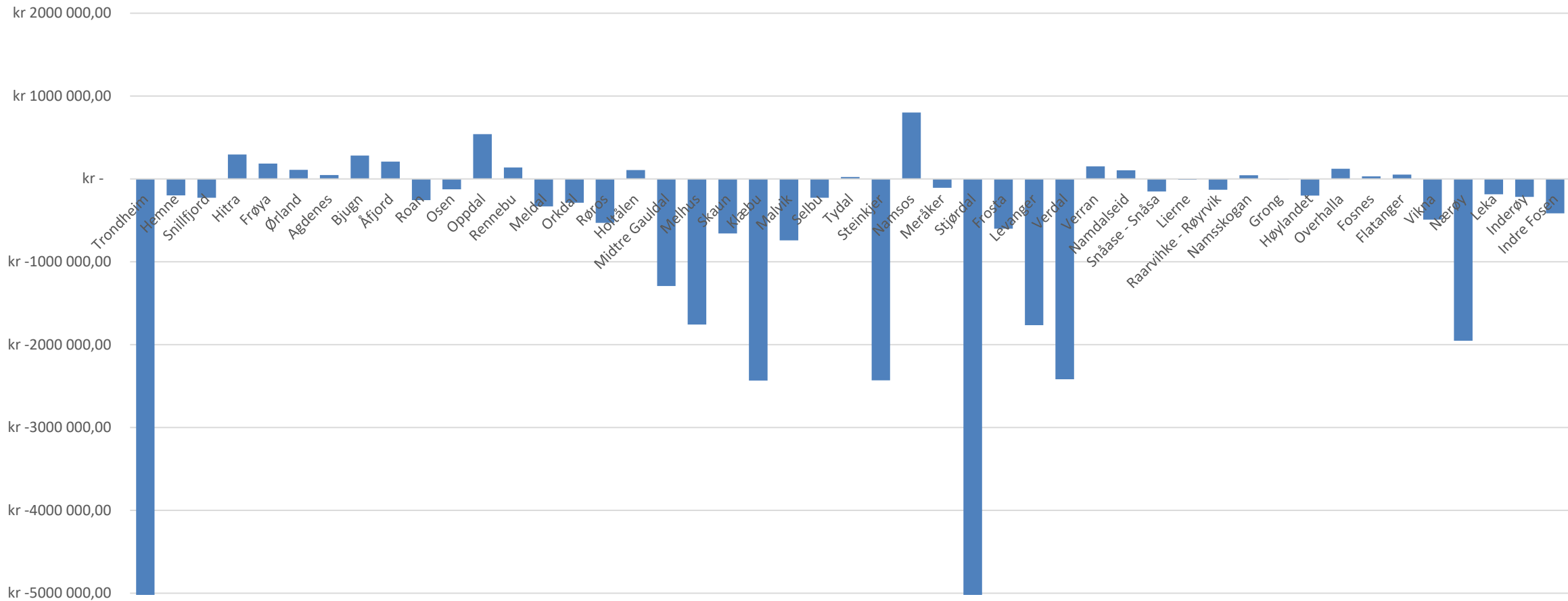

Trondheim i egen tabell

Kilder: Utdanningsdirektoratet og KS

Oppsummert: manglende finansiering

Trondheim: kr -20 780 500
Stjørdal: kr -5 433 300

Lærernorm

Hovedtrinn	2018/2019	2019/2020 →
1.–4. trinn	16 elever	15 elever
5.–7. trinn	21 elever	20 elever
8.–10. trinn	21 elever	20 elever

Forskrift om lærernorm er ikke fastsatt –
høringsfrist 22.mai.

Finansiering

2018

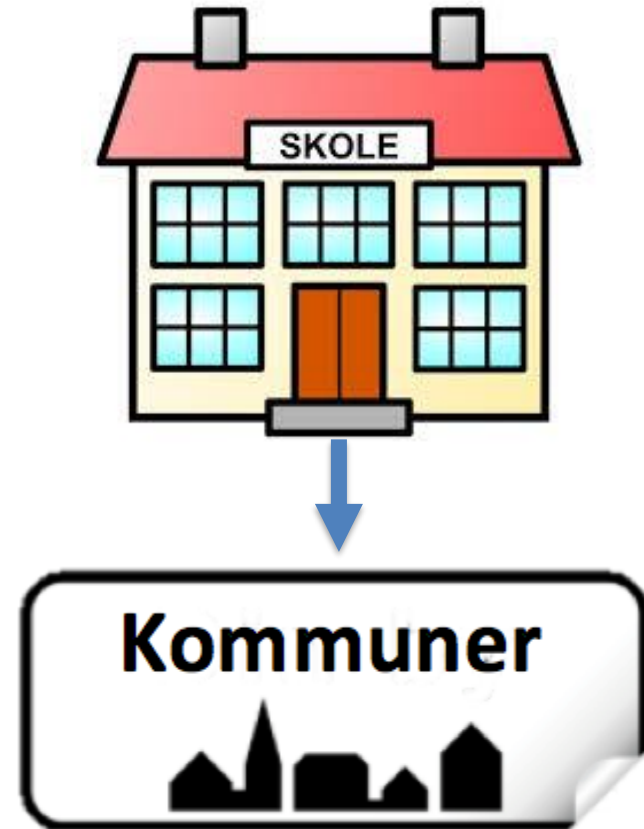
- 500 mill. fordeles kommuner. Øremerket.
- 200 mill. fordeles særskilt til enkelt kommuner ut fra behovet på skolenivå

2019

- Øremerking fortsetter

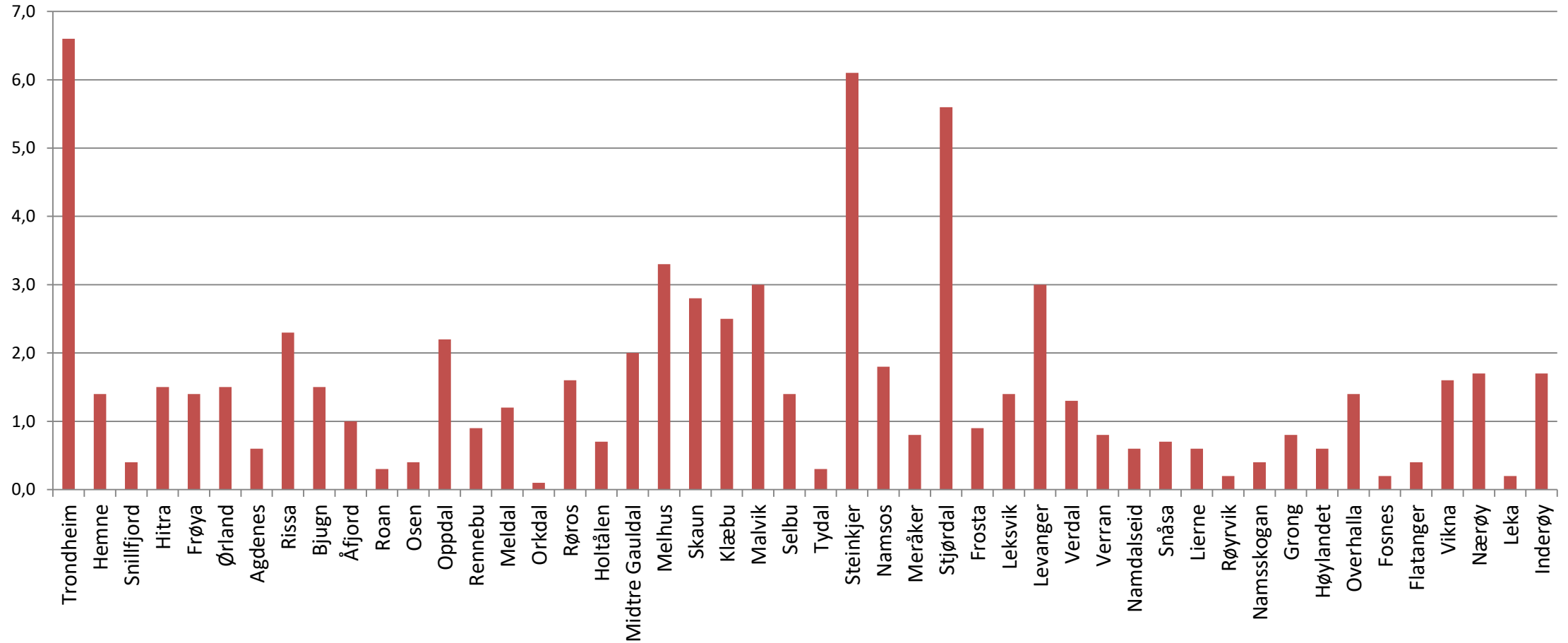
2020

- Bevilgning legges inn i rammetilskuddet – omfordelingseffekter?

Antall årsverk finansiert med øremerket tilskudd utover beregnet årsverksbehov for å oppfylle lærernorm høsten 2018

(958 årsverk for landet, 73,7 årsverk for Trøndelag)

Andre saker ifra kommuneproposisjonen

Kritisk til kommunal betalingsplikt rus og psykisk helse

- 150 – 220 mill. overføres til kommunene
- Utfordringen – ikke godt nok utredet
 - Kommunene mangler styringsdata
 - Uklar definisjon av utskrivningsklar
 - Usikker effekt
 - Skaper unødig byråkrati

Fortgang i forebyggende tiltak mot flom utsatt nok en gang

ENORME SKADER: I fjor sommer ble bygda Urvik i Sogn og Fjordane rammet av flom, etter enorme nedbørsmengder på kort tid. På grunn av klimaeffektene forventes det mer av denne typen ekstremvæder i framtida. Foto: Hans Ivar Moss Kolsaeth / NTB scapix

Får ikke mer penger til flomsikring

Dagbladet 19.4.2018

NYHETER FLOM 2018 GUDBRANDSDALEN RINGEBU

- Fåvang er nok en gang det kritiske punktet!

FLOM: En gravemaskin ble satt inn for å hindre at elveløpet tettet seg der Tromsø renner under E6 ved Fåvang. Natt til lørdag ble E6 liktallstranen T11 hevet. Ordfører Arne Fossmo, Ringebu. Fotomontasje: Kari Utgaard

Dagbladet 19.4.2018

13. mai 2018, kl. 18:02

- E6 ved Fåvang har nok en gang vært det kritiske punktet under flommen. For å unngå dette i framtiden må det fjernes masse i Lågen ved utløpet fra Tromsø. Dessuten bør det bygges en permanent flomvoll, sier ordfører Arne Fossmo (Ap) i Ringebu.

13. mai 2018, kl. 18:02

Forebyggende tiltak er billigere i lengden

- KS FOU 2015: Føre var – etter snar - eller på stedet hvil?
- NVE: Nytte/kostforhold ved forebyggende tiltak: 2-3

Fylkeskommunene har fulgt opp satsingen på drift og vedlikehold av fylkesveger, men likevel er ikke dette tilstrekkelig

Drift og vedlikehold fylkesvei	2013	2014	2015	2016	2017
Netto driftsutgifter i mill. kr (i 2017-kr)	7181	7648	8137	8413	8681
Prosentvis årlig vekst i netto driftsutg.		6,5	6,4	3,4	3,2
Prosentandel fylkesvei av netto driftsutgifter i alt, fylkeskomm. u/Oslo	12,7	13,2	13,8	14,2	15,0
Prosentandel fylkesveg med dårlig eller svært dårlig dekketilstand	45,3	44,2	43,9	42,2	40,8

Kilde: KOSTRA

Endringer i nettotilvekstkravet i investeringstilskuddsordningen først i 2019

Foto: Økernhjemmet, gjengitt med tillatelse

- **Større fleksibilitet i ordningen nødvendig**
- **Positivt at rammen er utvidet slik KS har bedt om.**

KS og kommunene har fått gjennomslag for å unnta kommunesammenslåinger fra justeringsplikten for merverdiavgift når det gjelder vann- og avløpsanlegg.

- RNB 2017 - Innførte unntak fra plikten til å justere merverdiavgiftskompensasjon etter merverdiavgiftskompensasjonsloven ved overdragelse av bygg og anlegg i forbindelse med en kommunesammenslåing eller -deling.
- RNB 2018 - fastsettes et unntak fra plikten til å justere inngående merverdiavgift når kommunale vann- og avløpsanlegg overdras i forbindelse med sammenslåinger og delinger av kommuner.

Oppsummering kommuneprp 2019

- KS er fornøyd med at regjeringer erkjenner og understreker hvor viktig et levende lokaldemokrati for en effektiv bruk av fellesskapets penger
- Det lokale handlingsrommet blir omtrent det samme neste år som opplegg var for årets opplegg, men avhenger av barnehagereform
 - Det er skuffende at bemanningsnorm i barnehagene ikke er fullfinansiert
- At bevilgningene til flom- og rassikring ikke økes.
- Fortsatt stort vedlikeholdsetterslep på fylkesveier - behov for et 10-årig program

Kommuneproposisjon 2019, prognosemodellen og kommunene i Trøndelag

Hvordan virker endringene i 2018 på nasjonale rammer 2019– arkfanen 'R19'

1 Foreløpige rammer 2019 knyttet til beregning av nasjonalt innbyggertilskudd			
2			
3 BEREGNING AV INNBYGGERTILSKUDD 2019 (alle tall er på nasjonalt nivå i 1000 kr):			
4		1000 kr	
5	Rammetilskudd 2018	130 801 425	1000 kr
6	Saldering statsbudsjett 2018		
7	- Økt skjønnsramme (taksering)	72 500	
8			
9			
10			1000 kr
11	RNB 2018		
12			
13			
14		Kontroll mot tall i tabell	Avvik
15		6.19, kap 571,60-poster	
16			1000 kr
17	Nytt nivå fra 2018	130 873 925	

Saldering statsbud 2018 (ekskl. skjønnsramme)	-	
kr per innb:	-	

Justering fra RNB2018 m.m ekskl skjønnsramme	-	
kr per innb:	-	

Realvekst i rammetilskudd i 2019	1 100 000	
kr per innb	208	

Saker som ikke er lagt inn i innbyggertilskuddet i R19, kommer på linjene 24 og 26 i 'Rskudd':

- **Saldering av statsbudsjettet:**

- Hevet inntektsgrense gratis kjernetid barnehage + 25 mill. kroner
- Opptappingsplan rus + 75 mill. kroner
- Helsestasjon og skolehelsetjeneste og økning frivilligsentraler + 105 mill. kroner
- Redusert innbyggertilskudd, skatteopplegget - 43 mill. kroner

- **RNB**

- Hevet inntektsgrense gratis kjernetid barnehage + 14 mill. kroner

- Helårseffekt av disse tiltakene i 2019 vises dermed heller ikke i 'R19' arket.

Hvordan innarbeides endringene i 2019 i prognosemodellen – arkfanen 'R19'

17	Nytt nivå fra 2018	130 873 925	
18			
19			
20	Her settes inn de ulike tiltakene som påvirker rammen for 2019:		
21		2018-priser	2019-priser
22			
23	<i>Oppgaveendringer m.m / korreksjoner</i>		
24	Betalingsplikt for utskrivingsklare pasienter psykiatri og TSB	185 000	
25	Innlemming boligsosialt kompetansetulskudd	15 000	
26	Innlemming øremerket tilskudd boligsosialt arbeid	10 000	
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			
37	<i>Helårseffekter - rammejustering</i>		
38			
39			
40			
41			
42			
43	<i>Endringer skjønn, utenfor overgangsordningen m.m</i>		
44	Forsøk stalling finansiering av omsorgstjenestene - tilbakeføring til komnr	699 192	
45	Uttrekk engangsbevilgning skjønnsramme taksering	-72 500	
46			
47			
48			
49			
50			
51	Ny ramme 2018 nivå	131 710 617	

Endring i beregning av utgiftsbehov er ikke innarbeidet i prognosemodellen.

Helårseffekter som følge av endringer ved Stortingets saldering av Statsbudsjettet 2018 og RNB2019 innarbeides på annen måte

Helårseffekter av endringer i saldering av statsbudsjettet og RNB – 'Bregn' arket

1	ORKDAL	Inngang!A1							
7	Utenfor overgangsordningen		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
8	Endringer saldert budsjett 2014 - 2017:		1 443	-946					
9	Endringer RNB 2012-2017:			702					
10									
11									
12	Endringer i saldert budsjett 2018								
13	- Hevet inntektsgrense gratis kjernetid				53	128	128	128	128
14	- Opptrappingsplan rus				139	139	139	139	139
15	- Helsestasjon og skolehelsetjeneste				235	235	235	235	235
16	- Frivilligsentraler				11	11	11	11	11
17	- Trekk kr 8,15 per innb. sfa økt skatteanslag (skatteopplegget)				-97	-97	-97	-97	-97
18	- Regionsentertilskudd ikke en del av INGAR beregning				1 209				
19	- Overgangsordningen sammenslåingskommuner over innbyggertilskudd				-184	-184			
20	- Overgangsordning sammenslåingskomm. skjønn 2018, utenfor overgangsord. 2019				-	-			
21									
22	Endringer i RNB 2018								
23	- Justering anslag hevet inntektsgrense gratis kjernetid				31	73	73	73	73

Summer overføres til 'Rskudd' arket

4	1000 kr	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
24	Budsjettvedtak Stortinget - endringer ekskl skjønn			1 366	232	415	415	415
25	Budsjettvedtak Stortinget-skjønn overgangsordning sammenslåing			-	-			
26	RNB 2018 - endringer i rammetilskudd			31	73	73	73	73

Vekst i frie inntekter

«Gdata» arket i modellen

LEGG INN FORUTSETNINGER FREMOVER OM VEKST I FRIE INNTEKTER				
(må tolkes inn av kommunene)				
(endring av makrorammen for frie inntekter (skatt og rammetilskudd i 1000 kr)				
År	2019	2020	2021	2022
Anslag endr skatter landet (2018-priser)	1 600 000	0	0	0
Anslag endr rammetilskudd landet (2018-priser)	1 100 000	0	0	0
Anslag sum frie inntekter	2 700 000	0	0	0
Opptappingsplan rus- og psyk. (del av realvekst i 2018) er innarbeidet i modellen med - se 'R19' linje 28 - 29		300 000		
Endr i pst frie inntekter (realvekst)	0,9 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %
Endr i pst skatter (realvekst)	1,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
<i>Merknad: Nivået for 2019 i frie inntekter styres av regjeringsanslag for realvekst på fra 2,6 til 3,2 mrd kr. Modellens anslag er lagt i nedre del av dette intervallet.</i>				

Ved innlegging av vekstanslag for 2020 - 2022 bør det tenkes på at det kun er en liten del av realveksten de siste årene som har gitt økt handlingsrom.

Det vesentlige av realveksten de siste årene har vært knyttet til befolkningsutvikling (demografi), økte pensjonskostnader og satsinger fra regjeringens side

'R19' arket – endringer i de ulike ordningene på nasjonalt nivå legges inn her

51	Ny ramme 2018 nivå	131 710 617			År
52					2020
53	Anslag lønns- og prisvekst i 2019:	0,00 %	-		
54	(fastsatt av regjeringen i statsbudsjettet)				
55					
56	Realendring i rammetilskudd 2019	1 100 000			
57	Sum ny ramme i 2019 nivå	132 810 617			
58	<i>Dekker:</i>				
59					
60	Distriktstilskudd Sør-Norge	423 573	Nivå 2018	Endring	kr per innb
61	Vekstilskudd	225 616	430 495	-6 922	-1
62	Småkommunetillegg	904 737	312 444	-86 828	-16
63	Skjønn	1 166 000	894 937	9 800	2
64	N-Norgetilskudd/Namdal	1 649 248	1 432 500	-266 500	-50
65	Storbytilskudd	495 054	1 645 503	3 745	1
66	Inndelingstilskudd	197 791	490 158	4 896	1
67	Trekk Nannestad og Ullensaker	-19 350	199 622	-1 831	-0
68	Forsøk ny oppgavefordeling barnevern	75 252	-19 350	-	-
69	Uttrekk rammetilskudd forsøksordning omsorgstjenester	-349 596	75 252	-	-
70	Regionsentertilskudd	200 000	-1 043 736	694 140	132
71	Utenfor overgangsordningen	1 145 203	200 000	-	-
72	Rest til innbyggertilskuddet 2019	126 697 089	1 034 502	110 700	21
73	<i>Per 1.7.2018 ved oppdatering:</i>	<i>5 277 818</i>		461 201	87
74	Innbyggertilskudd 2019, kr	24 005,58			Endring 137,88 \

Utgiftbehovet 2019

- Regjeringen foreslår at samlet utgiftsbehov for kommunene fra og med 2019 beregnes på bakgrunn av konsernregnskapstall og ikke på grunnlag av kommunekassetall, da dette gir et riktigere bilde av virksomheten.
- Samlede netto driftsutgifter for de sektorene som inngår i kommunenes utgiftsbehov vil være noe lavere ved bruk av konserntall enn ved bruk av kassetall.
- Sektorvektene i utgiftsutjevningen beregnes allerede med utgangspunkt i konserntall
- Konsekvens:
Kommuner med utgiftsbehov under landsgjennomsnittet (lettdrevne kommuner) vil bli trukket noe mindre i utgiftutjevningen

Kommuner med utgiftsbehov over landsgjennomsnittet (tungdrevne kommuner) vil bli tilført noe mindre i utgiftsutjevningen.

KS anslår grovt at utgiftsbehovet i 2018 ville blitt redusert med om lag 1,6 mrd. kroner om man hadde benyttet konserntall

Knr.	Kommune	Tillegg/fradag i utgiftsut- jevningen Endring 1 000 kroner
5054	INDRE FOSEN	-293
5051	NÆRØY	-194
5042	LIERNE	-184
5016	AGDENES	-183
5046	HØYLANDET	-181
5040	NAMDALSEID	-172
5005	NAMSOS	-168
5050	VIKNA	-164
5032	SELBU	-157
5027	MIDTRE GAULDAL	-152
5018	ÅFJORD	-151
5041	SNÅSA	-140
5034	MERÅKER	-139
5047	OVERHALLA	-138
5044	NAMSSKOGAN	-134
5023	MELDAL	-132
5020	OSEN	-130
5045	GRONG	-121

Knr.	Kommune	Tillegg/fradag i utgiftsut- jevningen Endring 1 000 kroner
5039	VERRAN	-119
5004	STEINKJER	-118
5013	HITRA	-115
5022	RENNEBU	-111
5017	BJUGN	-109
5019	ROAN	-107
5012	SNILLFJORD	-105
5043	RØYRVIK	-103
5049	FLATANGER	-99
5048	FOSNES	-97
5036	FROSTA	-95
5053	INDERØY	-94
5052	LEKA	-93
5026	HOLTÅLEN	-86
5033	TYDAL	-84
5014	FRØYA	-72
5011	HEMNE	-67
5037	LEVANGER	-60

Knr.	Kommune	Tillegg/fradag i utgiftsut- jevningen Endring 1 000 kroner
5038	VERDAL	-51
5021	OPPDAL	-49
5028	MELHUS	-42
5029	SKAUN	-36
5025	RØROS	-21
5015	ØRLAND	-10
5024	ØRKDAL	-5
5030	KLÆBU	9
5035	STJØRDAL	54
5031	MALVIK	123
5001	TRONDHEIM	5 241
SUM	TRØNDELAG	543

Skjønnsrammen 2019 -

I 1 000 kroner	2018	2019
Basisramme (fordeles i statsbudsjettet)	1 100 000	1 000 000
Tilbakeholdte skjønnsmidler (hovedsakelig til skader på kommunal infrastruktur etter naturskader, men kan dekke andre hendelser)	140 000	120 000
Prosjektskjønn (Utviklings-og fornyingsprosjekter) med mer	120 000	46 500
Taksering - endringer i eiendmsskatteloven	72 500	
Skjønnsramme	1 432 500	1 166 500

Prosjektskjønn og tilbakeholdte skjønnsmidler er bl.a. disponert slik:

- Overgangsordning kommuner som skal slås sammen	35 000	
- Kommuner som blir stående ufrivillig alene	40 000	20 000

«Det er fortsatt store forskjeller i størrelsen på skjønnsrammen mellom de ulike fylkesmannsembetene, og det tas sikte på en ytterligere utjevning i 2019.»

Kommunene må selv legge inn anslag for **skjønnsstilskudd 2019 - 2022** i prognosemodellen ('Gdata' arket):

126	Skjønn (1000 kr)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
127	Ordinært skjønn - legges inn	1 700	1 800	1 900	0	0	0	0

73

Alle tall i linje 127 i arket «Gdata» er satt til null for 2019 - 2022

Revidert (ny) distriktindeks

- Kommunal- og moderniseringsdepartementet har nå revidert distriktindeksen. Er lik den som ble sendt kommunene til uttalelse.

Sammenligning av ny og gammel distriktsindeks

	Vekting	
	Dagens distriktsindeks	Utkast ny distriktsindeks
Geografi	40 %	60 %
Demografi	30 %	20 %
Arbeidsmarked / økonomisk vekst	20 %	20 %
Levekår	10 %	

Sammenligning av ny og gammel distriktsindeks (2)

DAGENS DISTRIKTSINDEKS

Sentralitet (NIBR 11)	20 %
Befolknings tetthet	10 %
Reisetid	10 %
Sum geografi	40 %

Befolkningsvekst siste 10 år	20 %
Andel av befolkning, 67 år og eldre	5 %
Andel kvinner 20 - 39 år	5 %
Sum demografi	30 %

FORSLAG NY DISTRIKTSINDEKS

Ny sentralitets- indeks fra SSB	60 %
Sum geografi	60 %

Befolkningsvekst siste 10 år	20 %
Sum demografi	20 %

Sammenligning av ny og gammel distriktsindeks (3)

DAGENS DISTRIKTSINDEKS

Andel yrkesaktive (bosted), 20-64 år	10 %
Vekst i sysselsettingen, siste 10 år	10 %
Sum arbeidsmarked	20 %

Inntekt per innbygger, 17 år og eldre	10 %
Sum levekår	10 %

FORSLAG NY DISTRIKTSINDEKS

Vekst i sysselsettingen, siste 10 år	20 %
Sum arbeidsmarked	20 %

Sum levekår	0 %

Revidert (ny) distriktindeks

- Kommunal- og moderniseringsdepartementet har nå revidert distriktindeksen. Er lik den som ble sendt kommunene til uttalelse.
- Dagens distriktindeks (oppdatert med tall for 2017) videreføres ved fordeling Sør-Norge tilskudd og Nord-Norge tilskudd også i 2019.
- Departementet vil videre vurdere innretningen på de regionalpolitiske tilskuddene i inntektssystemet nærmere. Vurderingen vil primært ha fokus på bruken av distriktindeksen ved fordeling av distriktstilskuddene i inntektssystemet. Departementet vil komme tilbake til dette i kommuneproposisjonen for 2020.
- Revidert distriktindeks vil brukes blant annet som et hjelpemiddel til å avgrense virkeområdet for distriktrettet investeringsstøtte og ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift.

Distriktsindeks Trøndelag

	Dagens indeks	Ny indeks
TRONDHEIM	81	79
HEMNE	32	45
SNILLFJORD	30	33
HITRA	45	51
FRØYA	57	56
ØRLAND	36	50
AGDENES	24	30
BJUGN	28	45
ÅFJORD	25	39
ROAN	16	24
OSEN	9	18
OPPDAL	32	49
RENNEBU	25	33
MELDAL	34	43
ORKDAL	52	62
RØROS	32	46
HOLTÅLEN	24	30
MIDTRE GAUL	59	53
MELHUS	69	68
SKAUN	77	72
KLÆBU	65	62
MALVIK	78	73
SELBU	46	45
TYDAL	24	25

	Dagens indeks	Ny indeks
STEINKJER	42	58
NAMSOS	45	54
MERÅKER	30	40
STJØRDAL	70	70
FROSTA	41	48
LEVANGER	56	61
VERDAL	44	58
VERRAN	20	39
NAMDALSEID	24	32
SNÅSA	26	33
LIERNE	13	18
RØYRVIK	11	15
NAMSSKOGAN	11	20
GRONG	32	39
HØYLANDET	38	35
OVERHALLA	57	53
FOSNES	18	25
FLATANGER	24	26
VIKNA	49	51
NÆRØY	28	39
LEKA	14	21
INDERØY	38	47
INDRE FOSEN	41	41

Gjennomsnitt:

Dagens 45

Ny 49

Median

Dagens 42

Ny 47

Nedre kvartil

Dagens 26

Ny 35

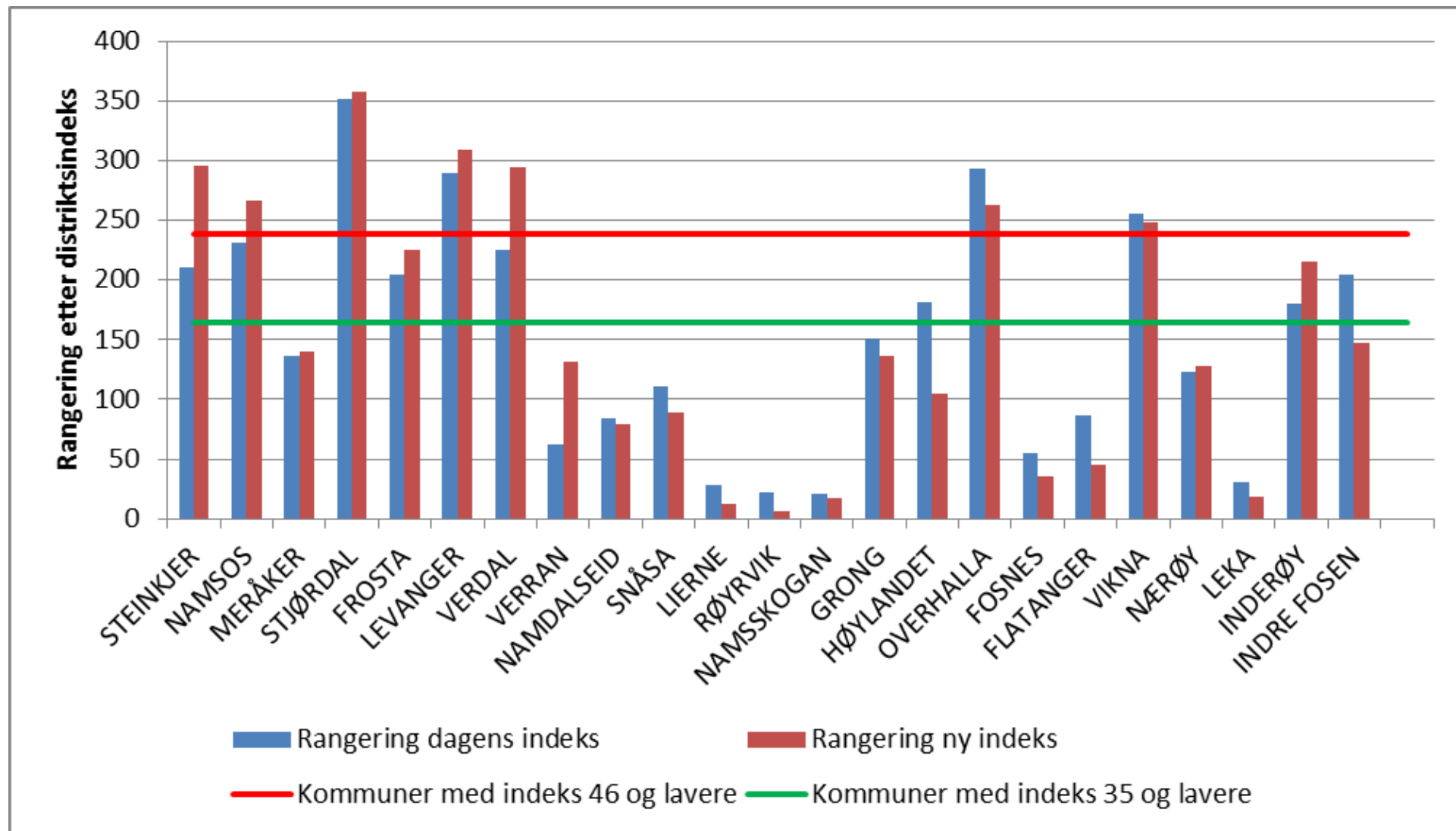
Øvre kvartil

Dagens 61

Ny 62

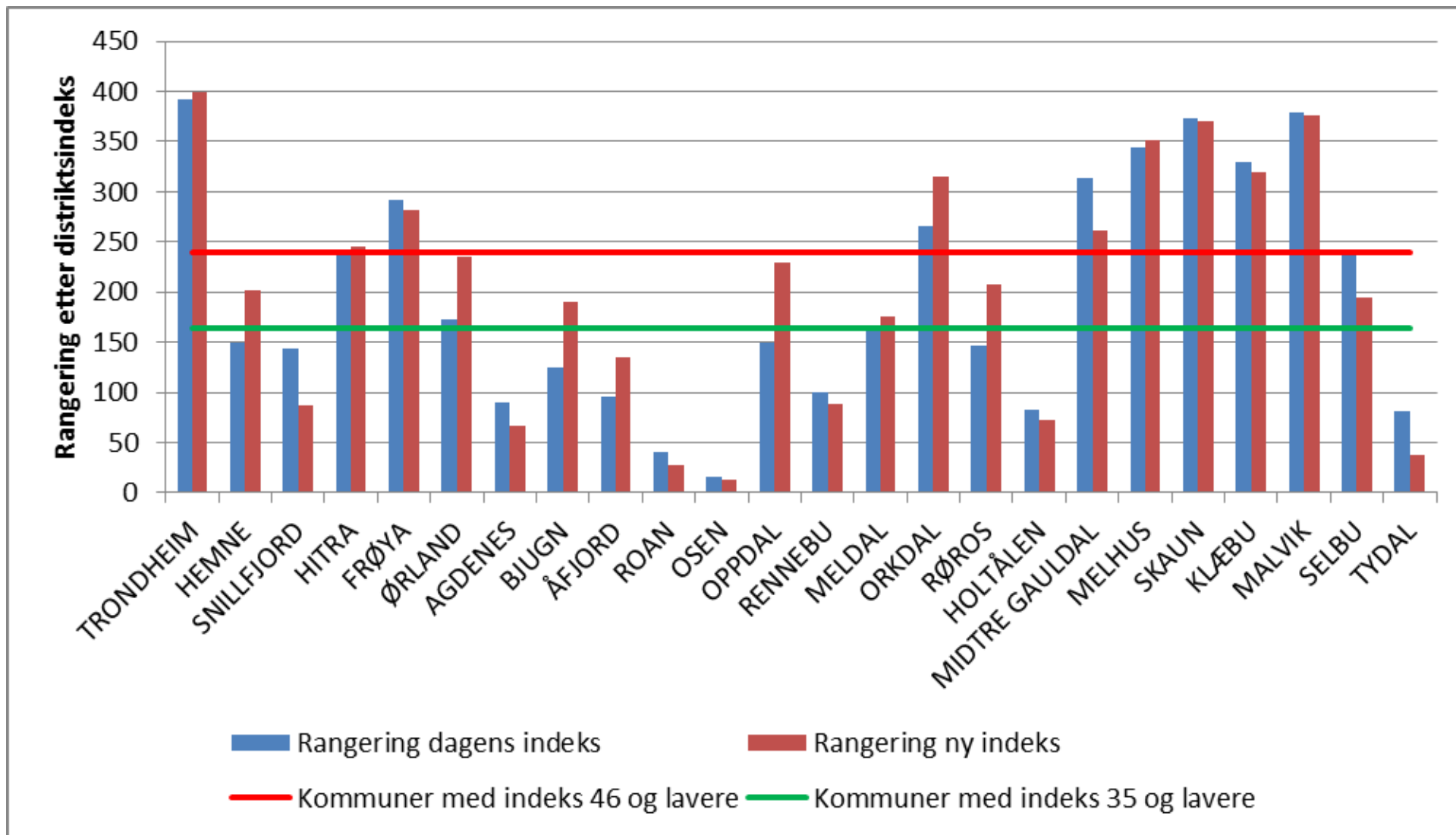
Kommuner rangert etter nivå på distriktsindeks – Trøndelag

(Kommune lavest indeks =1, kommune med nest lavest = 2 osv)

Kommuner rangert etter nivå på distriktsindeks – Trøndelag

(Kommune lavest indeks =1, kommune med nest lavest = 2 osv)

Prognosemodellen har likevel videreført dagens distriktindeks i 2020 - 2022

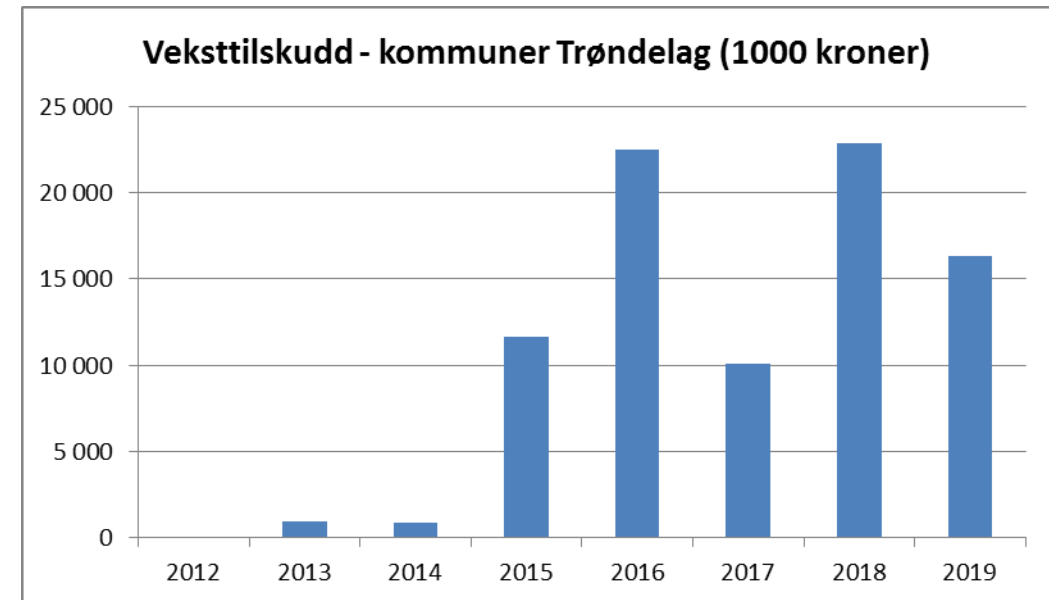
40	Distriktstilskudd Sør-Norge	2018	2019	2020	2021	2022
41	Skatteinntekter 3 års gjennomsnitt i pst av landsgj.snitt pr innb:	72,5	71,6	71,5	71,7	71,5
42	Sone	3				
43	Distriktindeks (2014 og tidligere år)	39	46	44		
44	Kode for sone (til og med 2014, se tabell under)	33	5	4		
46	Distriktstilskudd per innb (ukorr):	218	435	435	435	435
47	Distriktstilskudd per kommune (ukorr):	240	480	480	480	480
48	Distriktstilskudd kr per innb (korr for skatt):	218	435	435	435	435
49	Distriktstils i 1000 kr per kommune (korr for skatt):	240	480	480	480	480
50	Nytt distriktpolitisk tilskudd i 1000 kr:	3 477	6 980	7 019	7 019	7 019
51	Nytt dist tils i 1000 kr - kommuner over 3.200 innbyggere:	3 477	6 980	7 019	7 019	7 019
52						
53	BEREGNET NYTT DISTRIKTPOLITISK TILSKUDD, 1000 KR	3 477	6 980	7 019	7 019	7 019
54	(kontroll mot KMD's tall	3 477				
55						
56		2018	2019	2020	2021	2022
57	Distriktindeks	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp
58		kr per innb	kr per innb	kr per innb	kr per innb	kr per innb
59	0 -35	1 087	1 087	1 087	1 087	1 087
60	36 - 38	870	870	870	870	870
61	39 -41	652	652	652	652	652
62	42 - 44	435	435	435	435	435
63	45 -46	218	218	218	218	218
64	over 47	0	0	0	0	0
65	Distriktindeks	kr per kommune	kr per kommune	kr per kommune	kr per kommune	kr per kommune
66	0 -35	1 201	1 201	1 201	1 201	1 201
67	36 - 38	961	961	961	961	961
68	39 -41	721	721	721	721	721
69	42 - 44	480	480	480	480	480
70	45 -46	240	240	240	240	240
71	over 47	0	0	0	0	0

Verdal – arkfane 'Distriktogvekst'

Lavere befolkningsvekst gjør at veksttilskuddet reduseres i Trøndelag

	Vekstkommunetilskudd		
	2018	2019	Endring
TRONDHEIM	13 098	12 854	-244
FRØYA	3 899	0	-3 899
SKAUN	5 810	2 884	-2 926
STJØRDAL	0	566	566
LEKA	84	0	-84
TRØNDELAG	22 891	16 304	-6 587

Gode anslag for veksttilskuddet framover betinger at dere legger inn befolkningsframskrivinger i prognosemodellen

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
106 Veksttilskudd							
107 Skatteinntekter 3 års gjennomsnitt i pst av landsgj.snitt pr innb:	0,9949	0,9923	0,9937	0,9995	1,0031	1,0031	0,9991
108 Folketall per 1.1 - kommunen	187 353	190 464	193 501	195 087	195 087	195 087	195 087
109 Endring i pst gj.snitt pr år (siste 3 år)	1,6020	1,4014	1,5202	1,5161	1,3575	0,8026	0,2725
110 Folketall per 1.1 - landet	5 213 985	5 258 317	5 295 619	5 338 665	5 338 665	5 338 665	5 338 665
111 Endring i pst gj.snitt pr år (siste 3 år)							
112 Grense - 75 pst over landsgjennomsnittet (2012-2014) / Fast grense (2015 -)	1,5000000	1,4000000	1,4000000	1,4000000	1,4000000	1,4000000	1,4000000
113 Vekst utover landsgjennomsnittet/vekstgrense (sjekker også skatt under 14	0,10203956	0,00140434	0,12024743	0,11614849	-	-	-
114 Nye innbyggere over grensen:	188,73	2,63	229,03	224,75	-	-	-
115 Nivået på det nye veksttilskuddet i kroner:	56 485	57 191	57 191	57 191	57 191	57 191	57 191
116 Veksttilskudd i 1000 kr	10 661	150	13 098	12 854	-	-	-
117 (kontroll mot KMD's tall)	10 661	150	13 098				

Basisversjon av prognosemodellen (uten befolkningsframskrivinger) - Trondheim

Utslag i regionalpolitiske tilskudd – Trøndelag

	Sør-Norge tilskudd		
	2018	2019	Endring
STEINKJER	10 038	10 092	54
HEMNE	5 831	5 794	-37
HITRA	2 507	1 253	-1 254
ØRLAND	6 952	5 616	-1 336
BJUGN	6 443	6 488	45
ÅFJORD	4 748	4 763	15
OPPDAL	8 781	8 777	-4
MELDAL	5 506	5 473	-33
RØROS	7 313	7 357	44
SELBU	0	1 132	1 132
VERDAL	3 477	6 980	3 503
INDERØY	6 877	6 864	-13
INDRE FOSEN	7 311	7 300	-11
TRØNDELAG	75 784	77 889	2 105

	Nord-Norge tilskudd		
	2018	2019	Endring
NAMSOS	22 317	22 363	46
NAMDALSEID	8 267	8 253	-14
SNÅSA	9 235	9 124	-111
LIERNE	7 918	7 901	-17
RØYRVIK	6 345	6 354	9
NAMSSKOGAN	7 034	7 085	51
GRONG	9 762	9 647	-115
HØYLANDET	7 704	7 158	-546
OVERHALLA	6 566	6 575	9
FOSNES	6 617	6 600	-17
FLATANGER	7 407	7 433	26
VIKNA	7 555	7 681	126
NÆRØY	8 786	8 750	-36
LEKA	6 542	6 538	-4
TRØNDELAG	122 055	121 462	-593

Andre elementer i inntektssystemet – utslag Trøndelag

	Utenfor overgangsordningen			INGAR før finansiering Med befolkningsframskriving og prisvekst i 2019, omregnet til 2018 prisnivå			
	2018	2019	Endring	2018	2019	Endring	
Nedtrapping trekk i rammetilskudd - redusert arbeidsgiveravgift							
ØRLAND	2 080	3 540	1 460	SNILLFJORD	364	81	-283
AGDENES	-746	-103	644	FRØYA	2 830	0	-2 830 Økt indeks utgiftsutjevning
BJUGN	-3 108	301	3 409	ROAN	327	0	-327
MELDAL	-5 590	-1 172	4 419	OSEN	1 096	62	-1 034 Økt indeks utgiftsutjevning
INDERØY	16 923	18 874	1 951	RENNEBU	1 934	1 193	-740
				MELDAL	10 821	10 863	42 Redusert indeks utgiftsutjevning
Overgangsordning kommuner som skal slås sammen				ORKDAL	3 196	0	-3 196
NAMSOS	4 547	6 034	1 487	RØROS	4 970	597	-4 373 Økt indeks utgiftsutjevning
HEMNE	1 437	1 642	205	HOLTÅLEN	434	0	-434
MELDAL	1 724	2 745	1 021	KLÆBU	1 066	0	-1 066
KLÆBU	4 170	4 640	470	SELBU	1 282	0	-1 282
VERRAN	687	1 046	359	MERÅKER	460	0	-460
TRØNDELAG	22 124	37 547	15 423	FROSTA	2 857	1 160	-1 697 Noe økning utgiftsutjevning
				SNÅSA	641	0	-641
Statlig finansiering omsorgstjenester?				LIERNE	2 310	1 423	-887
SELBU	-93 076	954	94 030	GRONG	416	0	-416
STJØRDAL	-310 157	4 093	314 250	OVERHALLA	3 277	0	-3 277 Økt indeks utgiftsutjevning
				INDERØY	1 349	0	-1 349
				INDRE FOSEN	2 036	931	-1 104 Redusert indeks utgiftsutjevning
				TRØNDELAG	41 665	16 309	-25 356

2020 – Et år hvor det skjer mye – ekstra krevende å planlegge

Kommunesammenslåinger

Ny distriktsindeks og revisjon av regionalpolitiske tilskudd

Ekspertutvalget – innlemming av øremerkede tilskudd

- Refusjonsordningen ressurskrevende brukere

????

- Vekting kriteriet psykisk utviklingshemmende
- Kriterium rus og psykiatri

Innlemming av øremerket tilskudd til lærernorm i rammetilskuddet – ny kostnadsnøkkel grunnskole

Kommunesammenslåing

Hvilke av elementene i inntektssystemet påvirkes ved kommunesammenslåing?

Gradert basistilskudd

Sør-Norge tilskudd

Nord-Norge tilskudd

Småkommunetillegg

Inndelingstilskuddet
kompenserer for disse endringene

Sone- og nabokriteriene

Opphopningsindeksen

Inntektsutjevning

Veksttilskudd

Storbytilskuddet

Korreksjonsordning statlig/private
skoler

INGAR

Ingen kompensasjon for evt. tap

Overgangsordning (2017-2019)

Inndelingstilskuddet

- Kommunene får full kompensasjon for **tap av basistilskuddet**, som er et fast beløp per kommune, og **netto nedgang i regionalpolitiske tilskudd**.

Den nye kommunen mottar fullt inndelingstilskudd i **femten år**, før tilskuddet **deretter trappes ned over fem år**. Inndelingstilskuddet til kommuner som slår seg sammen i kommunereformen, beregnes ut fra inntektssystemet **slik det var i 2016**.

Basistilskudd – Kompensasjon gjennom inndelingstilskuddet

- Basistilskudd er kompensasjon for smådriftsutlemper, som gis med et fast beløp per kommune.
- Basistilskuddet utgjorde i 2016 om lag 13,2 mill. kroner per kommune.
- Beregningsformel for tapt basistilskudd i inndelingstilskuddet:
(Antall kommuner som skal slås sammen – 1) * 13,2 mill. kroner
- Kompensasjonen gjennom inndelingstilskuddet ved kommunesammenslåing (2016 priser):

2 kommuner som slås sammen	13,2 mill. kroner
3 kommuner som slås sammen	26,4 mill. kroner
4 kommuner som slås sammen	39,6 mill. kroner
5 kommuner som slås sammen	52,8 mill. kroner
- Kompensasjonen lønns- og prisjusteres med kommunal deflator

Men kompensasjonen gjennom inndelingstilskuddet avspeiler ikke faktisk tapet i basistilskudd

- Nytt inntektssystem i 2017 innførte gradert basistilskudd
 - Tar utgangspunkt i et strukturkriterium (km) – hvor mange km i gjennomsnitt innbyggerne i kommunen må reise for å møte 5 000 andre personer
 - Nivåer over den øvre grenseverdien på strukturkriteriet (25,815 km i 2018) gir full kompensasjonen for smådriftsulemper – dvs. fortsatt fullt basistilskudd
Lavere nivå på strukturkriteriet gis en gradvis reduksjon i kompensasjonen
 - Alle kommuner får et gradert basiskriteriet mellom 0,5 og 1
- Statistiske analyser ved revisjon av inntektssystemet i 2017 viste økte smådriftsulemper.

Nivået på fullt basistilskudd fra 13,9 mill. kroner i 2016 til 15,0 mill. kroner i 2017.

For 2018 er verdien på fullt basistilskudd 15,4 mill. kroner

Hvordan blir da utslaget i basistilskuddet mill. kroner ved sammenslåing?

- Må gjøres forutsetninger
 - Grenseverdien på strukturkriteriet for fullt basistilskudd øker fra 25,814 til 27,884 kilometer
 - Vektingen av kriteriene i den enkelte delkostnadsnøkkel i inntektssystemet (før innlemming av gradert basis) holdes uendret. Påvirkes ikke av at det blir færre kommuner og basistilskudd
 - Verdien på fullt basistilskudd øker da fra 15,4 mill. kroner til 18,2 mill. kroner.
 - Vektene på kriteriene **6-15 åringer** og **23 – 66 åringer** økes marginalt som følge av omregningen av delkostnadsnøkklene når det går fra fullt basistilskudd til alle kommuner til gradert basistilskudd
- Hvor realistiske er disse forutsetningene??

Basistilskudd og kommunesammenslåing

- Kommunene med størst utslag i 1000 kr

	Gradert basis		Gradert basis
Oslo	11 753	Ålesund (nye)	-43 807
Bergen	5 649	Senja	-42 257
Bærum	3 372	Sunnfjord	-34 210
Suldal	2 862	Indre Østfold	-34 173
Porsanger - Porsángu - Porsanki	2 862	Orkland	-30 089
Bremanger	2 859	Nye Namsos	-26 961
Aure	2 855	Ullensvang (nye)	-26 027
Nordkapp	2 853	Molde (nye)	-25 750
Guovdageaidnu - Kautokeino	2 849	Sogndal (nye)	-24 203
Deatnu - Tana	2 847	Stavanger (nye)	-20 788
		Gradert basis	
	Åfjord og Roan	-12 533	
	Steinkjer (nye)	-10 542	
	Nye Heim	-16 016	
	Ørland (nye)	-8 724	
	Vikna og Nærøy	-9 981	
	Trondheim (nye)	-4 969	
	Nye Hitra	-2 345	

Basistilskudd og kommunesammenslåing – inkludert inndelingstilskudd

Kommunene med størst / minst utslag i 1000 kr

	Gradert basis	Inndelingstilskudd	Sum første 15 år
Indre Østfold	-34 173	55 527	21 354
Nye Drammen	-14 480	27 764	13 284
Lillestrøm	-14 761	27 764	13 003
Kristiansand (nye)	-15 022	27 764	12 741
Nye Asker	-15 128	27 764	12 635
Oslo	11 753	0	11 753
Ålesund (nye)	-43 807	55 527	11 720
Alver	-17 695	27 764	10 068
Øygarden (nye)	-18 011	27 764	9 753
Trondheim (nye)	-4 969	13 882	8 912

	Gradert basis	Inndelingstilskudd	Sum første 15 år
Senja	-42 257	41 645	-611
Aurskog-Høland (nye)	-13 278	13 882	604
Nye Namsos	-26 961	27 764	802
Nye Hammerfest	-12 677	13 882	1 205
Tjeldsund (nye)	-12 660	13 882	1 221
Nye Narvik	-19 104	20 405	1 301
Åfjord og Roan	-12 533	13 882	1 349
Nye Heim	-16 016	17 487	1 470
Gjerdrum	1 600	0	1 600
Hareid	1 608	0	1 608

	Gradert basis	Inndelingstilskudd	Sum første 15 år
Ørland (nye)	-8 724	13 882	5 158
Vikna og Nærøy	-9 981	13 882	3 901
Orkland	-30 089	33 870	3 781
Steinkjer (nye)	-10 542	13 882	3 340
Nye Hitra	-2 345	4 170	1 825

Inndelingstilskudd – Skal kompensere for netto nedgang i regionalpolitiske tilskudd

- Men kompensasjonen skal beregnes med utgangspunkt i inntektssystemet i 2016 i kommunereformperioden
 - Alle kommuner under 3 200 innbyggere og skatteinntekter per innbygger under 120 pst av landsgjennomsnittet hadde fullt småkommunetilskudd – mao. distriktsindeks ingen betydning
 - Sør-Norge tilskuddet – større vekt på tilskudd per kommune og mindre på tilskudd per innbygger
 - Kommunens distriktsindeks og innbyggertall kan være forskjellig fra hva det er på sammenslåingstidspunktet

Endring i Nord-Norge og Sør-Norgetilskudd inkludert småkommunetillegg

- Kommunene med størst utslag i 1000 kr

	Endring tilskudd
5421 Senja	-16 629
5406 Nye Hammerfest	-12 005
5007 Nye Namsos	-11 086
5059 Orkland	-9 325
5412 Tjeldsund (nye)	-9 121

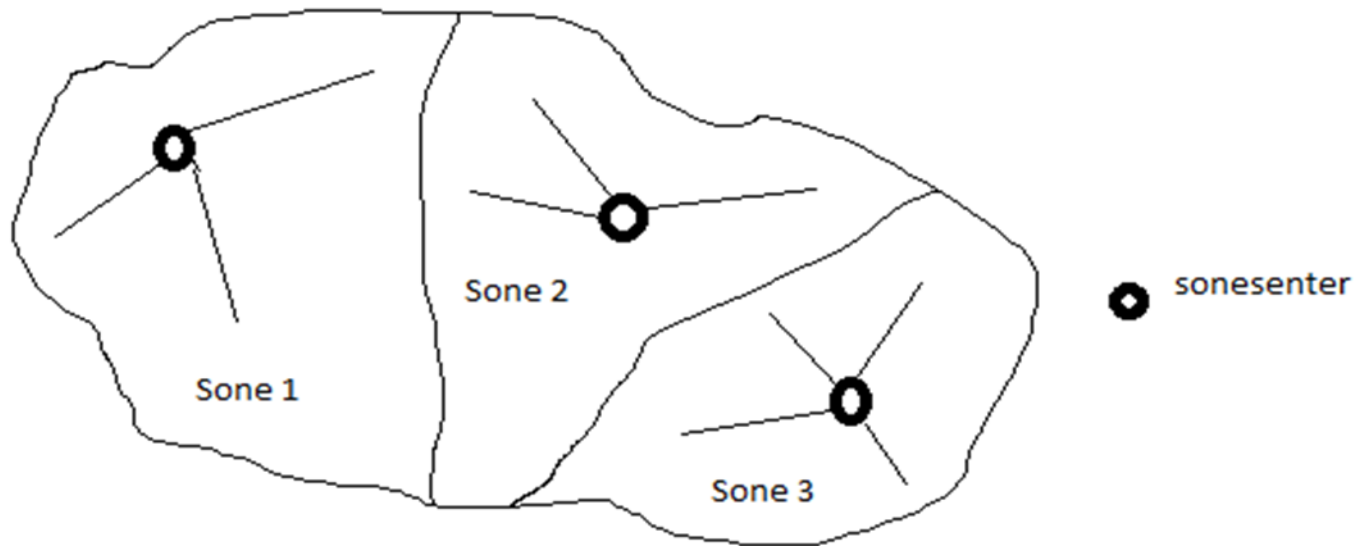
	Endring tilskudd
5006 Steinkjer (nye)	1 106
4602 Kinn	566
4649 Stad	4
5057 Ørland (nye)	-1 201
5056 Nye Hitra	-1 537

	Inkl. innd.tilsk
4621 Voss (nye)	-2 571
5056 Nye Hitra	20
1875 Hamarøy og deler av Tysfjord	114
1577 Volda (nye)	215
1578 Norddal og Stordal	215

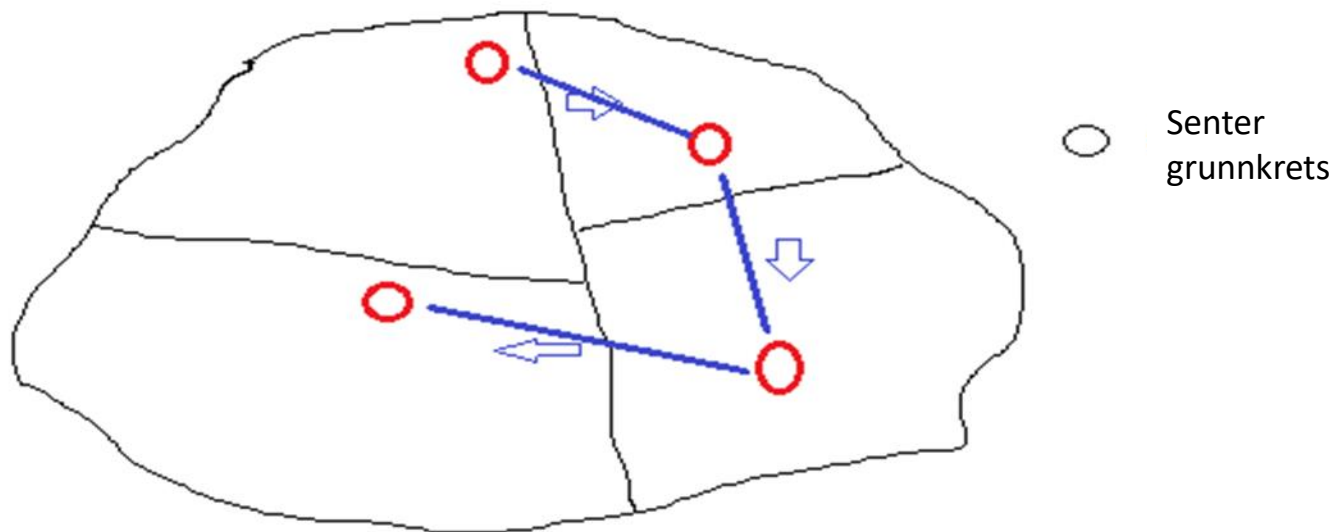
	Inkl. innd.tilsk
4647 Sunnfjord	8 403
1103 Stavanger (nye)	5 758
1507 Ålesund (nye)	3 754
1506 Molde (nye)	3 201
4640 Sogndal (nye)	3 201

	Endring tilskudd	Inndelingstilskudd	Endr.inkl inndelingstilskudd
Ørland (nye)	-1 201	3 667	2 466
Orkland	-9 325	11 591	2 266
Steinkjer (nye)	1 106	461	1 567
Nye Heim	-4 968	5 928	960
Åfjord og Roan	-4 501	5 046	545
Nye Namsos	-11 086	11 516	430
Nye Hitra	-1 537	1 557	20

Sone- og nabokriteriet

En sone er et geografisk sammenhengende område av grunnkretser (bor minst 2000 mennesker der). Man summerer innbyggernes avstand fra senteret i egen grunnkrets til senteret i sonen

Nabo er innbyggernes reiseavstand fra sentret i egen grunnkrets til sentret i nærmeste nabokrets (summert for alle kommunens innbyggere)

Endring i sone og nabokriteriet ved sammenslåing

	Utslag sone	Utslag nabo	Sum utslag
Trondheim (nye)	3 477	13 426	16 903
Åfjord og Roan	4 471	-41	4 430
Nye Heim	4 298	-1	4 297
Nye Namsos	1 953	-92	1 861
Orkland	299	963	1 262
Ørland (nye)	-1	37	36
Steinkjer (nye)	-451	-55	-505
Nye Hitra	-179	-558	-736
Vikna og Nærøy	-3 611	-3 452	-7 063

Opphopningsindeksen

- Denne indeksen består av skilte (a), arbeidsledige (b) og personer med lav inntekt (c). Dette sammen med folketallet gir verdien slik:

Opphopningsindeks: $(a * b * c) / (\text{folketall} * \text{folketall})$ **Vekten er på 0,0096 i samlet k.nøkkel**

- Alle kommuner har i dag en verdi på opphopningsindeksen. En ny kommune får som dere ser ikke den samme verdien, men utslaget blir for de aller fleste kommuner **beskjedent**

Nye kommuner Størst utslag	Endring i 1000 kr ny opphopningsindeks
Stavanger (nye)	-1 719
Moss (nye)	-1 361
Indre Østfold	-1 223
Tønsberg (nye)	-285
Kinn	-251
Asker (nye)	1 536
Øygarden (nye)	174
Trondheim (nye)	133
Sandnes (nye)	90
Kristiansand (nye)	67

Overgangsordning for kommuner som slår seg sammen – i realiteten en forskuttering av inndelingstilskudd

- Kommuner som slås sammen fra 2020 har fått en egen overgangsordning, etablert i 2017 og videreføres i 2018 og 2019 inntil ny kommune får inndelingstilskudd. Det gis kompensasjon for redusert basistilskudd og småkommunetilskudd frem til sammenslåing.
- Men kompensasjonen gjennom overgangsordningen beregnes på en annen måte enn inndelingstilskuddet. Bortfallet av overgangsordningen gir derfor utslag ved sammenslåingen.

Bortfall av overgangsordning

- Her vises utslag for alle kommunene som minster tilskudd (nivå 2018)

Nye kommuner	Endring, 1000 kr
Indre Østfold	-22 996
Lillestrøm	-15 013
Sunnfjord	-14 519
Asker (nye)	-14 352
Kristiansand (nye)	-14 327
Drammen (nye)	-13 931
Øygarden (nye)	-11 352
Nordre Follo	-10 728
Moss (nye)	-10 633
Alver	-10 536
Ålesund (nye)	-10 203
Trondheim (nye)	-9 683
Tønsberg (nye)	-9 498
Stavanger (nye)	-9 168
Sogndal (nye)	-8 364
Kinn	-7 741
Lindesnes (nye)	-7 503

Midtre Telemark	-6 545
Orkland	-6 330
Ørlandet (nye)	-6 171
Sandnes (nye)	-6 008
Molde (nye)	-5 581
Hammerfest (nye)	-5 084
Steinkjer (nye)	-4 961
Bjørnafjord	-4 733
Lyngdal (nye)	-4 721
Namsos (nye)	-4 547
Hustadvika	-4 533
Holmestrand (nye)	-4 515
Narvik (nye)	-4 444
Voss (nye)	-4 245
Volda (nye)	-4 078
Aurskog-Høland (nye)	-4 012
Stad	-3 304
Ullensvang (nye)	-3 189
Nærøy og Vikna	-3 021
Senja	-2 728
Heim	-1 437
Tjeldsund (nye)	-46

Ny kommunestruktur påvirker innbyggertilskuddet

		Endring innbyggertilskudd
Sør-Norge tilskudd kommuner over 3200 innbyggere - 2018	430 495	
Sør-Norge tilskudd kommuner over 3200 innbyggere - ny struktur	440 571	-10 076
Nord-Norge tilskudd - 2018	1 645 503	
Nord-Norge tilskudd - ny struktur	1 647 466	-1 963
Småkommunetillegg - 2018	894 937	
Småkommunetillegg - ny struktur	734 374	160 563
Storbytilskudd - 2018	490 158	
Storbytilskudd - ny struktur	501 733	-11 575
Vekstkommunetilskudd - 2018	312 444	
Vekstkommunetilskudd - ny struktur	284 451	27 993
Inndelingstilskudd nye kommuner 1.1.2020	1 112 680	-1 112 680
Anslag endring som følge av ny kommunestruktur		-947 739
Overgangsordning - 2018	294 577	
Herav finansiert med skjønntilskudd	-35 003	
Overgangsordning - ny struktur	0	259 574
Anslag endring ny kommunestruktur inkl. bortfall av overgangsordning		-688 165
Reduksjon i innbyggertilskuddet i	kr. per innb	-130

Inntektsgarantiordningen - INGAR

- Ordningen skal sikre at kommunen har beregnet vekst i ramme-tilskudd fra ett år til neste som ikke avviker mer en kr 300 per innbygger under beregnet vekst på landsbasis (før finansiering av ordningen)
- Kommunesammenslåing påvirker rammetilskuddet til den nye kommunen, og INGAR må derfor reberegnes for alle nye kommuner.
- Reberegning av INGAR ved sammenslåing påvirker samtidig kommuner som ikke slås sammen ved at rammetilskuddet endres ved ny kommunestruktur, vekstgrense for INGAR og finansieringstrekket i ordningen endres

Endring i INGAR

	Endring INGAR
Trondheim (nye)	5 872
Steinkjer (nye)	848
Nye Namsos	531
Nye Heim	-2 292
Nye Hitra	52
Ørland (nye)	352
Åfjord og Roan	-163
Orkland	-5 092
Vikna og Nærøy	332

KS HAR UTVIKLET EN MODELL SOM ILLUSTRERER DISSE EFFEKTENE

- NB! Modellen beregner på hva utslagene av sammenslåing ville vært om den hadde skjedd fra 2018, med gitte forutsetninger. Utslagene vil bli annerledes i 2020, men modellen er likevel en indikasjon.

Tast inn kommunenummer fra 2018 under (er kun cellen (B6) som kan endres i dette arket):

Kommunenummer i 2018: 0602	Kommunenavn Drammen
Kommunenummer nytt: 3005	Drammen (nye)

Frie inntekter 2018 med ny kommunestruktur	Drammen (nye)
	(tall i 1000 kr)
Rammetilskudd 2018 - Regjeringens forslag til statsbudsjett inkl skønn ufrivillig alene kommuner	2 387 040
Endringer budsjettinnstilling Stortinget, skjønn fra KMD 1. termin 2018 og skjønn ufrivillig alene	5 612
Skatteanslag 2018	2 790 806
Anslag inntektsutjevning 2018	110 789
Anslag frie inntekter 2018 - dagens kommuner	5 294 247
Opphør overgangsordning for sammenslåingskommuner, frigjort beløp til innbyggertilskudd	-9 010
Anslag endringer inntektssystemet ny kommunestruktur (ekskl. overgangsordning)	-50 133
Inndelingstilskudd	27 764
Anslag frie inntekter 2018 om ny kommunestruktur hadde blitt iverksatt fra 1.1.2018	5 262 868

KS HAR UTVIKLET EN MODELL SOM ILLUSTRERER DISSE EFFEKTENE

Anslag endringer som følge av ny kommunestruktur framkommer slik:	(tall i 1000 kr)
Endring Sør-Norge tilskudd utenom småkommunetillegg	0
Endring i Nord-Norge tilskudd utenom småkommunetillegg	0
Endring i småkommunetillegg	0
Endring i storbytilskudd	0
Endring i vekstkommunetilskudd	0
Endringer regionalpolitiske tilskudd	0
Redusert innbyggertilskudd (omfordeles til andre elementer i inntektssystemet)	-17 966
Endring gradert basistilskudd	-14 480
Endring i opphopningsindeks	14
Endring i sonekriteriet	-915
Endring i nabokriteriet	198
Endring i korreksjonsordningen statlig/private skoler	-106
Endringer i utgiftsutjevningen og innbyggertilskudd	-33 255
Endring i inntektsutjevning	-19 527
Endring i INGAR	2 649
Endringer i inntektsutjevning og INGAR	-16 878
Anslag endringer inntektssystemet ny kommunestruktur (ekskl. overgangsordning)	-50 133

Utslagene er ytterligere spesifisert i modellens arkfaner:

‘Spesifikasjon endr regionalpol’

‘Spesifikasjon øvrige endringer’

Samlet utslag om sammenslåingen hadde skjedd 1.1.2018, med de forutsetninger som er lagt til grunn i modellen

K nr ny	Kommune ny	Samlet utslag
5001	Trondheim (nye)	-6 204
5006	Steinkjer (nye)	-2 753
5007	Nye Namsos	-2 850
5014	Frøya	515
5020	Osen	1 622
5021	Oppdal	998
5022	Rennebu	266
5025	Røros	591
5026	Holtålen	1 654
5027	Midtre Gauldal	1 038
5028	Melhus	188
5029	Skaun	961
5031	Malvik	496
5032	Selbu	427
5033	Tydal	2 748
5034	Meråker	2 076
5035	Stjørdal	-269
5036	Frosta	273
5037	Levanger	-68

K nr ny	Kommune ny	Samlet utslag
5038	Verdal	341
5041	Snåase - Snåsa	1 338
5042	Lierne	333
5043	Raarvihke - Røyrvik	2 780
5044	Namsskogan	2 720
5045	Grong	1 342
5046	Høylandet	2 240
5047	Overhalla	403
5049	Flatanger	2 695
5052	Leka	2 773
5053	Inderøy	707
5054	Indre Fosen	1 052
5055	Nye Heim	2 193
5056	Nye Hitra	521
5057	Ørland (nye)	631
5058	Åfjord og Roan	5 619
5059	Orkland	-6 429
5060	Vikna og Nærøy	-7 104

Takk for oss!

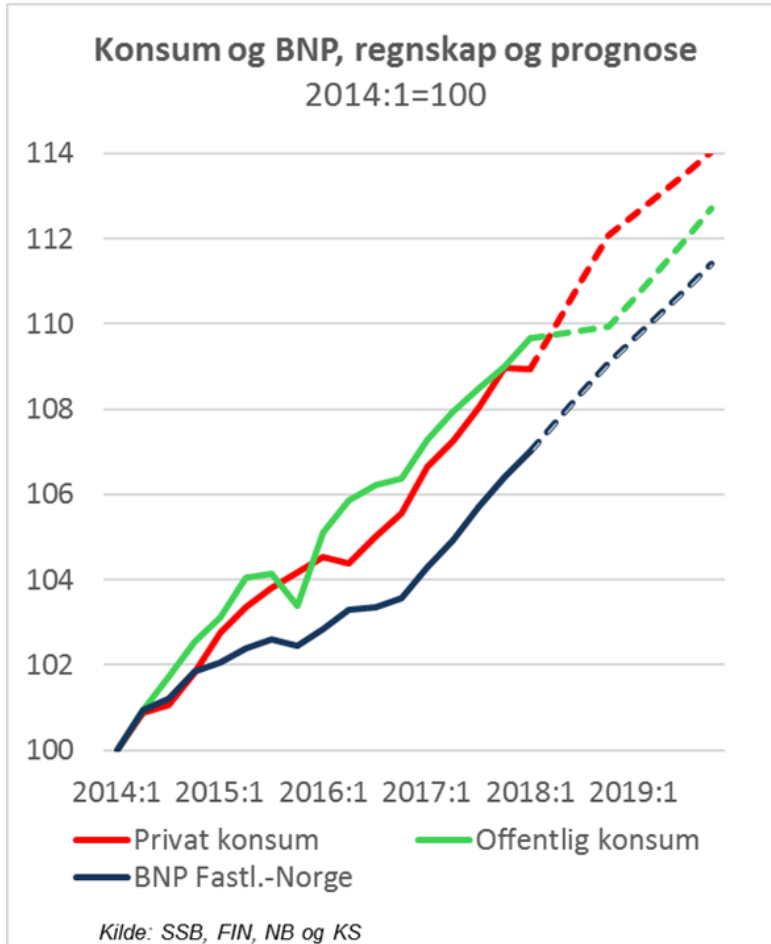

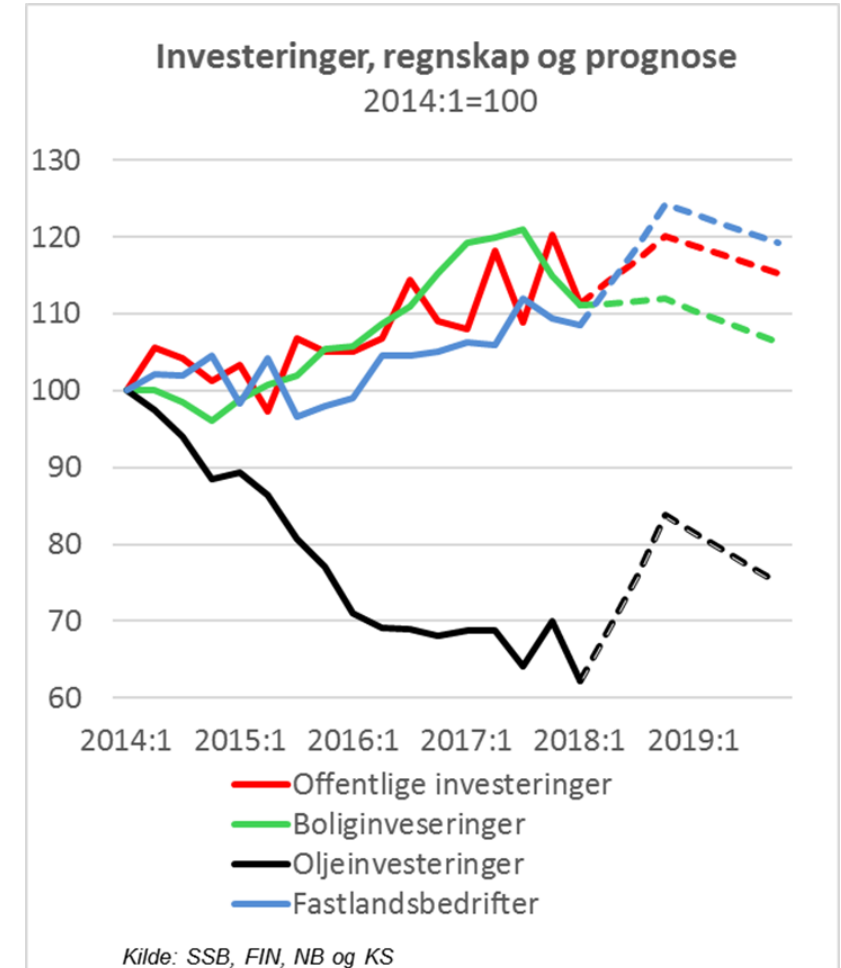
Lysark som er tatt ut

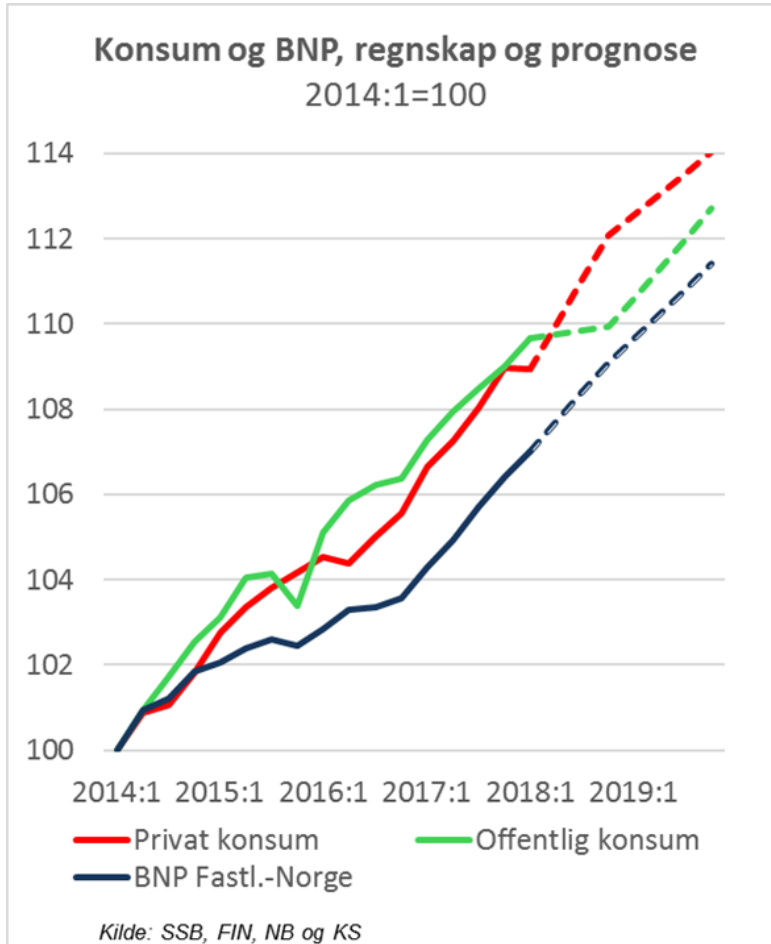
Faktorene bak den fortsatte konjunkturoppgangen

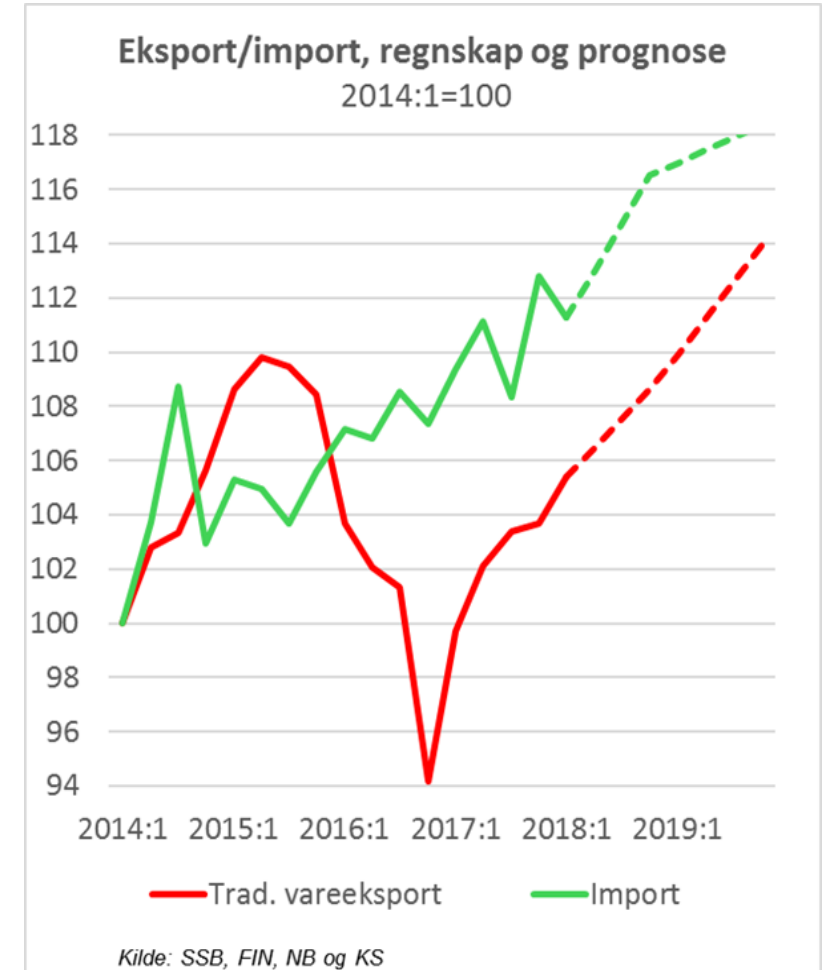
- Økte investeringer
 - Oljenæringen
 - Fastlandsbedrifter
 - Offentlig forvaltning
 - Men klart fall i bolig
- Høy vekst i privat konsum
 - Beskjeden vekst i offentlig konsum
- Høy vekst i tradisjonell eksport
- 1. kvartalstallene bekrefter prognosene for produksjon og sysselsetting/ledighet, men drivkreftene er «stort sett feil»

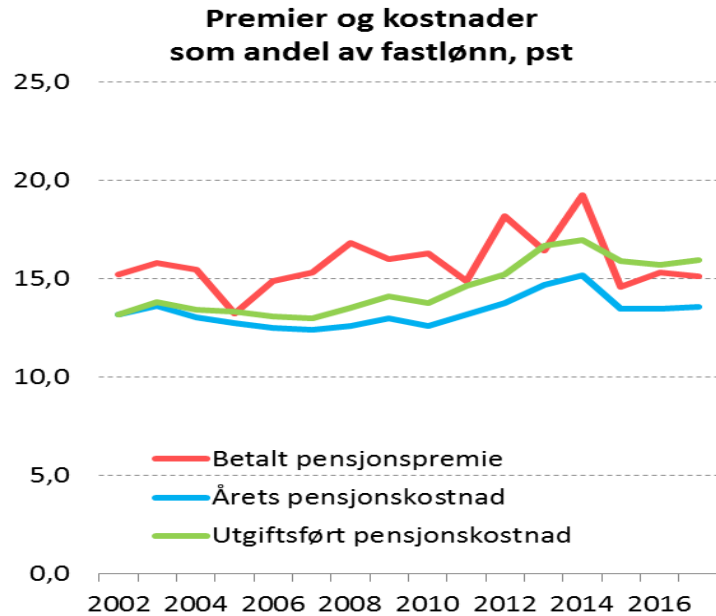
Faktorene bak den fortsatte konjunkturoppgangen

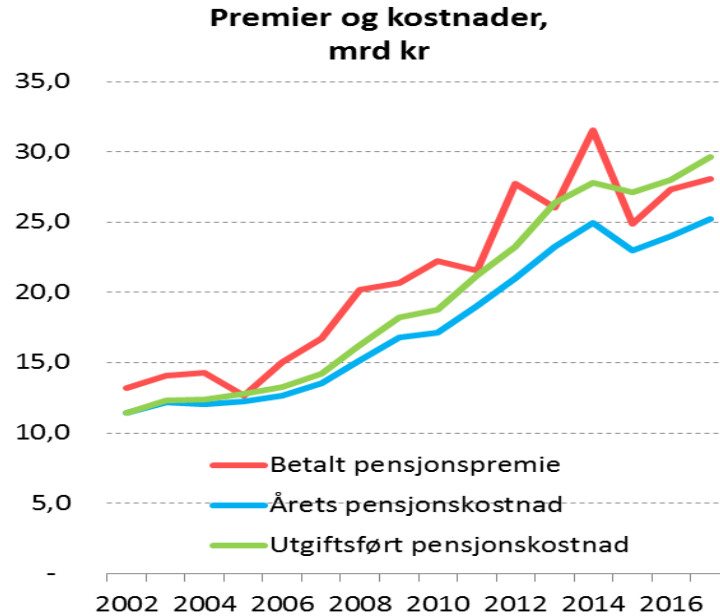
- Økte investeringer
 - Oljenæringen
 - Fastlandsbedrifter
 - Offentlig forvaltning
 - Men klart fall i bolig
- Høy vekst i privat konsum
 - Beskjeden vekst i offentlig konsum
- Høy vekst i tradisjonell eksport
- 1. kvartalstallene bekrefter prognosene for produksjon og sysselsetting/ledighet, men drivkreftene er «stort sett feil»
- «Historien» likevel trolig riktig

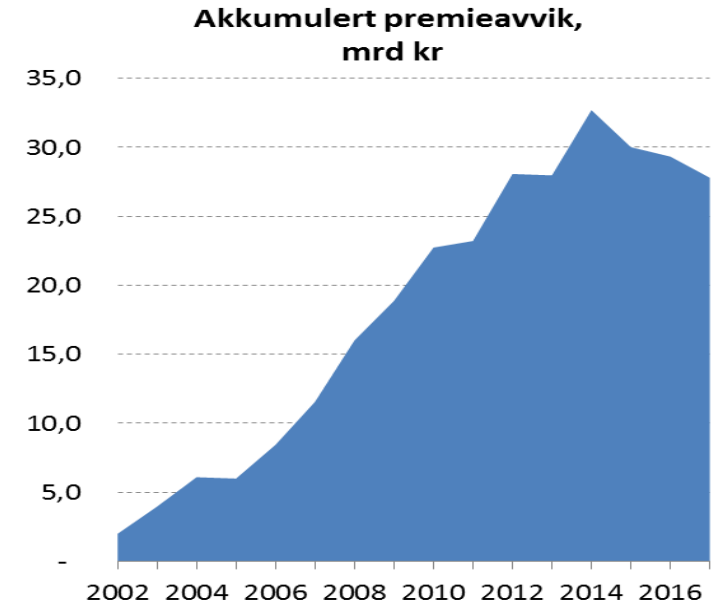
Lave renter og høy lønnsvekst gjorde pensjon dyrere – men nå er antakelig toppen passert?

Kilde: Kostra, KR D, KS

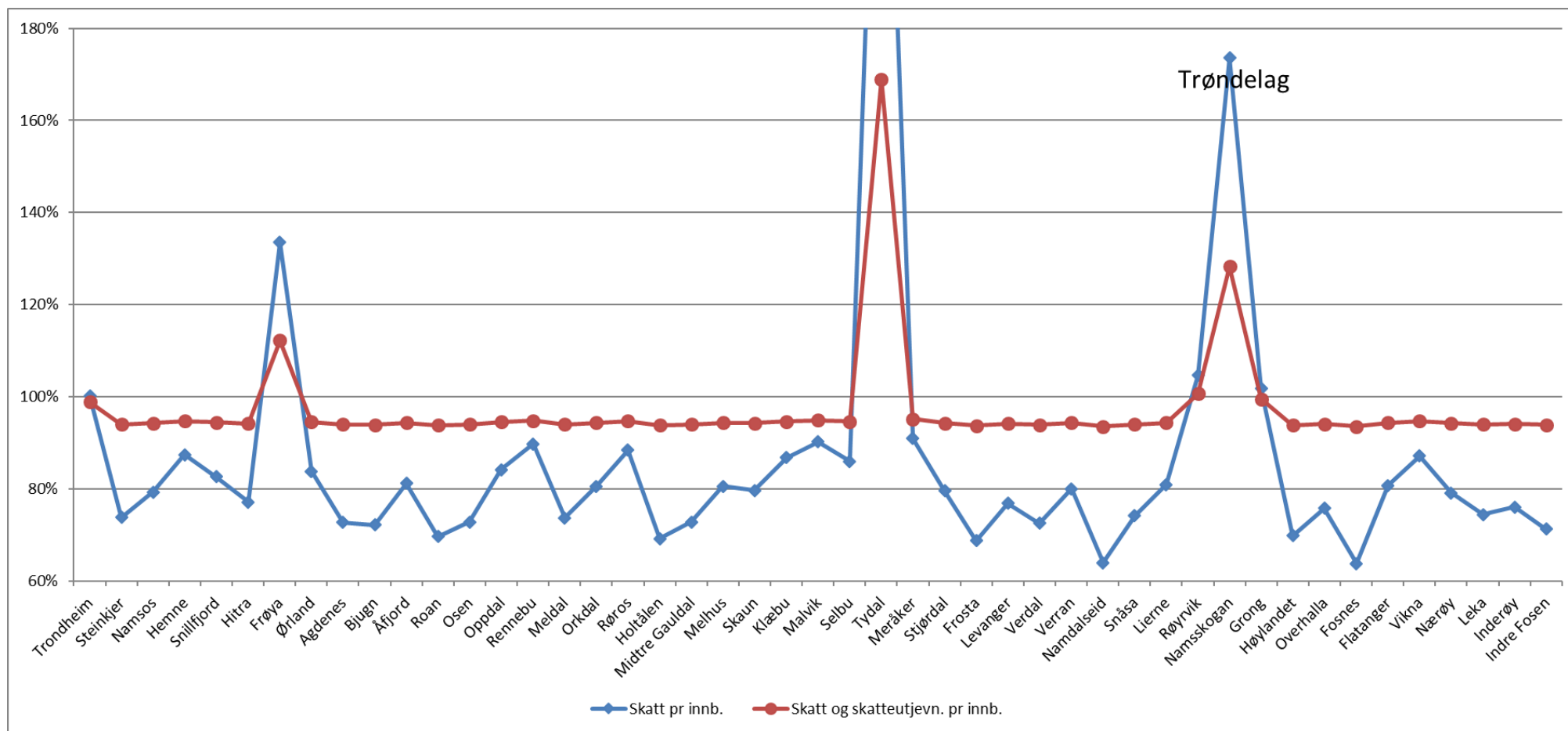
Kilde: Kostra, KR D, KS

Kilde: Kostra, KR D, KS

- Veksten i pensjonskostnader har blitt lavere enn det KMD har anslått de siste 2-3 årene.
 - i 2015 ble 2 mrd kroner lavere enn budsjettert, folketrygden dekker mer av uførepensjonene
 - KMD nå satt ned en arbeidsgruppe som skal avlevere en rapport før statsbudsjettet
 - Bedre metoder for å beregne anslag pensjonskostnader
 - Hvordan samordningsregler og ny modell for tjenstepensjon vil påvirke kommuneøkonomien.

Skatt og inntektsutjevning – pst av landsgjennomsnittet (januar – april 2018)

RNB og prognosemodellen

RNB 2018 og prognosemodellen

- Skatteanslaget er justert ned til 158,2 mrd. kroner

'Gdata' arket

96	Skattedata	2016	2017	2018
97	Bokført skatt landstall - 1000 kr	149 813 996	156 585 214	158 200 000
98	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2017)	9,7 %	4,5 %	1,0 %

- Skatt og inntektsutjevning for kommunen oppjusteres ut fra gjennomsnittlig skatteinntekt siste 3 år. **Kommunen må vurdere modellens skatteanslag**

96	Skattedata	2016	2017	2018
107	<u>Legg her inn din lokale prognose for kommunen (se prosentendring i linje 116):</u>			
108	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	269 668	279 574	284 185
109	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2018/2019)	7,8 %	3,7 %	1,6 %
110	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag			0,0 %
115	<i>Bakgrunnsopplysninger:</i>			
116	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapsskatt)	79,7 %	79,0 %	79,7 %

Orkdal kommune

RNB 2018 og prognosemodellen

- Økning i innbyggertilskuddet – justering av kostnadsanslag som følge av økt inntektsgrense gratis kjernetid i barnehage (14,2 mill. kroner)
- Arkfane 'Rskudd'

2	ORKDAL	5024								
3	<i>faste år 2018-priser for årene 2019 - 2022</i>		PROGNOSE							
4	1000 kr		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
26	RNB 2018 - endringer i rammetilskudd					31	73	73	73	73

- Beløpet framkommer også i arkfanen 'Bregn' linje 23

Kommuneproposisjonen 2019 – saker av betydning for inntektssystemet i kommunene

- Betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling av rusavhengige (TBE), 150 – 220 mill. kroner, 32 000 – 47 000 liggedøgn
- Innlemming av to øremerkede tilskudd (boligsosialt arbeid) i rammetilskuddet
- Utgiftsbehov beregnes på grunnlag av konsernregnskapstall fra og med 2019, KS anslår at utgiftsbehovet reduseres med 1,6 mrd. kroner
- Helårseffekter innenfor barnehage (økt inntektsgrense gratis kjernetid)
- Fra 2020 .- innlemming av øremerket tilskudd til lærernorm i rammetilskuddet, ny delkostnadsnøkkel grunnskole
- Fra 2020 - Ny distriktindeks for de regionalpolitiske tilskuddene

Skatt og skatteutjevning - kommunene må oppdatere modellen med egne anslag

- Modellens automatisk genererte anslag er basert på gjennomsnittlige skatteinntekter per innbygger i siste 3 års periode (2015 - 2017).
- Hva om vi tror at 2017 nivået (79 pst av landet per innb.) er mer sannsynlig?

96	Skattedata	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
107	<u>Legg her inn din lokale prognose for kommunen (se prosentendring i linje 116):</u>							
108	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	269 668	279 574	281 627	284 475	284 475	284 475	284 475
109	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2018/2019)	7,8 %	3,7 %	0,7 %	1,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
110	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag			-0,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
116	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapsskatt)	79,7 %	79,0 %	79,0 %	79,0 %	79,0 %	79,0 %	79,0 %

Eksempel – Orkdal kommune – Gdata arket

Frie inntekter framover – befolkningsutvikling i egen kommune og landet har også betydning . Et veldig enkelt eksempel for å illustrere dette

Anslag for skatteinntekter for 2018, basert på statsbudsjett 2018, folketall 1.1.2018 og skatteandel i 2018 som tilsvarer gjennomsnitt for siste 3 år.

Skatteinntekter per innbygger Snåsa kommune kroner 20 259 per innbygger (67,8 pst av landssnitt; 29 874 per innbygger)

Anslag for Snåsas skatteinntekter og inntektsutjevning for 2018:

Skatteinntekter: 20 259 * innbyggere (2 094)	=	42,4 mill. kroner
Inntektsutjevning		
Kompensasjon: (29 874 – 20 259)*60%* 2 094	=	12,1 mill. kroner
Tilleggskomp: (29 874*90% –20 259)*35%* 2 094	=	4,9 mill. kroner
<u>Trekk finansiering: (-373*2 094)</u>	=	<u>- 0,8 mill. kroner</u>
Sum skatt og inntektsutjevning	=	58,6 mill. kroner

Hvordan påvirker innbyggerutviklingen skatt og skatteutjevning framover?

Fremskrevet innbyggertall til 1.1.2019 (SSB – MMML alt), andre forutsetninger uendret (inkludert skatteinngang i Norge) –

Snåsa 2 095 (vekst 0,0 %) og Norge 5 338 665 innbyggere (vekst 0,8 %)

Anslag for Snåsa sine skatteinntekter og inntektsutjevning :

	Nytt folketall 2019	Anslag 2018
Skatteinntekter	42,1 mill. kroner	42,4 mill. kroner

Hvordan påvirker innbyggerutviklingen skatt og skatteutjevning framover?

Fremskrevet innbyggertall til 1.1.2019 (SSB – MMML alt), andre forutsetninger uendret (inkludert skatteinngang i Norge) –

Snåsa 2 095 (vekst 0,0 %) og Norge 5 338 665 innbyggere (vekst 0,8 %)

Anslag for Snåsa sine skatteinntekter og inntektsutjevning :

	Nytt folketall 2019	Anslag 2018
Skatteinntekter	42,1 mill. kroner	42,4 mill. kroner
Inntektsutjevning		
Symmetrisk	12,0 mill. kroner	12,1 mill. kroner
Tilleggskompensasjon	4,8 mill. kroner	4,9 mill. kroner
Finansiering tilleggskomp	- 0,8 mill. kroner	- 0,8 mill. kroner
Sum skatt og inntektsutjevning	58,1 mill. kroner	58,6 mill. kroner
Endring i skatt og inntektsutjevning	- 0,5 mill. kroner	

Folketall som benyttes i prognosemodellen

- Innbyggere per 1.1. året før budsjettåret - distriktspolitiske tilskudd
- Innbyggere per 1.7 året før budsjettåret når det gjelder innbyggertilskudd og utgiftsutjevning
- Innbyggere per 1.1.i budsjettåret når det gjelder skatt/skatteutjevning
- Vekstkommunetilskudd bestemmes av veksten over den siste 3 års perioden (2019: 1.1.2015– 1.1.2018, allerede kjent)

Skatt og skatteutjevning – det er altså ikke nok å bare justere skatteanslaget

- Kommunens folketall (Orkdal) 1.1.2019 må også vurderes - Hva om vi tror mer på 12 100?

	per 1.1.2016	per 1.1.2017	per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	per 1.1.2022
54							
55	Folketall per 1.1. i IS-året	11 779	11 891	11 933	12 100	12 100	12 100
56				Foreløpig anslag SSB MMML alternativet			

- Hvordan påvirker denne endringen skatteanslaget?

105	Tall for kommunen:			284 185	286 131	286 131	286 131	286 131
106	2. Nominell skattevekst fra året før			1,6 %	1,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
107	Legg her inn din lokale prognose for kommunen (se prosentendring i linje 116):							
108	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	269 668	279 574	281 627	286 131	286 131	286 131	286 131
109	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2018/2019)	7,8 %	3,7 %	0,7 %	1,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
110	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag			-0,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
115	<i>Bakgrunnsopplysninger:</i>							
116	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapsskatt)	79,7 %	79,0 %	79,0 %	79,0 %	79,0 %	79,0 %	79,0 %

Hva med innbyggertallet for landet?

- Anslag for innbyggere 1.1.2019 i modellen kan ikke endres

	per 1.1.2016	per 1.1.2017	per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	per 1.1.2022
91							
92 Folketall per 1.1. i IS-året	5 213 985	5 258 317	5 295 619	5 338 665	5 338 665	5 338 665	5 338 665

- HUSK: Legger dere inn befolkningsframskrivinger for egen kommune per 1.1 for årene 2020 – 2022 må dere også legge inn befolkningsframskrivinger for landet

	per 1.1.2016	per 1.1.2017	per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	per 1.1.2022
54							
55 Folketall per 1.1. i IS-året	11 779	11 891	11 933	12 100	12 250	12 400	12 550
56	Foreløpig anslag SSB MMLL alternativet						
57 Vekst fra året før	0,5 %	1,0 %	0,4 %	1,4 %	1,2 %	1,2 %	1,2 %

	per 1.1.2016	per 1.1.2017	per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	per 1.1.2022
91							
92 Folketall per 1.1. i IS-året	5 213 985	5 258 317	5 295 619	5 338 665	5 379 425	5 419 055	5 459 532
93	Foreløpig anslag SSB MMLL alternativet						
94 Vekst fra året før	0,9 %	0,9 %	0,7 %	0,8 %	0,8 %	0,7 %	0,7 %

Befolkningsfremskrivning fra SSB

- Det er mulig å legge inn sin egen eller fremskrivning fra SSB i cellene for egen kommune (lag tall for 1.7 i året), men da må også befolkningen i landet også framskrives:

1	ORKDAL	Inngang!A1						
23	Kriteriedata	IS 2016 med folketall per 1.7.2015	IS 2017 med folketall per 1.7.2016	IS 2018 med folketall per 1.7.2017	IS 2019 med folketall per 1.7.2018	IS 2020 med folketall per 1.7.2019	IS 2021 med folketall per 1.7.2020	IS 2022 med folketall per 1.7.2021
24	Innbyggere ialt	11 743	11 803	11 926	11 926	11 926	11 926	11 926
25	Innbyggere 0-1 år (fra 2013), tidligere 0-2 år	283	237	217	217	217	217	217
26	Innbyggere 2-5 år (fra 2013), tidligere 3-5 år	571	564	568	568	568	568	568
27	Innbyggere 6-15 år	1 497	1 520	1 559	1 559	1 559	1 559	1 559
28	Innbyggere 16-22 år	990	1 001	1 017	1 017	1 017	1 017	1 017
29	Innbyggere 23-66 år	6 575	6 615	6 657	6 657	6 657	6 657	6 657
30	Innbyggere 0-17 år							
31	Innbyggere 18-49 år							
32	Innbyggere 50-66 år							
33	Innbyggere 67-79 år	1 272	1 329	1 376	1 376	1 376	1 376	1 376
34	Innbyggere 80-89 år	454	438	439	439	439	439	439
35	Innbyggere 90 år og over	101	99	93	93	93	93	93

- Og hva med de andre kriteriene?

36	Basistillegg	1	0,5883	0,5862	0,5862	0,5862	0,5862	0,5862
37	Sonekriteriet	55 459	56 044	56 225	56 225	56 225	56 225	56 225
38	Nabokriteriet	21 387	21 514	21 491	21 491	21 491	21 491	21 491
39	Landbrukskriteriet	0,00360	0,00354	0,00355	0,00355	0,00355	0,00355	0,00355
40	Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	90	88	104	104	104	104	104
41	Norskfødte med innv foreld 6-15 år ekskl Skand	25						
42	Flyktninger uten integreringstilskudd	183	195	205	205	205	205	205
43	Dødlighetskriteriet	73	72	96	96	96	96	96
44	Barn 0-15 med enslige forsørgere	294	305	291	291	291	291	291
45	Lavinntekstkriteriet	287	313	269	269	269	269	269
46	Uføre 18-49 år	306	308	315	315	315	315	315
47	Opphopningsindeks	0,1797	0,1725	0,1742	0,1742	0,1742	0,1742	0,1742
48	Urbanitetskriteriet	76 349						
49	Aleneboende 30 - 66 år		849	828	828	828	828	828
50	Psykisk utviklingshemmede 16 år	42	42	36	36	36	36	36
51	Ikke-gifte 67 år og over	844	852	848	848	848	848	848
52	Andel barn 1 år uten kontantstøtte (fra 2013), tidl	107	117	66	66	66	66	66
53	Innbyggere med høyere utdanning	2 020	2 045	2 085	2 085	2 085	2 085	2 085

Kostnadsnøkkel i perioden 2016-2018

'Bregn' arket

63	Kostnadsnøkkel	2016	2017	2018
64	Innbyggere 0-1 år	0,0055	0,0053	0,0054
65	Innbyggere 2-5 år	0,1268	0,1420	0,1414
66	6-15 år	0,2880	0,2674	0,2646
67	16-22 år	0,0210	0,0224	0,0225
68	23-66 år	0,0938	0,1029	0,1033
69	0-17 år			
70	18-49 år			
71	50-66 år			
72	67-79 år	0,0453	0,0550	0,0551
73	80-89 år	0,0693	0,0754	0,0758
74	over 90 år	0,0464	0,0379	0,0382
75	Basistillegg	0,0226	0,0190	0,0189
76	Sone	0,0132	0,0102	0,0101
77	Nabo	0,0132	0,0102	0,0101
78	Landbrukskriterium	0,0029	0,0021	0,0021
79	Innvandrerbarn 6-15 år ekskl Skandinavia	0,0083	0,0072	0,0071
80	Norskfødte med innvandrerforeld 6-15 år ekskl Sk	0,0009		
81	Flytninger uten integreringstilskudd	0,0047	0,0082	0,0084
82	Dødlighet	0,0460	0,0448	0,0451
83	Barn 0-15 med enslige forsørgere	0,0115	0,0161	0,0164
84	Lavinntektskriteriet	0,0062	0,0101	0,0103
85	Uføre 18-49 år	0,0046	0,0063	0,0065
86	Opphopningsindeks	0,0139	0,0093	0,0096
87	Urbanitetskriterium	0,0177		
88	Aleneboende 30 - 66 år		0,0189	0,0194
89	PU over 16 år	0,0461	0,0480	0,0483
90	Ikke-gifte 67 år og over	0,0437	0,0448	0,0451
91	Andel barn 1 år uten kontantstøtte (fra 2013), tidligere 1 til 2 år w	0,0296	0,0174	0,0173
92	Innbyggere med høyere utdanning	0,0188	0,0191	0,0190
93	SUM	1,0000	1,0000	1,0000

Utgiftsutjevningen for 2019 ('Ut19' arket) – dagens utgiftsbehov

ORKDAL kommune

Beregning av utgiftsbehov - tillegg/trekk i kroner for år
(utgiftsutjevnedede tilskudd)

2019

prisnivå faste 2018-priser

	HELE LANDET		ORKDAL			Bruk av folketall 1.7.2018	
	Vekt	Antall	Antall	Utgifts- behovs- indeks	Pst. utslag	Tillegg/ fradrag i utgiftsutj	
						kr per innb	1000 kr
0-1 år	0,0054	118 267	217	0,8120	-0,10 %	-51	-613
2-5 år	0,1414	246 598	568	1,0193	0,27 %	138	1 650
6-15 år	0,2646	634 798	1 559	1,0869	2,30 %	1 163	13 865
16-22 år	0,0225	465 492	1 017	0,9669	-0,07 %	-38	-450
23-66 år	0,1033	3 035 065	6 657	0,9707	-0,30 %	-153	-1 828
67-79 år	0,0551	555 836	1 376	1,0955	0,53 %	266	3 176
80-89 år	0,0758	177 201	439	1,0964	0,73 %	370	4 407
over 90 år	0,0382	44 561	93	0,9236	-0,29 %	-148	-1 761
Basistillegg	0,0189	325	0,5862	0,7980	-0,38 %	-193	-2 303
Sone	0,0101	20 473 409	56 225	1,2153	0,22 %	110	1 312
Nabo	0,0101	9 385 627	21 491	1,0133	0,01 %	7	81
Landbrukskriterium	0,0021	1	0,0036	1,5722	0,12 %	61	725
Innvandrere 6-15 år ekskl Skand	0,0071	49 464	104	0,9305	-0,05 %	-25	-298
Norskfødte med innv foreld 6-15 år ekskl Skand							
Flyktninger uten integreringstils	0,0084	147 902	205	0,6134	-0,32 %	-164	-1 959

Utgiftsutjevningen for 2019 ('Ut19' arket) – dagens utgiftsbehov

8	HELE LANDET		ORKDAL			Bruk av folketall 1.7.2018		
	Vekt	Antall	Antall	Utgifts- behovs- indeks	Pst. utslag	Tillegg/ fradrag i utgiftsutj		
9						kr per innb	1000 kr	
10								
26	Dødlighet	0,0451	41 160	96	1,0322	0,15 %	73	876
27	Barn 0-15 med enslige forsørge	0,0164	122 673	291	1,0498	0,08 %	41	493
28	Lavinntekt	0,0103	260 937	269	0,4562	-0,56 %	-283	-3 379
29	Uføre 18-49 år	0,0065	94 623	315	1,4732	0,31 %	156	1 856
30	Opphopningsindeks	0,0096	224	0	0,3447	-0,63 %	-318	-3 796
31	Urbanitetskriterium							
32	Aleneboende 30 - 66 år	0,0194	449 127	828	0,8159	-0,36 %	-181	-2 155
33	PU over 16 år	0,0483	19 487	36	0,8176	-0,88 %	-446	-5 317
34	Ikke-gifte 67 år og over	0,0451	342 622	848	1,0953	0,43 %	217	2 594
35	Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0173	40 654	66	0,7203	-0,48 %	-245	-2 920
36	Innbyggere med høyere utdannin	0,0190	1 321 033	2 085	0,6985	-0,57 %	-290	-3 457
37	1 Kostnadsindeks	1,0000			1,00133	0,13 %	67	801
38	(Tillegg/trekk kr pr innb.)							
39							Alle tall i 1000 kr	
40	2 Tillegg/trekk (omfordeling) for kommunen i 1000 kr						801	
41								
42	3 Nto.virkn. statl/priv. skoler						3 728	
43	4 Sum utgiftsutj. mm (2+3)						4 529	
44								
45	Gjennomsnittlig beregnet utgiftsbehov i kr pr innbygger:						50 591	

'Rskudd' arket

2	ORKDAL	5024	PROGNOSE						
3	faste år 2018-priser for årene 2019 - 2022		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
4	1000 kr								
6	Utgiftsutjevningen		17 220	15 344	4 522	4 529	4 530	4 531	4 531

INGAR (Inntektsgarantiordningen)

- Skal sikre forutsigbarhet ved at ingen kommuner får for stor reduksjon i rammetilskuddet fra ett år til neste sammenlignet med landssnittet
- I beregningsgrunnlaget for INGAR inngår **ikke**:
 - Skjønn
 - Vekstkommunetilskudd
 - Saker med særskilt fordeling, unntatt inndelingstilskuddet
- Grensen for kompensasjon gjennom INGAR er en vekst i beregnet rammetilskudd som er under 400 kroner per innb. av veksten per innbygger i landet
- Vanskelig å lage gode anslag framover:
 - Utviklingen i utgiftsutjevningen kan gi store utslag. Og denne kan vi bare delvis lage anslag for
 - Størrelsen på lønns- og prisvekst vil gi utslag for kommuner med utgiftsbehov som avviker fra landssnitt.

INGAR (Inntektsgarantiordningen) - prognosemodellen

- Kommunen må selv legge inn i 'GDATA' anslag for INGAR
 - finansieringstrekk (er gitt et usikkert anslag som standard i modellen)
 - kommunens anslag for kompensasjon/trekk i 1000 kroner

144	Finansieringsbidrag INGAR for årene (PÅVIRKER ARK)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
145	Kroner per innbygger påvirket anslaget i underarket INGAR:	-57,29	-100,88	-71,47	-70,00	-70,00	-70,00	-70,00
146	Nivå som kan settes inn - bygger kun på anslag basert på de som netto får fra ordningen i 2017 (nedtrappet fremover)							
147	ANSLAG INGAR FREMOVER - PÅVIRKER DIREKTE TALLENE I ARKET R:				Kommunens eget anslag			
148	Tallnivå i 1000 kr				0	0	0	0

- Prognosemodellen lager også et usikkert anslag for INGAR i arkfanen 'INGAR'

2	Ny overgangsordning - INGAR						
3	(tall i 1000 kr)	2017	2018	Anslag 2019	Anslag 2020	Anslag 2021	Anslag 2022
4	Anslag for INGAR i perioden (1000 kr)	-258	1 751	318	-179	-179	-179

Rennebu

INGAR (Inntektsgarantiordningen) – påvirkes av forutsetningene som legges inn i modellen

	INGAR - anslag			
	2019	2020	2021	2022
A. Standardversjon prognosemodell	318	-179	-179	-179
Sum skatt og rammetilskudd ekskl skjønn	159 500	159 300	159 000	159 000
B. Modell med befolkningsframskrivning - MMML	1 639	1 419	891	1 397
Sum skatt og rammetilskudd ekskl skjønn	159 500	158 400	156 700	155 800
C. Modell B + 2,5 pst prisvekst	1 016	821	311	860
Sum skatt og rammetilskudd ekskl skjønn	162 800	161 700	160 000	159 100
Sum skatt og rammetilskudd ekskl skjønn i 2018 priser	159 000	158 000	156 000	155 000

- Men i disse framskrivingene får vi ikke med oss endringer i de sosioøkonomiske og strukturelle kriteriene i utgiftsutjevningen

Utslag av INGAR ses først når GH2019 foreligger i begynnelsen av oktober.

Prognosemodellen har likevel videreført dagens distriktindeks i 2020 - 2022

16	Småkommunetillegg	2018	2019	2020	2021	2022
17	Skatteinntekter 3 års gjennomsnitt i pst av landsgj.snitt pr innb:	0,784	0,773	0,772	0,768	0,769
18	Distriktsindeks	27	25			
19	Nivå småkommunetillegg					
20	Distriktsindeks 35 og lavere	5 543	5 543	5 543	5 543	5 543
21	Distriktsindeks 36 - 38	4 990	4 990	4 990	4 990	4 990
22	Distriktsindeks 39 - 41	4 435	4 435	4 435	4 435	4 435
23	Distriktsindeks 42 - 44	3 881	3 881	3 881	3 881	3 881
24	Distriktsindeks 45 - 46	3 326	3 326	3 326	3 326	3 326
25	Distriktsindeks 47 og høyere	2 772	2 772	2 772	2 772	2 772
26	Høyt nivå for tiltakssonen					
27	Distriktsindeks 35 og lavere	12 005	12 005	12 005	12 005	12 005
28	Distriktsindeks 36 - 38	10 804	10 804	10 804	10 804	10 804
29	Distriktsindeks 39 - 41	9 605	9 605	9 605	9 605	9 605
30	Distriktsindeks 42 - 44	8 404	8 404	8 404	8 404	8 404
31	Distriktsindeks 45 - 46	7 203	7 203	7 203	7 203	7 203
32	Distriktsindeks 47 og høyere	6 003	6 003	6 003	6 003	6 003
33						
34	Folketall fra 1.1 (året før):	2 556	2 541	2 537	2 537	2 537
35	Kode distrikt:					
36	Småkommunetillegg (utregnet)	5 543	5 543	5 543	5 543	5 543
37	(kontroll mot KMD's tall)	5 543				

Rennebu – Arkfane 'Distriktogvekst'

Befolkningsendringer – hvilken betydning får dette for planleggingen?

- ✓ Hvilke behov kan det forventes at innbyggerne vil ha framover?
- ✓ Hva vil det koste å videreføre dagens prioriteringer?
- ✓ Kan det bli behov for å omprioritere for å tilpasse seg til nye behov?
- ✓ Hva er konsekvensene for kommunens økonomi?
- ✓ Behov for informasjon om sannsynlige utviklingsbaner for befolkningsutviklingen framover

KS har laget en enkel regnearkmodell – etter samme metodikk som TBU bruker for beregninger for demografikostnader på landsbasis

del av abonnement på prognosemodellen – vil oppdateres når SSB kommer med nye befolkningsframskrivninger

MODELL FOR ANSLAG DEMOGRAFIKOSTNADER

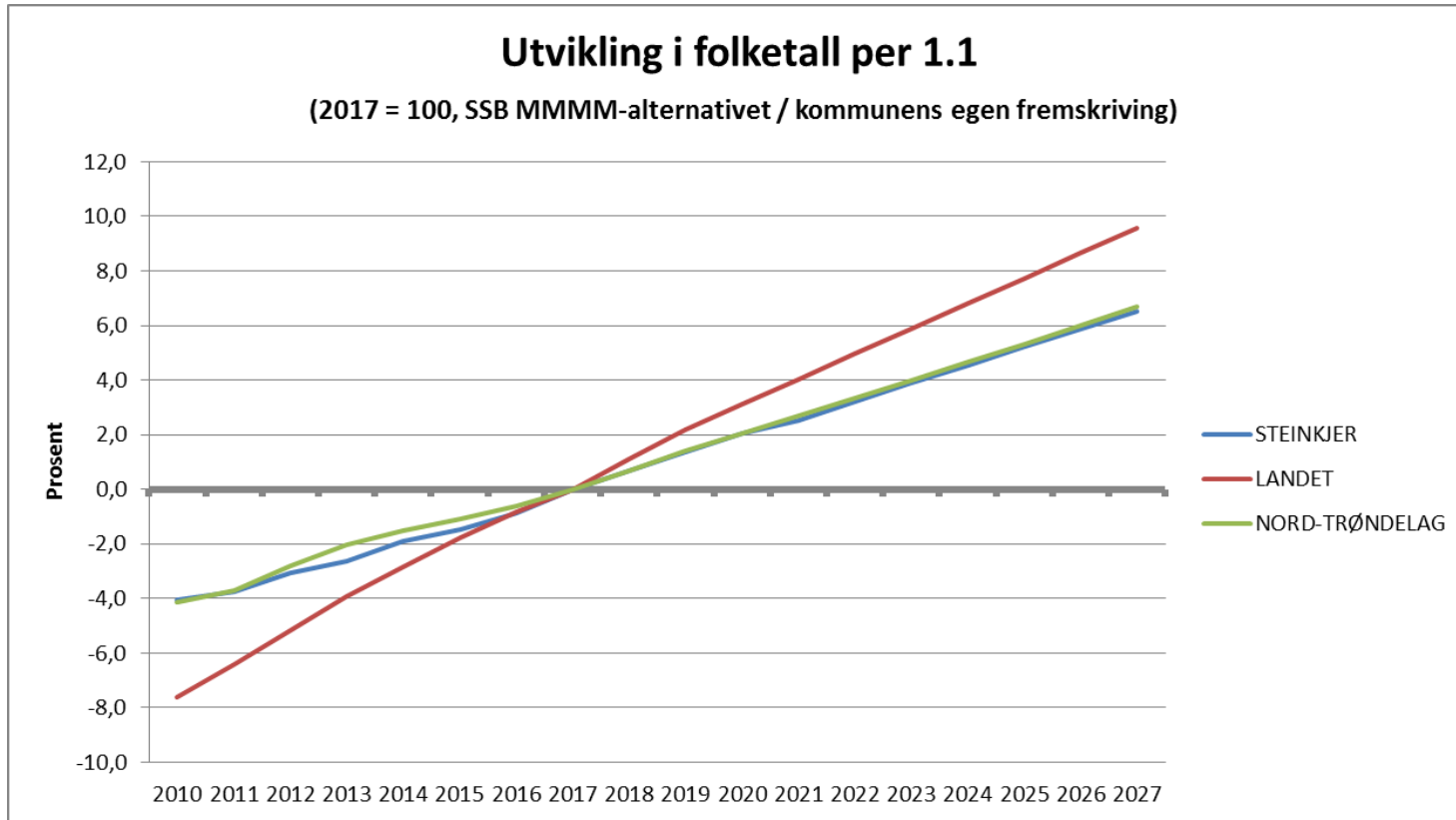
Kommune

1702 STEINKJER

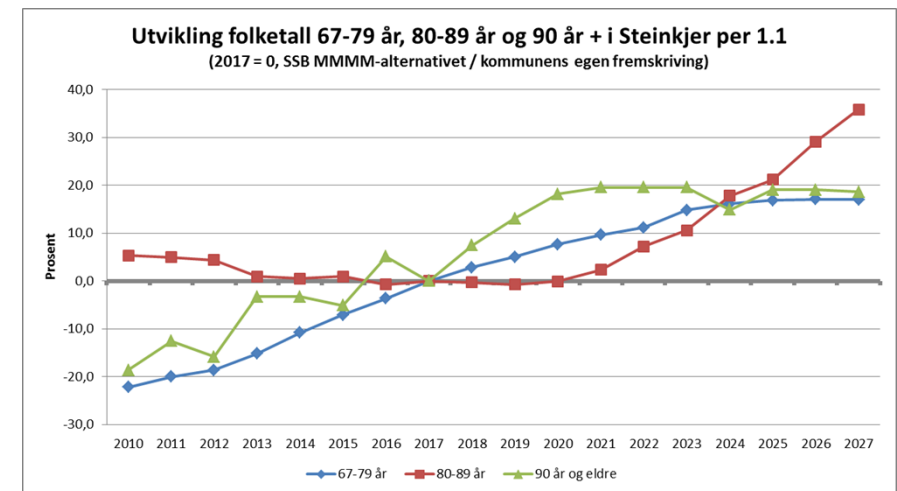
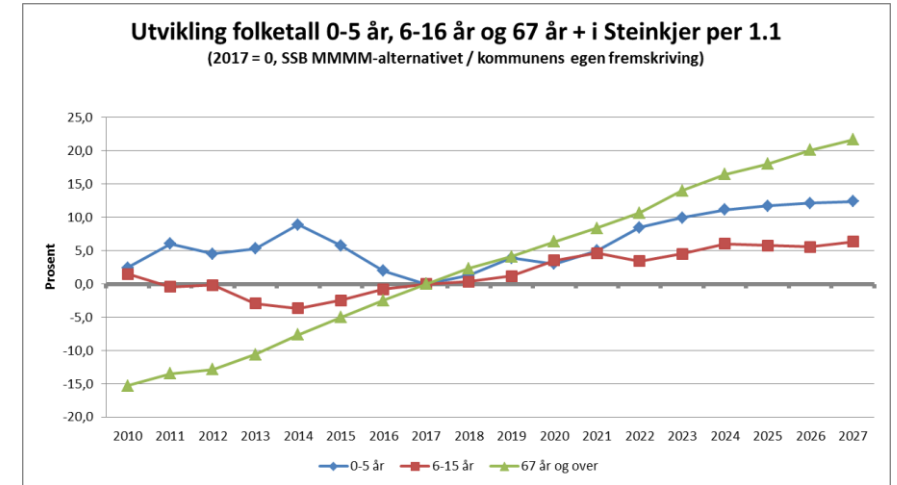
Befolkningsframskriving per 1.1 - standard er SSB - MMMM alternativet

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
0-1 år	420	456	467	475	482	486	487	489	491	489	487
2-5 år	970	952	977	957	977	1 022	1 041	1 056	1 062	1 070	1 075
6-15 år	2 639	2 648	2 670	2 732	2 761	2 730	2 758	2 798	2 792	2 786	2 807
16-18 år	861	877	841	822	793	836	839	842	856	908	933
19-20 år	630	568	576	579	565	541	525	524	553	563	533
21-22 år	589	650	634	581	584	581	569	543	531	530	557
23-29 år	1 992	2 000	2 016	2 042	1 998	1 958	1 935	1 901	1 884	1 843	1 797
30-34 år	1 122	1 156	1 224	1 281	1 347	1 408	1 450	1 469	1 465	1 446	1 447
35-49 år	3 921	3 900	3 840	3 805	3 791	3 779	3 776	3 851	3 911	4 018	4 099
50-66 år	4 909	4 905	4 952	4 978	4 985	5 001	4 978	4 935	4 947	4 903	4 903
67-79 år	2 749	2 828	2 888	2 960	3 014	3 056	3 156	3 192	3 213	3 218	3 217
80-80 år	955	952	948	954	977	1 024	1 056	1 125	1 157	1 233	1 297
90 år og eldre	215	231	243	254	257	257	257	247	256	256	255
Sum innbyggere	21 972	22 123	22 276	22 420	22 531	22 679	22 827	22 972	23 118	23 263	23 407

Modellen har diagrammer som illustrerer befolkningsframskrivingene på kommunenivå

Kilde: SSB

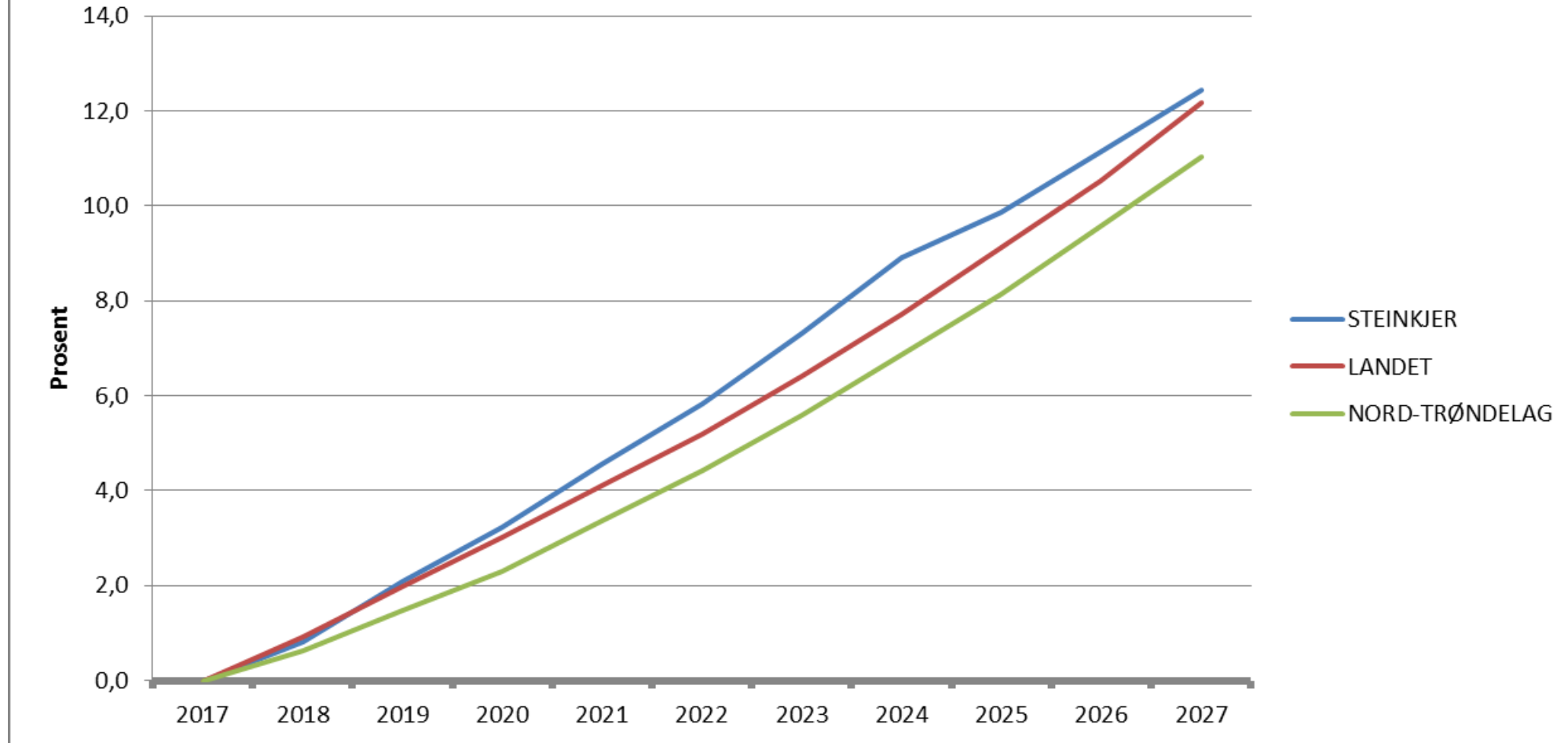

Kilde: SSB

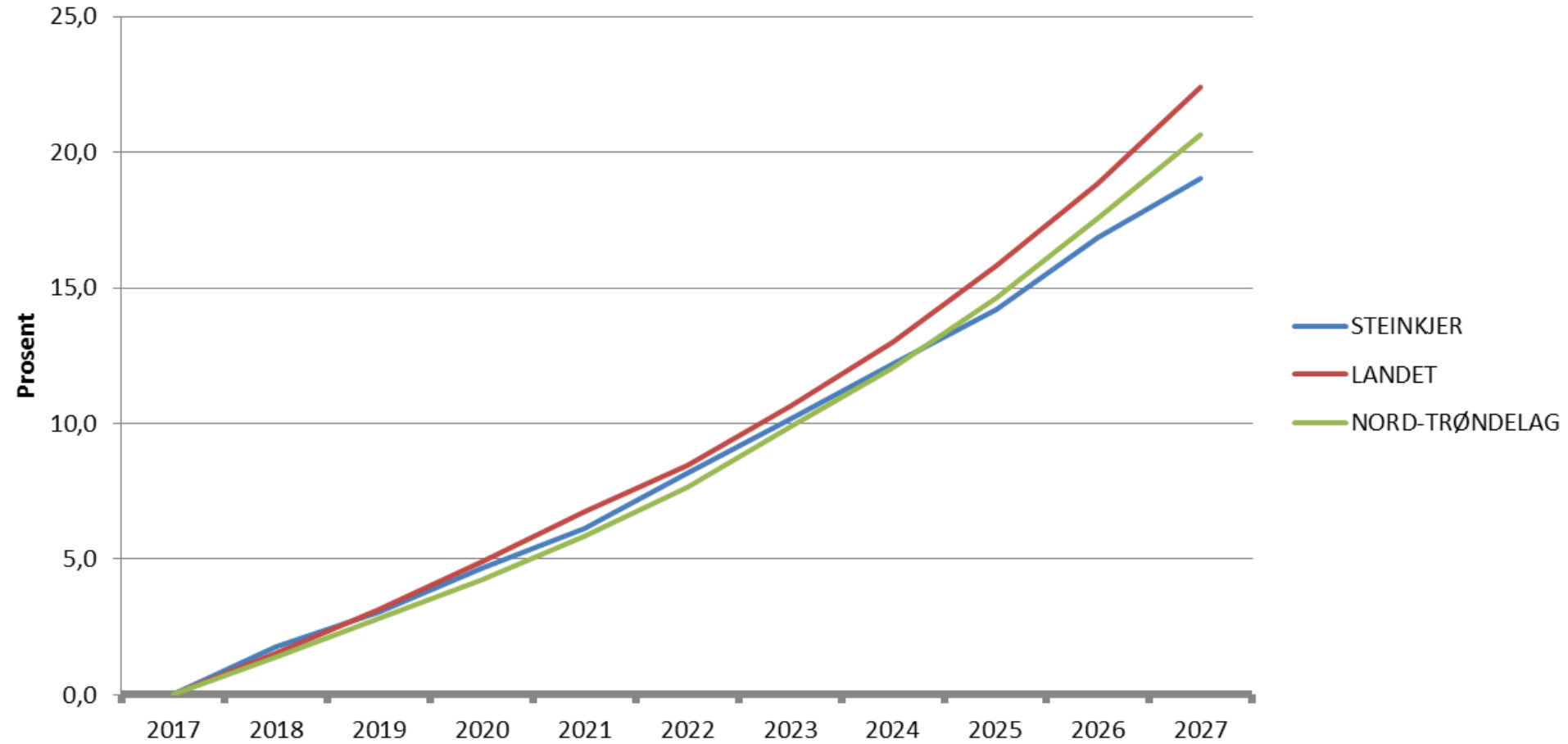
Utgiftsbehov demografi i alt

(målt ved inngangen til det enkelte år)

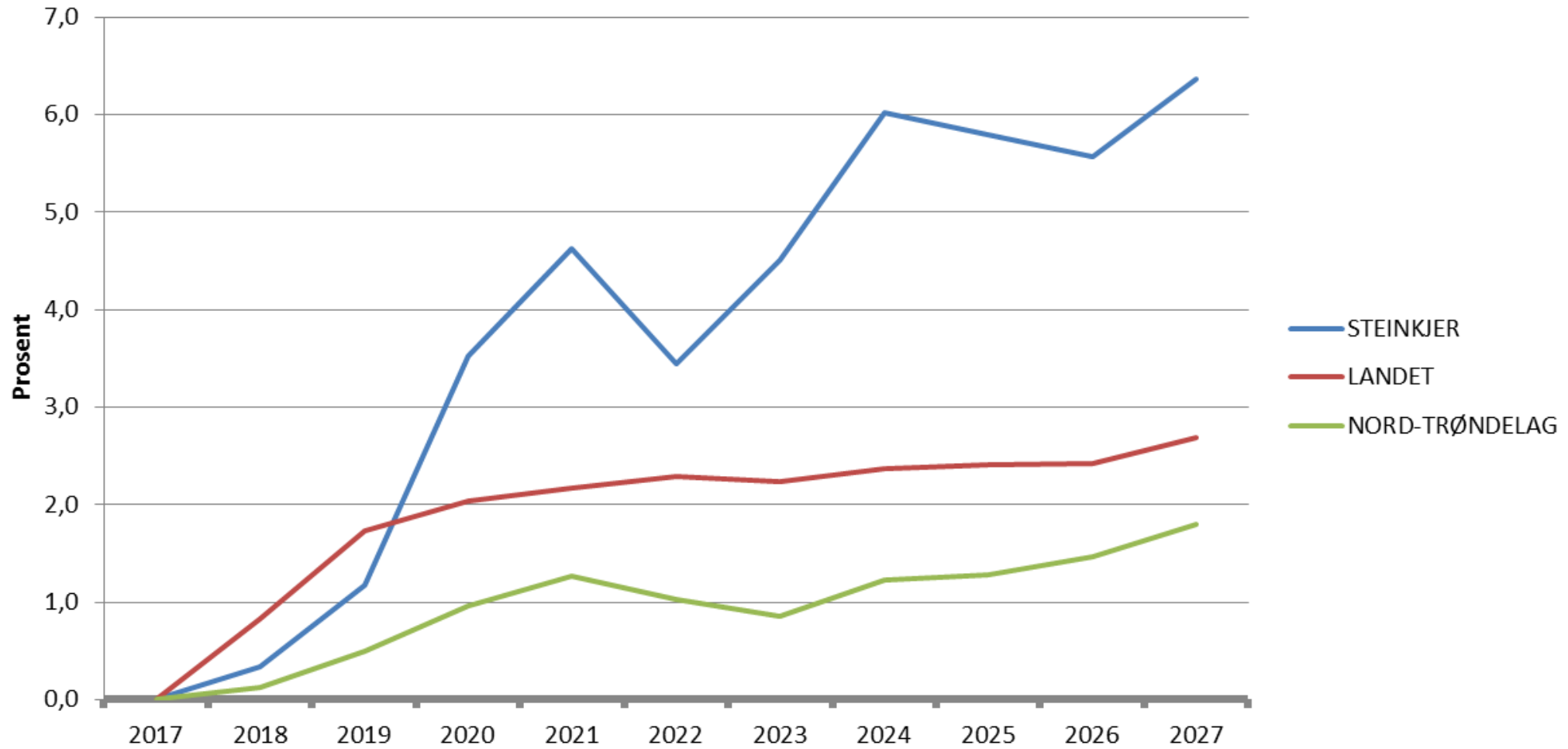
Utgiftsbehov demografi pleie og omsorg

(målt ved inngangen til det enkelte år)

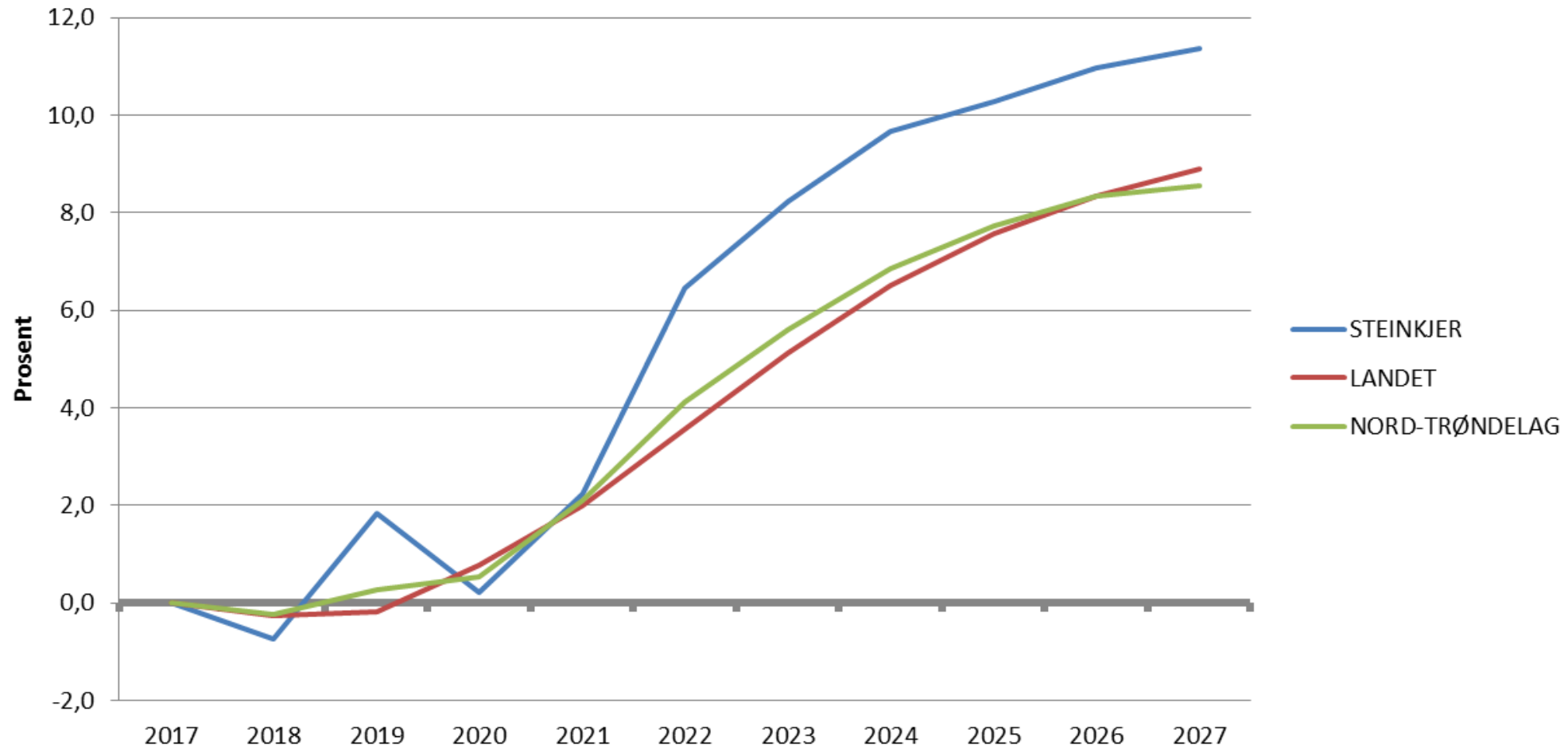
Utgiftsbehov demografi grunnskole

(målt ved inngangen til det enkelte år)

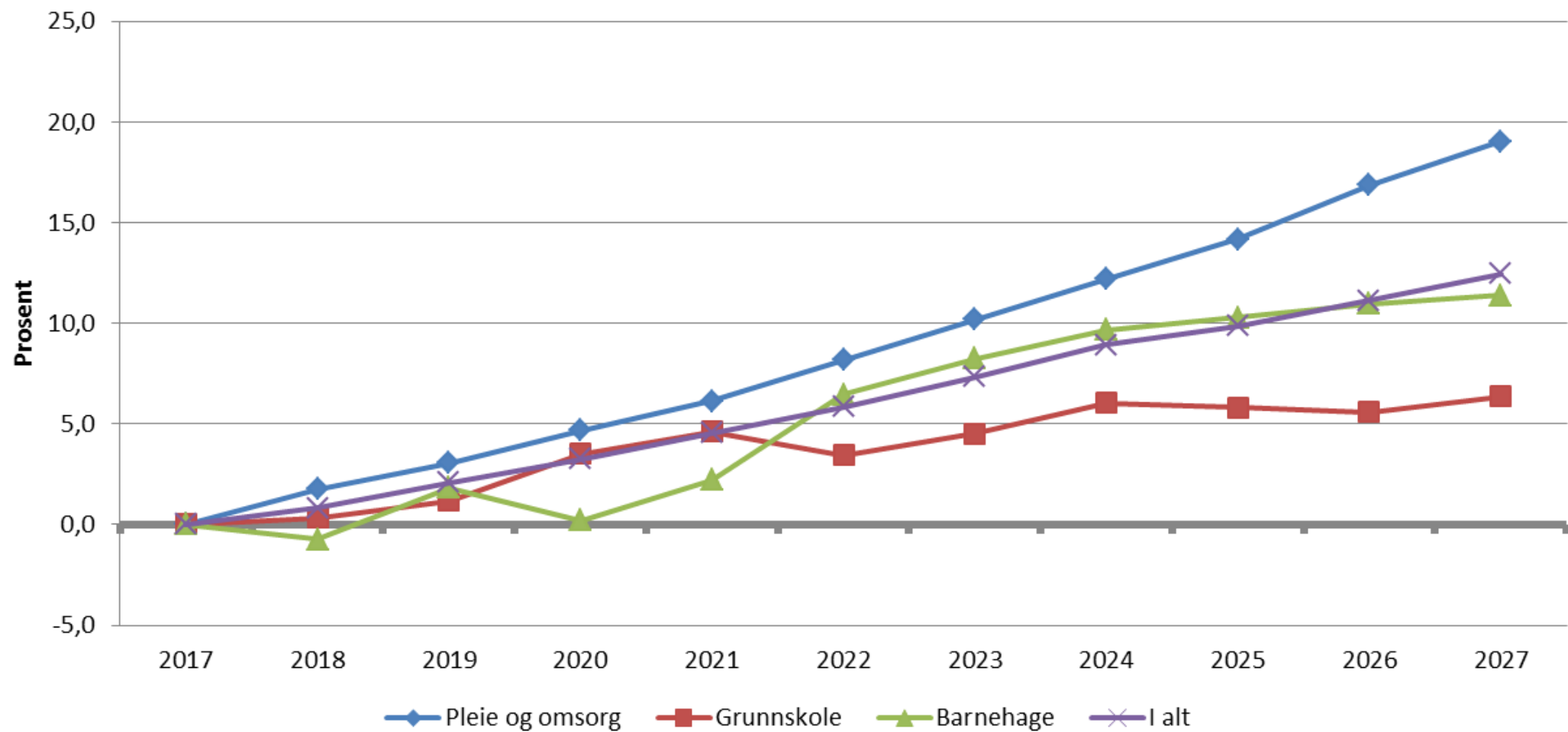
Utgiftsbehov demografi barnehage

(målt ved inngangen til det enkelte år)

Endret utgiftsbehov demografi - Steinkjer - 2017 - 2027

(målt ved inngangen til det enkelte år)

1702 STEINKJER

Anslag endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer

(endring fra 1.1.2017)

Endring utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern	SUM STEINKJER
2018	9 189	1 179	-1 427	131	842	353	10 267
2019	6 813	2 881	4 970	296	673	468	16 101
2020	8 551	8 120	-3 153	196	705	275	14 693
2021	7 668	3 798	3 888	178	674	460	16 666
2022	10 711	-4 060	8 172	315	848	267	16 253
2023	10 382	3 667	3 417	-20	1 031	430	18 906
2024	10 559	5 239	2 757	238	877	531	20 200
2025	10 426	-786	1 161	522	689	143	12 155
2026	14 068	-786	1 320	391	866	237	16 097
2027	11 390	2 750	788	494	727	347	16 497